लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

मरिण गाउँपालिका, सिन्धुली

आर्थिक वर्ष २०८०/८१

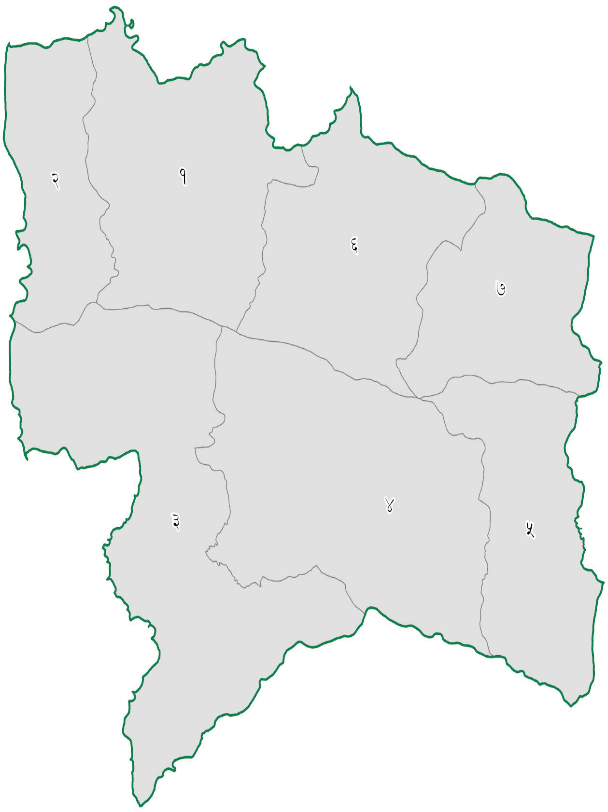

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

मरिण गाउँपालिका, सिन्धुली

आर्थिक वर्ष २०८०/८१

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि
(VISION)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय सार्वजनिक संस्था

(Be A Credible Public Institution in Promoting Accountability, Transparency and Integrity)

गन्तव्य
(MISSION)

राष्ट्रलाई स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने

(Provide independent and Quality Audit Service to the Nation)

मूल्य मान्यता
(CORE VALUES)

स्वतन्त्रता	*(Independence)*
निष्ठा	*(Integrity)*
पारदर्शिता	*(Transparency)*
जवाफदेहिता	*(Accountability)*
व्यावसायिकता	*(Professionalism)*

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको लेखा कानुन बमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्यसमेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ। लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २० को उपदफा २ मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ। लेखापरीक्षण गर्दा लेखापरीक्षण ऐन, २०७५, नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान, लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमलाई आधार लिइएको छ। सोहीबमोजिम स्थानीय तहको २०८०।८१ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्दा देखिएका बेहोरा उल्लेख गरी प्रारम्भिक प्रतिवेदन जारी गरिएकोमा सो उपर प्राप्त प्रतिक्रियासमेत सम्बोधन गरी राय सहितको प्रतिवेदन जारी गरिएको छ।

वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानुनको परिपालना, राजस्व प्रक्षेपण तथा बजेट निर्माण, योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन तथा विकास निर्माण, सार्वजनिक सेवा प्रवाह, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, आन्तरिक आय परिचालन, जनशक्ति व्यवस्थापन, जिम्मेवारी एवं जवाफदेहितालगायतका विषयहरूको अध्ययन, विश्लेषण तथा मूल्याङ्कन गर्नुका साथै स्रोत साधनको प्राप्ति, उपयोग एवं परिचालन सन्दर्भमा मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिता समेतलाई दृष्टिगत गर्दै कार्यान्वयनयोग्य सुझाव प्रदान गरी सुशासन कायम गर्न सहयोग गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ।

सबै स्थानीय तहको स्थलगतरूपमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी लेखापरीक्षणको क्रममा देखिएका बेहोरा उपर स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा जिम्मेवार कर्मचारीहरूसँग छलफलसमेत गरिएको छ।

यस वर्ष सामान्यतया स्थानीय तहमा कार्यसम्पादनका लागि आवश्यक कानुन निर्माण पूर्ण रूपमा नभएको, विद्यमान कानुनको पूर्ण परिपालना हुन नसकेको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, आन्तरिक आय न्यून रहेको, करदाताको अभिलेख व्यवस्थित नभएको, आन्तरिक आयलाई व्यवस्थित गर्न नसकिएको, प्रशासनिक खर्चमा वृद्धि हुँदै गएको, योजनालाई खण्डीकृत गरी कार्य गर्ने गरेको, वर्षान्तको खर्च उच्च रहेको, आयोजनाको प्राथमिकीकरण गरेर बजेट विनियोजन नभएको, निर्माणको सुनिश्चितता नभएका आयोजनाहरूको समेत विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन तयार गरिएको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरूसमेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, जनशक्ति व्यवस्थापन हुन नसक्दा सेवा प्रवाह प्रभावकारी हुन नसकेको, स्वीकृत दरबन्दी बेगरका कर्मचारीसमेत करारमा नियुक्ति गरेको, सार्वजनिक सम्पत्तिको अभिलेख तथा संरक्षण र उपयोग प्रभावकारी रूपमा हुन नसकेकोले आन्तरिक नियन्त्रण र लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन एवं बेरुजु फर्स्यौटमा सुधार गर्नुपर्ने लगायतका बेहोरा देखिएका छन्।

लेखापरीक्षणबाट उल्लेख गरेका बेहोराको समयमा नै फर्स्यौट तथा सुझावहरूको कार्यान्वयनबाट वित्तीय अनुशासनमा अपेक्षित सुधार गरेर स्थानीयतहबाट हुने विकास निर्माण तथा समग्र कार्यसम्पादन र सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ।

अन्तमा, स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुऱ्याउने पदाधिकारी तथा कर्मचारी लगायत सबै सरोकारवाला प्रति आभार व्यक्त गर्दछु। साथै लेखापरीक्षण कार्यमा संलग्न कर्मचारीहरूमा समेत विशेष धन्यवाद व्यक्त गर्दछु।

(तोयम राया)

२०८२ वैशाख

महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

Office of the Auditor General

प्रादेशिक लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय,बागमती प्रदेश

काठमाडौं

प.सं.:2081/82 मिति : २०८२-२-९

च.न.:FAR/2080-81/LOC/605

विषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन।

श्री अध्यक्षज्यू,
मरिण गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
मरिण,सिन्धुली ।

कैफियतसहितको राय

हामीले यस गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन, बजेट तुलनात्मक विवरण, स्थानीय संचित कोषको बार्षिक आर्थिक विवरण र त्यससँग सम्बन्धित लेखानीति तथा टिप्पणीहरू समावेश भएको एकीकृत वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण गरी रायसहितको प्रतिवेदन पेस गरेका छौं।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक पेश भएको आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन, बजेट तुलनात्मक विवरण, स्थानीय संचित कोषको बार्षिक आर्थिक विवरण र त्यससँग सम्बन्धित लेखानीति तथा टिप्पणीहरू समावेश भएको एकीकृत वित्तीय विवरणले नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (नगदमा आधारित) र आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ लगायत सम्वन्धित प्रचलित कानुन बमोजिम सारभूतरूपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

१.गाउँपालिकाको आर्थिक कार्यप्रणालीको लेखाङ्कन गर्न स्थानीय संचित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सुत्र) प्रयोगमा रहेको छ। पालिकाले पेश गरेको प्राप्ती र भुक्तानीको एकिकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प. फा. नं. २७०) मा अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरणबाट प्राप्त भएकोसामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षणको रु.९ करोड ३० लाख ३२ हजार, सडक बोर्ड नेपालको रु.१४ लाख ७६ हजार र पर्यटन पूर्वाधार विकास आयोजनाको रु.९ लाख ५५ हजार समेत गरी रु.९ करोड ५४ लाख ६३ हजार समावेश गरेको छैन।

२. गाउँपालिकाको रु. १ अर्ब २७ करोड २१ लाख ८५ हजार लेखापरीक्षण गरिएकोमा रु. ३ करोड १ लाख ८० हजार बेरुजू देखिएकोमा रु. ६४ लाख ५५ हजारको प्रतिक्रियाबाट फर्स्यौट भई बाँकी बेरुजु रु.२ करोड ३७ लाख २५ हजार रहेको छ ।सो मध्ये असुल गर्नुपर्ने रु. २ लाख २५ हजार, प्रमाण कागजात पेस गर्नुपर्ने रु. १ करोड २५ लाख ७३ हजार, नियमित गर्नुपर्ने रु.६८ लाख १७ हजार र पेस्की बेरुजु रु.४१ लाख १० हजार रहेको छ।गत वर्ष सम्म रु.८ करोड २९ लाख ४४ हजार बेरुजू बाँकी रहेकोमा हालसम्मको अद्यावधिक बेरुजू रु. १० करोड ६५ लाख ८० हजार रहेको छ। बेरुजु वर्गीकरण, अद्यावधिक बेरुजु स्थिति र बेरुजु सम्परीक्षणको व्यहोरा यसैसाथ संलग्न छ।

३.गाउँपालिकाले वित्तीय विवरण नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचामा तयार गरेकोमा लेखा टिप्पणीहरु ८, १४,१७, सम्पत्ती तथा राजश्व लगायतका विवरणहरु खुलासा गरेको छैन।लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान,लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेको नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान,मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुनबमोजिम गरिएको छ। एकीकृत वित्तीय

विवरण तयार गर्ने मरिण गाउँपालिकासँग हामी स्वतन्त्र छौं। त्यसका लागि स्वीकृत आचारसंहिताअनुसार हामीले काम गरेका छौं। लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त भएका आधार र प्रमाणहरू राय व्यक्त गर्न पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्नेमा विश्वस्त छौं।

अन्य वेहोरा

यो गाउँपालिकाको लेखापरीक्षणबाट स्रोत र साधनको प्राप्तिको प्रक्षेपण यथार्थपरक नभएको, लक्ष्य अनुसार असुली नभएको, कर्मचारीको दरबन्दी अनुसार स्थायी पदपूर्ति नभएका कारण विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा असर परेको, अनुदानको पर्याप्त अनुगमन नभएको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको लगायतका वेहोरा यस लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औंल्याइएको छ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापनको जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम वित्तीय जिम्मेवारी र जवाफदेहिता जिम्मेवार व्यक्तिमा रहेको हुन्छ ।त्यसैगरी नेपाल सरकारबाट स्वीकृत भई महालेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट लागु भएको नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (नगदमा आधारित) बमोजिम आर्थिक कारोवारको सही र यथार्थ अवस्था चित्रण हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा त्रुटीका कारण वित्तीय विवरण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी मरिण गाउँपालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ। गाउँ कार्यपालिका, गाउँपालिका अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन्।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय विवरण समग्रमा जालसाजीवा त्रुटिका कारण सारभुत रूपमा गलत आँकडारहित रहेको छ भनी यथोचित आश्वस्तता प्राप्त गरी रायसहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो। लेखापरीक्षणमा यथोचित आश्वस्तताले उच्च स्तरको आश्वस्तता प्रदान गरेको हुन्छ। लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेको नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मान, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुनबमोजिम लेखापरीक्षण कार्यसम्पादन गरिएको छ। यसरी लेखापरीक्षण गरिएको अवस्थामा समेत आन्तरिक नियन्त्रण र वित्तीय प्रतिवेदनको प्रकृति, लेखापरीक्षणका विधि तथा लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न लागेको समय जस्ता लेखापरीक्षणका अन्तर्निहित सीमाहरूका कारण वित्तीय विवरण वा आर्थिक कारोबारमा भएका सबै प्रकारका जालसाजी वा त्रुटि पत्ता लाग्न सक्ने निश्चितता हुँदैन। वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा फरक पार्ने अवस्था देखिएका जालसाजी वा त्रुटिका एक वा समग्र सूचनालाई सारभूतरूपमा गलत आँकडा मानिएको छ।

(तारा प्रसाद पाण्डे)

नायब महालेखापरीक्षक

बेरुजु वर्गीकरण

चालु वर्षको बेरुजु

प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियाबाट फछ्र्यौट			प्रतिक्रियाबाट थप बेरुजु रकम	बाँकी बेरुजु			बेरुजु						
दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम		दफा संख्या		रकम	असुल गर्नु पर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की
सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती			सैद्धान्तिक	लगती		असुल गर्नु पर्ने	अनियमित भएका	प्रमाण कागजात पेश नभएका	जिम्मेवारी नसारेका	सोधभर्ना नलिएका	जम्मा	पेस्की
७४	१७८	३,०१,७९,८५०	०	१२७	६४,५४,७१४	०	७४	५१	२,३७,२५,१३६	२,२४,७२३	६८,१७,२९५	१,२५,७३,११८	०	०	१,९३,९०,४१३	४१,१०,०००

अद्यावधिक बेरुजू स्थिति

जिल्ला	गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्ष फस्यौंट	बाँकी बेरुजु	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी
सिन्धुली	८,२९,४४,०००	०	८९,५७६	८,२८,५४,४२४	०	२,३७,२५,१३६	१०,६५,७९,५६०

बेरुजु सम्परीक्षणको विवरण

क्र.सं	आर्थिक वर्ष	बेरुजुको दफा	बेरुजुको व्यहोरा	सम्परीक्षण भएको रकम
१	२०८०/८१	६३	संचार खर्च भुक्तानीः	८,८६५
२	२०८०/८१	५१	मृत्य भएका लाभग्राहीलाई भत्ता वितरण :	२७,८६५
३	२०८०/८१	६६	बढी संख्यामा बैठक भत्ताः	२,५५०
४	२०८०/८१	५९	बढी दरमा भत्ता भुक्तानी :	२,१२५
५	२०८०/८१	६४	बढी दरमा बैठक भत्ताः	४,२५०
६	२०८०/८१	६०	बढि दरमा बैठक भत्ता:	१,५१,७२५
७	२०८०/८१	८३	प्रशिक्षक भत्ता सम्बन्धमाः	४,७४०
८	२०८०/८१	१०२	प्रदेश सरकार समपुरक योजना सम्बन्धमा:	५३,७०,३९२

९	२०८०/८१	६२	न्यायिक समिति भत्ताः	११,९००
१०	२०८०/८१	५६	तलव भत्ता बढी भुक्तानीः	४३,६९६
११	२०८०/८१	९९	ढुगा गिटी वालुवा संकलन तथा विक्रिवितरण सम्बन्धमाः	४,५६,६९३
१२	२०८०/८१	६१	गाँउसभाको बैठक भत्ताः	३०,६००
१३	२०८०/८१	६५	खरिद समितिको बैठकः	८,९२५
१४	२०८०/८१	७६	किसान सूचीकरण कार्यक्रमः	२६,५५०
१५	२०८०/८१	४८	कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनः	१,९९,९६३
१६	२०८०/८१	५२	इन्टरनेट शुल्कः	७२,०००
१७	२०८०/८१	५८,८२	अनुगमन भत्ताः	३१,८७५
१८	२०७९/८०	सम्परिक्षण थप	बैठक भत्ता :	२०,४००
१९	२०७९/८०	सम्परिक्षण थप	अनुगमन भत्ताः	२४,६५०
२०	२०७९/८०	सम्परिक्षण थप	अनुगमन भत्ता :	५,४४०
२१	२०७७/७८	७३	आनुपातिक कट्टी	३९,०८६
जम्मा				६५,४४,२९०

(८०३२५५०५३०० - मरिण गाउँपालिका, सिन्धुली)

परिचय

१ **परिचय :**

(क) कार्यालय परिचय :- स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारीणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकारको संचालन गर्ने उद्देश्यले यस मरिण गाउँपालिकको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले संचालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह–अस्तित्व र समन्वयलाई प्रर्वद्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शीता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु यस पालिकाको उद्देश्य रहेको छ । यस मरिण गाउँपालिका अन्तर्गत ७ वडा, ३९ सभा सदस्य, ३२४.५५ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल तथा २८,८०८ जना जनसंख्या रहेको छ ।

(ख) लेखापरीक्षणको उद्देश्य :- लेखापरीक्षण गरिने निकायको वित्तीय विवरण तथा कारोबारको परीक्षण गरी उचित आश्वस्तता (Reasonable Assurance) प्रदान गर्नु वित्तीय लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो । यस कार्यालयको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को सबै प्रकारका आर्थिक कारोबारको परीक्षण एवं प्रचलित कानुनको परिपालनाको मूल्याङ्कन गरी प्रतिवेदन गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो।

(ग) लेखापरीक्षणको क्षेत्र र अवधि :- यस कार्यालयको विनियोजन, राजस्व, धरौटी, कोष तथा अन्य आय-व्यय, मौज्दात हिसाब, आर्थिक व्यवस्थापन, कार्यक्रम सञ्चालन, जिन्सी व्यवस्थापन, जनशक्ति व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाह लगायत आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा सञ्चालित क्रियाकलापलाई लेखापरीक्षण क्षेत्रमा समावेश गरिएको छ । स्थलगत लेखापरीक्षणको अवधि २०८१ ।९।८ देखि २०८१ ।९।१२ सम्म रहेको छ ।

(घ) लेखापरीक्षण विधि :- लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ र नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड तथा मार्गदर्शनमा नमुना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा कार्यालयले स्वीकृत गरेको जोखिममा आधारित लेखापरीक्षण योजनाका आधारमा निकायको आन्तरिक नियन्त्रणको परीक्षण तथा विश्लेषणात्मक र विस्तृत परीक्षण विधि अवलम्वनबाट लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । लेखापरीक्षण गर्दा देखिएका व्यहोरा सम्बन्धमा कार्यालय प्रमुख तथा लेखा प्रमुख लगायतका पदाधिकारीहरूसँग छलफल सम्पन्न गरी कायम भएका व्यहोराहरू यस प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छ ।

(ङ) लेखापरीक्षणको सीमा :- लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ र नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, २०७७ तथा मार्गदर्शनमा नमुना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले नेपाल लेखापरीक्षण व्यवस्थापन प्रणाली (NAMS) अवलम्बन गरी स्वीकृत भएको जोखिममा आधारित लेखापरीक्षण योजना, लेखापरीक्षण गरिएको निकायबाट पेश भएका लेखा एवं सोसँग सम्बन्धित कागजात, विवरण, लिखित प्रतिनिधित्व पत्र, लेखापरीक्षण अनुबन्ध पत्र समेतको आधारमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । आम्दानी तथा खर्चलाई नतिजासँग तुलना गरी विश्लेषण गर्नका लागि पर्याप्त भौतिक एवं स्थलगत अवलोकन गर्न भौगोलिक कठिनाइ, समय सीमा, स्रोतको उपलब्धता, प्रमाणको प्रकृति तथा पहुँच जस्ता अन्तर्निहित जोखिमहरु सीमाको रुपमा रहेका छन् । सारभूत रूपमा उल्लेखनीय नदेखिएका व्यहोरालाई प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छैन ।

(च) आर्थिक कारोबारको स्थिति :- पालिकाको आय – व्यय, तर्फ रु. १ अर्ब २७ करोड २१ लाख ८५ हजारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ । सो को विस्तृत विवरण अनुसूची -१ मा संलग्न छ ।

(छ) लेखापरीक्षणको क्रममा असुली :- लेखापरीक्षणको क्रममा मिति २०८१।९।२० र २१ गते राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक र सिदार्थ बैंकमा जम्मा गरेको निम्नानुसारको रु. ८९१९९५ असुल भई दाखिला प्रमाण पेश भएको छ ।

भौचर नं	बैक	वापत	रकम	दाखिलागरेको
३९७३२१४६२३४	रावाबैक	बढिभुक्तानी	८५०	स्थानीय बेरुजु खाता
३९७३२१४६९३३	रावाबैक	बैठक भत्ता भ्रमण भत्ता अनुगमन भत्ता लगायत बढी भुक्तानी	२५५४०	स्थानीय बेरुजु खाता
३९७३२१४६४६१	रावाबैक		१०२००	स्थानीय बेरुजु खाता
३९७३२१४६४९७	रावाबैक		५४४०	स्थानीय बेरुजु खाता
३९७३२१४६५८२	रावाबैक		१९६५०	स्थानीय बेरुजु खाता
३९७३२१४६५६३	रावाबैक		३४००	स्थानीय बेरुजु खाता
३९७३२१४६६३३	रावाबैक		८८००	स्थानीय बेरुजु खाता
३९७३२१४६६७३	रावाबैक		३३९१२	स्थानीय बेरुजु खाता
३९७३२१४६६४९	रावाबैक		२०५२०	स्थानीय बेरुजु खाता
३९७३२१४६६८२	रावाबैक		७७६५	स्थानीय बेरुजु खाता
३९७३२१४६६९६	रावाबैक		३०००	स्थानीयराजश्व खाता
३९७३२१४६५४१	रावाबैक		३३३२०	स्थानीय बेरुजु खाता
३९७३२१४६५०४	रावाबैक		९७१५	स्थानीय बेरुजु खाता
३९७३२१४६५२४	रावाबैक		१९७५	स्थानीय बेरुजु खाता
३९७३२१४६७०४	रावाबैक		१०२००	स्थानीय बेरुजु खाता
३९७३२१४६५७१	रावाबैक		३४००	स्थानीय बेरुजु खाता
३९७३२१४६७२५	रावाबैक		१२७५	स्थानीय बेरुजु खाता
३९७३२१४६७७६	रावाबैक		५१००	स्थानीय बेरुजु खाता
३९७३२१४६७४९	रावाबैक		१७९३५	स्थानीय बेरुजु खाता
३९७३२१४६१६२	रावाबैक		११०९२५	स्थानीय बेरुजु खाता
१५७४४४८५	रावाबैक		७६६०	संघ वेरुजुखाता
१५७४४४८१	रावाबैक		१०००	संघ वेरुजुखाता
१५७४४४७८	रावाबैक		२९२२५	संघ वेरुजुखाता
१५२१४११३	रावाबैक	सामाजिक सुरक्षा भत्ता फिर्ता	५५१८३	संघ वेरुजुखाता
१५२१४१०८	रावाबैक		२१९४०	संघ वेरुजुखाता
१५२१४११०	रावाबैक		५०००	संघ वेरुजुखाता
१५७४४४७९	रावाबैक		२२००	संघ वेरुजुखाता
१५७४४४८४	रावाबैक		८५०	संघ वेरुजुखाता

१५७४४४८३	रावाबैक		३५५०	संघ वेरुजुखाता
१५७४४४८९	रावाबैक		८४७८	संघ वेरुजुखाता
१५२१४१०३	रावाबैक		५१३०	संघ वेरुजुखाता
१५७४४४९०	रावाबैक		५९५०	संघ वेरुजुखाता
१५७४४४८६	रावा बैक		१००००	संघ वेरुजुखाता
१५७४४४८०	रावाबैक		२५२५	संघ वेरुजुखाता
१५२१४१११	रावाबैक		१४२८०	संघ वेरुजुखाता
१५२१४१०४	रावाबैक		८५०	संघ वेरुजुखाता
१०५८५३७८	रावाबैक		१०२०	संघ वेरुजुखाता
१०५८५३७९	रावाबैक		१८३६	संघ वेरुजुखाता
१०५८५३७५	रावाबैक		३०६०	संघ वेरुजुखाता
७४५५०११६	रावाबैक	सामाजिकसुरक्षा कर	२०२८८४	संघ वेरुजुखाता
३९७३२१४७१०५	रावाबैक		३५६२५	स्थानीयवेरुजु खाता
१५२१४११६			१५८००	संघ वेरुजुखाता
३९७३२१४६९८१		बढिभुक्तानी	५२००	स्थानीय बेरुजु खाता
३९७२२१५७३	सिद्धार्थबैक	असुल हुनबाँकि राजश्व	११६४२७	स्थानीयराजश्व खाता
१५२१४११५	रावाबैक	बढिभुक्तानी	३४००	संघ वेरुजुखाता
		जम्मा	८९१९९५	

२ **एकीकृत आर्थिक विवरण :**

मरिण गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को एकीकृत आर्थिक विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

सि.नं.	आय		सि.नं.	व्यय	
	शीर्षक	रकम		शीर्षक	रकम
१.	**गत वर्षको जिम्मेवारी**	**३०४९३११२.३६**	१.	**चालु**	**३६७३१२०८६.५२**
	बैंक मौज्दात	२२००००००	२.	**पुँजीगत**	**१३६६८५१३४.६५**
	धरौटीअल्या	८४९३११२.३६	३.		
२.	यस वर्षको धरौटी आम्दानी	**१७०५८४६.५९**	४.	**धरोटी फिर्ता**	**३७६३८५८.८३**
३.	**राजश्व आम्दानी**	**१३९४३९१८६.५०**	५.	**कोष खर्च**	**९११२९३५.५२**
	आन्तरिक राजश्व	१५५००४२८.३७		सडक वोर्ड नेपाल	१४७५९४६
	राजश्व बाँडफाँड प्रदेश सरकार	२४८४८७५८.०५		प्रकोप व्यवस्थापन कोष	२३४५५०८.५२
	राजश्व बाँडफाँड संघीय सरकार	९४३७२४०७.४०		विविध खर्च खाता	५२९१४८१ -
	दहत्तर वहत्तर	४७१७५९२.६८	६.	**मौज्दात**	**२०६५८६८३.६९**
४.	**संघीय सरकारबाट प्राप्त अनुदान**	**३३२२९१०००**		बैंक मौज्दात	११८०९०२२.५७
	वित्तीय समानीकरण अनुदान	८९५५९०००		धरौटी मौज्दात	६४३५१००.१२
	सशर्त अनुदान	२२०७३२०००		प्रकोप व्यवस्थापन खाता	४२२६९९.१०
	समपुरक अनुदान	५००००००		विविध खर्च खाता	१९९१८६१.९०
	विशेष अनुदान	१७००००००			
५.	**प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान**	**५२२२५०००**		निकासा फिर्ता	३०१४८९४२.७७
	वित्तीय समानीकरण अनुदान	९३७५०००		पर्यटन पूर्वाधार विकास आयोजना	९५५०५१.९९
	सशर्त अनुदान	२२८५००००			
	समपुरक अनुदान	२०००००००.	६	सामाजिक सुरक्षा तर्फ	९३०३२०३४.८३
	विशेष अनुदान	-			
६.	**विभिन्न कोष तर्फको आय**	**२७६८२०७.६२**			
	मर्मत सम्भार कोष	-			
	प्रकोप व्यवस्थापन कोष	२७६८२०७.६२			
	कर्मचारी कल्याण कोष				
७.	**विषयगत निकायबाट प्राप्त रकम**	**२४३०९९७.९९**			
	सडक बोर्ड नेपाल	१४७५९४६			

	पर्यटन पूर्वाधार विकास आयोजना	९५५०५१.९९			
८.	विविध खर्च खाता	**७२८३३४२.९०**			
९.	सामाजिक सुरक्षा तर्फ	९३०३२०३४.८३			
	जम्मा	६६१६६८७२८।८		**जम्मा**	६६१६६८७२८।८

लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु

३ **वित्तीय विवरणको विश्लेषण :**

वित्तीय प्रतिवेदन - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७२ मा नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिमको आय र व्ययको वर्गीकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्ने तथा दफा ७६(२) मा महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । पालिकाले २०७६।२।१९ मा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (NAPSAS) अनुसार लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन गर्नुपर्दछ । पालिकाले उपलव्ध गराएको स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं २७०) सम्बन्धमा निम्नअनुसार देखिएको छः

३.१ **वित्तीय विवरणको यथार्थता** - पालिकाको आर्थिक कार्यप्रणालीको लेखाङ्कनको गर्न स्थानीय सञ्चित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सुत्र) प्रयोगमा रहेको छ । आर्थिक कारोबार गर्दा सुत्रको प्रयोग गरी सम्पूर्ण आर्थिक कारोवारको लेखाङ्कन तथा प्रतिवदेन गर्नुपर्दछ भने सोही प्रणालीबाट स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं २७२) तयार गर्नुपर्छ । पालिकाले सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षणको रु ९३०३२०३४.८३ सडक बोर्ड नेपालको रु १४७५९४६ र पर्यटन पूर्वाधार विकास आयोजनाको रु ९५५०५१.९९ समेत गरी रु ९५४६३०३२.८२ सुत्रमा लेखाङ्कन गरेको छैन । पालिकाले अनुसूची १४ मा अन्तरसरकारी अख्तियारी समावेस गरी एकिकृत वजेट तथा खर्च विवरण तयार गरेको छैन।जसले गर्दा सुत्रबाट तयार भएको वित्तीय विवरणसमेत पूर्ण नहुँदा पालिकाको यथार्थ आर्थिक अवस्थाको चित्रण गरेको छैन । तसर्थ सबै आर्थिक कारोबार सुत्र मार्फत हुने र सबै कारोबार वित्तीय विवरणमा समावेश गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ । म.ले.प.फा.नं २७० देहाय बमोजिम रहेको छ ।

आ.व. : २०८०/८१अवधी : २०८०/०४/०१ - २०८१/०३/३१
प्राप्तिरभुक्तानीकोएकिकृतवार्षिकप्रतिवेदन (बजेटरगैरबजेटनिकाय)

क्र.स./आर्थिकसङ्केत	विवरण	टिप्पणीनं	चालुआ.ब.कोकारोबार		
			नगद	तेस्रोपक्षभुक्तानी (सोझैभुक्तानी)	जम्मा
	राजस्व, अनुदानरअन्यप्राप्ति				
११०००	कर		१२,९६,८६,६२७.१०	०.००	१२,९६,८६,६२
१३०००	अनुदान		३५,४०,९७,०५७.२३	०.००	३५,४०,९७,०५
१४०००	अन्यराजस्व		१,४१,८६,४२४.०९	०.००	१,४१,८६,४२४
१५०००	विविधप्राप्ति		२,६३,०५१.००	०.००	२,६३,०५१.००
क	कुलजम्माप्राप्ति		४९,८२,३३,१५९.४२		४९,८२,३३,१५
३	चालु		३७,४४,२१,०२८.२३	०.००	३७,४४,२१,०२
२१०००	पारिश्रमिक / सुविधा		१५,२०,८७,२२५.२५	०.००	१५,२०,८७,२२
२२०००	मालसामानतथासेवाकोउपयोग		१३,५१,३७,०६८.८२	०.००	१३,५१,३७,०६
२५०००	सहायता (Subsidy)		७,५०,११,९४४.०६	०.००	७,५०,११,९४४
२७०००	सामाजिकसुरक्षा		१,१४,६४,८८४.१०	०.००	१,१४,६४,८८४
२८०००	अन्यखर्च		७,१९,९०६.००	०.००	७,१९,९०६.००
४	पूंजीगत		१३,६६,९६,४३३.०३	०.००	१३,६६,९६,४३
३१११०	भवनतथासंरचना		२,५१,४८,४२१.६४	०.००	२,५१,४८,४२१
३११२०	सवारीसाधन, मेशिनरीऔजार, फर्निचर्सतथाफिक्चर्स		४५,०६,२२८.०८	०.००	४५,०६,२२८.०
३११३०	अन्यपूँजीगतखर्च		९१,४४,३२७.००	०.००	९१,४४,३२७.०
३११४०	सुरक्षाउपकरण		२,७०,४३३.००	०.००	२,७०,४३३.००
३११५०	सार्वजनिकनिर्माण		९,१२,७९,३८४.६४	०.००	९,१२,७९,३८४
३११६०	निर्मितसरचनाकोसुधारखर्च		०.००	०.००	०.००
३११७०	पूँजीगतसुधारखर्च		६३,४७,६३८.६७	०.००	६३,४७,६३८.६
३१४१०	जग्गाप्राप्तिखर्च		०.००	०.००	०.००
ख)	कुलजम्माभुक्तानी		५१,११,१७,४६१.२६		५१,११,१७,४६
ग)	बचत /कमी (ग = क-ख)		(१,२८,८४,३०१.८४)		(१,२८,८४,३०
घ)	धरौटी, आकस्मिककोषलगायतकाअन्यकोषकोमौज्दातकोथप/घट (+/-)		(८,२८,६१३.६५)		(८,२८,६१३.६
घ.१)	कट्टीरकमभुक्तानी/दाखिलागर्नबाकी		(७८,६६,६००.७१)		(७८,६६,६००.

ङ)	यसआ.ब.कोनगदतथाबैंकमौज्दात (बचत /(कमी)) (ङ = ग+घ)		(१,३७,१२,९१५.४९)		(१,३७,१२,९१
च)	गतआ.व.कोनगदतथाबैंकमौज्दात		२,६५,१२,९९८.४७		२,६५,१२,९९८
छ)	विनिमयनाफा/घाटातथाअन्यसमायोजन				
ज)	आ.व. अन्तकोबाँकीनगदतथाबैंकमौज्दात (ज= ङ+च+छ)		१,२८,००,०८२.९८		१,२८,००,०८२

३.२ **फरक हिसाब** – पालिकाले सुत्रबाट तयार गरेको स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं.२७०) ले सबै कारोबार नसमेटेको कारण लेखापरीक्षणका क्रममा पालिकाबाट भएका सबै कारोबार समेटिने गरी एकीकृत आर्थिक विवरण तयार गर्न लगाइएकोमा उक्त दुई विवरणमा देहायअनुसार गत वर्षको जिम्मेवारी रु ३९८०११३.८९, यस वर्षको प्राप्ति रु १३२९४२४५७.०२, यस वर्षको भुक्तानी रु १२९८९२५८३.८५ र बैङ्क मौज्दात रु ७८५८६००.७१ फरक परेको छ । सुत्रमा पालिकाको सम्पूर्ण आर्थिक कारोबारहरु समाविष्ट गरी म.ले.प.फा.नं. २७० ले पालिकाको समष्टिगत आर्थिक कारोबारको यथार्थ अवस्था चित्रण गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।

विवरण	गतवर्षको जिम्मेवारी	यसवर्षको प्राप्ति	यसवर्षको भुक्तानी	बैङ्क मौज्दात
सुत्र अनुसारको वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं.२७०)	२६५१२९९८.४७	४९८२३३१५९.४२	५११११७४६१.२६	१२८०००८२.९८
एकीकृत आर्थिक विवरणअनुसार	३०४९३११२.३६	६३११७५६१६.४४	६४१०१००४५.११	२०६५८६८३.६९
फरक	३९८०११३.८९	१३२९४२४५७.०२	१२९८९२५८३.८५	७८५८६००.७१

३.३ **फरक जिम्मेवारी** – पालिकाले आफ्नो कारोबारको जिम्मेवारी भिडान गरी हिसाब एकिन गर्नुपर्दछ । पालिकाको गतवर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनअनुसार रु ३०१३३६९४.२० मौज्दात रहेकोमा यो वर्ष रु २६५१२९९८.४७ जिम्मेवारी सारेको छ ।जस अनुसार लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएको भन्दा रु ३६२०६९५.७३ घटि जिम्मेवारी सारेको देखिन्छ । घटि जिम्मेवारी सम्बन्धमा एकिन गरीनु पर्दछ।

३.४ **बैङ्क हिसाब विवरण** - स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७६(२)अनुसार पालिकाको कारोबार, आय व्ययको लेखा प्रणाली तथा राजश्व र खर्च शीर्षकको वर्गीकरण अनुसार लेखाङ्कन र बैंक हिसाब मिलान विवरण (म.ले.प. फा.नं. २१२) तयार गरी हिसाव भिडान समेत गर्नुपर्दछ।पालिकाको चालु खर्च खातामा असार मसान्तमा रु ३०००० बाँकि देखिएकोले उक्त रकम सञ्चितकोषमा दाखिला गरी हिसाब मिलान गरिनुपर्दछ।

खाता	स्रेस्ताअनुसार मौज्दात रु.	बैङ्क स्टेटमेन्टअनुसार वर्षान्तको मौज्दात रु.	फरक रु.
स्थानीय तह सञ्चित कोष खाता	११८०९०२२.५७	११८०९०२२.५७	०
चालु खर्च खाता	०	३००००	३००००
पुँजीगत खर्च खाता	०	०	०
विविध खर्च खाता	१९९१८६१.९१	१९९१८६१.९१	०
प्रकोप व्यवस्थापन खाता	४२२६९९.१	४२२६९९.१	०
स्थानीय विभाज्य कोष	०	०	०
धरौटी	६४३५१००.१२	६४३५१००.१२	०
ग१.१, आन्तरिक राजस्व खाता	०	०	-
ग१.२, बाँडफाँडबाट प्राप्त राजस्व खाता	०	०	-
जम्मा	२०६५८६८३.७	२०६८८६८३.७	३००००

३.५ **कर दायित्व** – पालिकाले तयार गरेको वित्तीय प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं २७०) अनुसार वर्षान्तमा विभिन्न भुक्तानीहरुमा कट्टी गरेको कर दायित्व रु ७८,६६,६००।७१ देखाएको छ । यकिन भई सकेको कर दायित्व लेखापरीक्षण अवधिसम्म पनि दाखिला गरेको पाइएन । अत: उक्त रकम सम्बन्धित खातामा दाखिला गर्नुपर्ने रु

प्रमाण पेश नगरेको	७८,६६,६००.७१

४ **आन्तरिक लेखापरीक्षण :**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७७ (२) मा स्थानीय तहले आर्थिक कारोबारको नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिताको आधारमा प्रत्येक त्रैमासिक समाप्त भएको एक महिना भित्र आन्तरिक लेखापरीक्षण गराउनु पर्ने उल्लेख छ । तर पालिकाले यस वर्षको अन्तरसरकारी अख्तियारी तथा पालिकाको आर्थिक कारोबारको आन्तरिक लेखापरीक्षण गराएको छैन ।लेखाको दरबन्दी रिक्त रहेको र आन्तरिक लेखापरिक्षकले आर्थिक कारोबार संचालन गरेकोले आन्तरिक लेखापरीक्षण नभएको कार्यालयको भनाई रहेको छ ।कानुनमा तोकिए बमोजिम आर्थिक कारोबारको आन्तरिक लेखापरीक्षण गर्नु गराउनु पर्दछ ।

५ **आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली :**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ वमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी लागू गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले त्यस्तो प्रणाली तयार गरी लागू गरेको पाईएन। जसले गर्दा पालिकाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको र सोमाथि विश्वस्त हुन सक्ने आधार देखिएन । यस सम्बन्धमा देखिएका केही व्यहोराहरु देहाय बमोजिम रहेका छन:

• अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ बमोजिम मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्नेमा पालिकाले सो बमोजिम मध्यकालीन खर्चको संरचना तयार गरेको पाईएन ।

• पालिकाले कार्यक्रमगत तथा योजनागत खाता राखेको पाईएन । साथै पालिकाबाट यस वर्ष संचालित कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्वयन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति तयार गरेको पाईएन।

• आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ नियम (१०) बमोजिम स्थानीय तहले एकीकृत वित्तीय प्रतिवेदन तयार गरी प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय र कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा पठाउनुपर्नेमा पठाएको पाईएन ।

• दिगो बिकास योजना (२०१५-३०) लाई कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा लक्ष्यलाई आन्तरिकीकरण गर्ने र मध्यकालिन लक्ष्यहरु तोकी मुल्याङ्कन गर्ने कार्य भएको देखिएन ।

• वातावरण संरक्षणको एकीकृत दीर्घकालीन योजना तयार गरेको पाईएन ।शहरीकरण भैरहेका स्थानलाई मध्यनजर राख्दै फोहोरमैला

ब्यबस्थापन स्थल पहिचान एबं कार्ययोजना तयार गरेको पाईएन ।

• कुनै रकमको भुक्तानी दिँदा रित पुगेको वा नपुगेको जाँच गरी रसिद विल भर्पाइहरुमा सिलसिलेवार नम्वर राखि कार्यालय प्रमुखले तोकेको कर्मचारीले भुक्तानी भएको जनाउने छाप समेत लगाई दस्तखत गरी प्रमाणित गर्नुपर्नेमा सो अनुसार गरेको पाईएन ।

• पालिकाले कन्टिन्जेन्सी रकमको अभिलेख राखेको छैन, साथै कन्टिन्जेन्सी खर्च गर्ने सम्वन्धमा कुनै मापदण्ड बनाएको छैन ।

•दैनिक भ्रमण भत्ता खर्च गरेकोमा भ्रमण अभिलेख खाता नराखेको तथा भ्रमण प्रतिवेदन दिने गरेको पाईएन ।

• शीर्षक फरक पारी खर्च लेख्ने गरेको,

• निजामती सेवा ऐन २०४९ वमोजिम कार्य विवरण वनाई लागू गरेको पाईएन ।

• स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ९७ मा स्थानीय तहले सार्वजनिक सम्पतिको अभिलेख संकलन गर्नुपर्ने उल्लेख भएकोमा पालिकाले सार्वजनिक सम्पत्तिहरुको अभिलेख राखेको पाईएन ।

• जिन्सी सामग्रीहरु सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणालीमा दाखिला नगरेको ,

• स्थानीय पदाधिकारी सेवा सुविधा सम्बन्धी ऐन २०७५ मा गाउँपालिकाका अध्यक्षले ३ दिन सम्मको भ्रमण आदेश अध्यक्ष स्वंमले स्वीकृत गर्न सक्ने र सो भन्दा बढी दिनको भ्रमण आदेश कार्यपालिकाको बैठकबाट स्वीकृत गराउनुपर्नेमा नगरेको,

• पालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले आफ्नो भ्रमण आदेश आफैँ स्वीकृत गर्ने गरेको,

उपर्युक्तानुसार स्थिति देखिँदा पालिकाले स्थानीय सरकार संचालन ऐन,२०७४ को दफा ७८ अनुसार आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी सुदृढ खरिद व्यवस्थापन, समग्र वित्तीय कारोवारको लेखांकन एवं प्रतिवेदन गरी प्रतिस्पर्धी, पारदर्शी र मितव्ययी कारोबार गर्न गराउन तोकिए बमोजिम प्रभावकारी र विश्वासनीय बनाई सेवा प्रवाह सुदृढ बनाउन आवश्यक देखिन्छ ।

६ **बर्षान्तमा रकमान्तर :**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७९ मा कार्यपालिकाले स्वीकृत वार्षिक बजेटको अधीनमा रहि कुनै शीर्षकबाट पूँजिगत शीर्षकमा पच्चिस प्रतिशतले नबढाई रकमान्तर गर्न सक्नेछ भन्ने व्यवस्था रहेको छ। पालिकाले ऐन अनुसार स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटको परिधि भित्र रहि तोकिएको कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेमा यस पालिकाले २०८० आषाढमा आर्थिक वर्ष ०८०।८१ को लागि स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार कार्य सञ्चालन नगरी यस गाउँ सभाको निर्णयवाट विभिन्न ८ कार्यक्रम तथा योजनाको रु १०,७५,०००।- बजेट घटाई विभिन्न ७ योजना तथा कार्यक्रममा रु १०,७५,०००।- बजेट वृद्धि गरी खर्च गरेको छ । यसरी गाउँसभाबाट स्वीकृत कार्यक्रम घटाई कार्यपालिकाको निर्णयबाट अन्य योजना तथा कार्यक्रममा खर्च गरेको छ।

७ **बजेट सीमा निर्धारण समिति :**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६(१) बमोजिम पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय, राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने रकम, अनुदान, ऋण र अन्य आयको प्रक्षेपण तथा सोको सन्तुलित वितरणको खाका र बजेट सीमा निर्धारण गर्न ७ सदस्यीय स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति गठनको व्यवस्था छ । उक्त समितिले आयको प्रक्षेपण, साधनको सन्तुलित वितरणको खाका, बजेटको कुल सीमा, बजेटको क्षेत्रगत सीमा निर्धारण, बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, विषयक्षेत्रगत बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन तय गर्नुपर्ने जस्ता कार्यहरु बैशाख १० गतेभित्र सम्पन्न गरिसक्नुपर्ने र बजेट प्रक्षेपण गर्दा बजेट वर्षपछिको थप दुई वर्षको समेत प्रक्षेपण गर्नुका साथै आगामी आर्थिक वर्षको बजेट सीमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले बैशाख १५ गतेभित्र पालिकाका विषयगत शाखा तथा वडा समितिलाई उपलब्ध गराउनुपर्ने कानुनी व्यवस्था रहेकोमा पालिकाले समिति गठन गरेको छैन । ऐनमा व्यवस्था भएअनुसार बजेट सीमा लगायत क्षेत्रगत विषय समेटी बजेट प्रक्षेपण सम्बन्धी नियम तथा कार्यविधि तर्जुमा एवं सोको पालना गरिनु पर्दछ ।

८ **बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा :**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६७(१) मा ४ सदस्यीय बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति गठन गरी आगामी वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, बजेट तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम, योजना तथा कार्यक्रममा दोहोरोपना हुन नदिई आपसी तादम्यता तथा परिपूरकता कायम गर्नुपर्ने व्यवस्था अनुसार समिति गठन गरेको भएता पनि आगामी आर्थिक वर्षको नीति

तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, कार्यक्रमबीच परिपूरकता कायम गरेको समेत नदेखिएकाले बजेट तर्जुमा गर्दा ऐनमा भएको व्यवस्थाको परिपालना गरिनुपर्ने देखिन्छ ।

९ **बजेट पेश, पारित र अख्तियारी :**

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र पेश गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्तभित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । स्थानीय तहमा उप प्रमुखले मिति २०८०।३।५ गते रु ५५ करोड ९६ लाख ५१ हजारको बजेट सभा समक्ष पेश गरेकोमा मिति २०८०।०३।२५ मा पारित भएको छ । यसैगरी स्थानीय तहका प्रमुखले मिति २०८०।०३।२६ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरेको देखिन्छ।आर्थिक वर्ष भित्र सम्पन्न गरिसक्ने गरी बजेट कार्यक्रम र योजना व्यवस्थापन गरिनुपर्दछ ।

१० **बजेट खर्च :**

आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को पालिकाको कुल बजेट खर्च मध्ये चालु र पुँजीगत खर्च देहाए बमोजिम गरेको छ ।

कुल बजेट संशोधन सहित	कुल बजेट खर्च रु	चालु खर्च रु	प्रतिशत	पुँजीगत खर्च रु	प्रतिशत
५९२८१९१३४	५११११७४६१	३७४४२१०२८	७३.२५	१३६६९६४३३	२६.७५

उक्त विवरण अनुसार पालिकाको यस आर्थिक वर्षमा कुल रु ५९ करोड २८ लाख १९ हजार बजेट विनियोजन भएकोमा चालु तर्फ रु ३७ करोड ४४ लाख २१ हजार र पुँजीगत तर्फ रु १३ करोड ६६ लाख ९६ हजार गरी कुल खर्च रु ५१ करोड ११ लाख १७ हजार अर्थात कुल खर्चको तुलनामा २६.७५ प्रतिशत पुँजिगतमा र ७३.२५ प्रतिशत चालुमा खर्च भएको छ ।

११ **खर्च बिश्लेषणः**

पालिकाले यसवर्ष कुल आन्तरिक आयबाट रु १,५५,००,४२८.३७ राजस्व बाँडफाँडवाट रु १२,३९,३८,७५८.१३ गरी जम्मा रु १३,९४,३९,१८६.५ र अनुदानबाट रु ३८,४५,१६,०००।- समेत रु ५२,३९,५५,१८६.५ आम्दानी भएकोमा चालु तर्फ रु ३७,४४,२१,०२८।- र पूँजिगत तर्फ रु १३,६६,९६,४३३।- समेत रु ५१,११,१७,४६१।- खर्च भएको छ । खर्च मध्ये आन्तरिक आयको हिस्सा ३.०३ प्रतिशत रहेको छ । यसवर्ष पदाधिकारी सुबिधामा रु ५७,६८,०००.०० खर्च भएको छ जुन आन्तरिक आयको ३७.२१ प्रतिशत रहेको छ । पालिकाले कुल खर्चको तुलनामा ७३.२५ प्रतिशत चालु, २६.७५ प्रतिशतमात्र पूँजिगत निर्माण तर्फ खर्च भएको देखिन्छ । यसबाट पालिकाले प्रशासनिक कार्यमा बढी खर्च गरेको देखिन्छ । प्रशासनिक खर्च नियन्त्रण गर्दै प्राप्त अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकम अधिकतम रुपमा विकास निर्माणमा परिचालन गरिनु पर्दछ ।

१२ **क्षेत्रगत बजेट र खर्च :**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम बजेट पास गर्दा स्थानीय तहको एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रुपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । यस पालिकाको २०८०/८१ को क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहाय अनुसार रहेको देखिन्छ ।

क्र.स	क्षेत्र	बजेट	खर्च	खर्च प्रतिशत जम्मा खर्चको तुलनामा
१	आर्थिक विकास	४१८५०७९८	३७४५०६१३.७५	७.३२
२	पूर्वाधार विकास	९१८६५०००	६७९१८६९१.४७	१३.२८
३	सामाजिक विकास	३४२८७६५५८	३०१६५५१३१.४	५९.०२
४	सुशासन तथा अन्तर सम्बन्धित क्षेत्र	२०७४७५४०	१७२१३९७५.३९	३.३६
५	कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक	९५४७९२३८	८६८७९०४८.७१	१६.९९
	जम्मा	५९२८१९१३४	५१११७४६१.२६	

उपर्युक्त विवरण अनुसार सभाले विनियोजन भई खर्च गरेको बजेट मध्ये सबैभन्दा बढी सामाजिक विकासमा ५९.०२ प्रतिशत र सबै भन्दा घटी सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्रमा अर्थात ३.३६ प्रतिशत खर्च रहेको छ । पालिकाले प्राथमिकताका क्षेत्र तोकि वजेट विनियोजन तथा खर्च गर्नु पर्दछ ।

१३ **त्रैमासिक पुँजीगत खर्च :**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३५ बमोजिम स्वीकृत भएको कार्यक्रममा अनुसूची-२ बमोजिम त्रैमासिक प्रगति विवरण बनाउनु पर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार यस आर्थिक वर्षमा गरेको पुँजीगत खर्चको स्थिति देहाय बमोजिम रहेको छ ।

सि.नं.	पुँजीगत खर्च शीर्षक	कुल खर्च	त्रैमासिक खर्च				आषाढ महिनाको मात्र खर्च
			प्रथम त्रैमासिक	दोस्रो त्रैमासिक	तेस्रो त्रैमासिक	चौथो त्रैमासिक	
१	संघीय पुँजीगत	२३२९९०५३.८२	०	३८२१२९२.४९	३०५५०००	१६४२२७६१.३३	८६४५७०७.५७
२	प्रदेश पुँजीगत	२५७५०३२०.१	०	६०४९७४१.४९	५३०६२११.०५	०	८८८६१४५.७७
३	गाउँपालिका पुँजीगत	८७६४७०५९.११	७२८६७४१.३६	५७८६३३४.५९	२३३६०६२४.४३	५१२१३३५८.७३	३२७७२६७९.९८
	कुल खर्च	१३६६९६४३३.०३	७२८६७४१.३६	१५६५७३६८.५७	३१७२१८३५.४८	६७६३६१२०.०६	५०३०४५३३.३२
	खर्च प्रतिशत	१००	५.३३	११.४५	२३.२१	४९.४८	३६.८

उपरोक्त विवरण अनुसार पूँजिगत तर्फ वार्षिक रु १३ करोड ६६ लाख ९६ हजार निकासा खर्च भएकोमा प्रथम त्रैमासिक निकासा खर्च रु ७२ लाख ८६ हजार (५.३३ प्रतिशत), दोस्रो त्रैमासिकमा रु १ करोड ५६ लाख ५७ हजार (११.४५ प्रतिशत) तेस्रो त्रैमासिकमा रु ३ करोड १७ लाख २२ हजार (२३.२१ प्रतिशत) र चौथो त्रैमासिकमा रु ६ करोड ७६ लाख ३६ हजार (४९.४८ प्रतिशत) खर्च गरेको देखिएको छ । यसरी नै आषाढ महिनामा मात्र रु ५ करोड ३ लाख ४ हजार (३६.८ प्रतिशत) खर्च गरेको छ । वर्षान्तमा हतारमा काम गराउँदा कामको गुणस्तरमा समेत असर पर्ने देखिएकोले आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३५ बमोजिम त्रैमासिक रुपमा खर्च सन्तुलत हुने गरी कार्य गरिनुपर्दछ ।

१४ **अनुदान फिर्ता :**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ४५ मा संघीय सञ्चित कोषबाट प्रदेश तथा स्थानीय तहमा भएको वित्तीय हस्तान्तरणको रकम मध्ये सम्बन्धित आर्थिक वर्षभित्र खर्च नभई जुनसुकै खातामा बाँकि रहेको सशर्त अनुदान, समपुरक अनुदान र विशेष अनुदानको रकम सोही आर्थिक वर्षभित्र सम्बन्धित प्रदेश तथा स्थानीय तहले फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।

अनुदान प्रदान गर्ने निकाय	अनुदानको प्रकार	प्राप्त रकम	खर्च रकम	बाँकी रकम
संघीय सरकार	सशर्त	२२०७३२०००	२०१३६२४९२.८	१९३६९५०७.१७
	विषेश	१७००००००	१४७७०७३७.०४	२२२९२६२.९६
	समपुरक	५००००००	५००००००	०
जम्मा		२४२७३२०००	२२११३३२२९.९	२१५९८७७०.१
प्रदेश सरकार	सशर्त	२२८५००००	१८००६५६२.१९	४८४३४३७.८१
	विषेश	०	०	०
	समपुरक	२००००००००	१६०२३२६५.१७	३९७६७३४.८२
जम्मा		४२८५००००	३४०२९८२७.३६	८८२०१७२.६४
कुल जम्मा		२८५५८२०००	२५५१६३०५७	३०४१८९४२.७७

उपर्युक्त विवरण अनुसार संघीय सरकारबाट रु.२४ करोड २७ लाख ३२ हजार अनुदान प्राप्त भएकोमा यस आर्थिक वर्षमा रु. २२ करोड ११ लाख ३३ हजार बजेट खर्च भई बाँकी रु. २ करोड १५ लाख ९८ हजार मिति २०८१।३।३१ मा संघीय संचित कोषमा फिर्ता गरेको देखिन्छ । त्यस्तै प्रदेश सरकारबाट रु.४ करोड २८ लाख ५० हजार अनुदान प्राप्त भएकोमा यस आर्थिक वर्षमा रु.३ करोड ४० लाख २९ हजार खर्च भएको देखिन्छ भने खर्च गर्न बाँकी रकम रु. ८८ लाख २० हजार मिति २०८१।३।३१ मा प्रदेश संचित कोषमा फिर्ता गरेको देखिन्छ ।

१५ **वार्षिक खरिद गुरुयोजना :**

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ ले सार्वजनिक निकायले तोकेको सीमाभन्दा बढी रकमको खरिद गर्दा तोकिए बमोजिमको खरिद गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस्तै सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ७ ले वार्षिक १० करोडभन्दा बढीको खरिद गर्दा गुरुयोजना तयार गर्नुपर्ने तथा नियम ८ ले वार्षिक १० लाखभन्दा बढीको खरिद गर्दा वार्षिक खरिद योजना बनाउनुपर्ने व्यवस्था छ । यस पालिकाले विभिन्न शीर्षक अन्तर्गत लाभग्राही समुदाय समेतवाट वार्षिक रु १३ करोड ६६ लाख ९६ हजार पुँजीगत खर्च/खरिद निर्माण कार्य गरेकोमा खरीद गुरुयोजना बनाएको पाईएन ।

१६ **स्थानीय तथ्याङ्क, अभिलेख तथा स्रोत नक्साङ्कन :**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बमोजिम स्थानीयतहले आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्याङ्क सङ्कलन, अभिलेख र सोको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने तथा आफ्नो क्षेत्रभित्रको शैक्षिक, भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक स्रोत अन्तर्गत खानी, जंगल तथा अन्य स्रोत, पूर्वाधार अन्तर्गत सडक, पुल, खानेपानी लगायतको अभिलेख तथा श्रोत नक्साङ्कन सहितको पालिकाको प्रोफाइल तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले स्थानीय तथ्याङ्क सम्बन्धी नीति, कानून र सोको मापदण्ड बनाएको तथा स्रोत नक्साङ्कन गरेको देखिएन । स्थानीय तहका प्राथमिकीकरणका क्रियाकलाप सञ्चालनमा तथ्याङ्कले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने हुँदा सोको सङ्कलन र अभिलेख राख्ने कार्य गर्नुपर्दछ ।

१७ **आवधिक योजना :**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ बमोजिम पालिकाले आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्रको विकासका लागि आवधिक, वार्षिक, रणनीतिक विषय, क्षेत्रगत, मध्यकालीन तथा दिर्घकालीन विकास योजना बनाई लागू गर्नुपर्नेमा पालिकाले आवधिक योजना तयार गरेको पाईएन । आवधिक योजना नहुँदा पालिकाले वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तयार गर्दा आवधिक योजनाका दीर्घकालीन विषयलाई भन्दा सालवसाली विषयहरुलाई समावेश गरेको देखिन्छ । स्थानीय तहको समग्र विकासका लागि आवधिक योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ ।

१८ **योजना छनौट र कार्यान्वयन :**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ बमोजिम स्थानीय तहले योजना बनाउँदा सहभागितामूलक, उत्पादनमूलक र प्रतिफल प्राप्त योजना छनौट गरी प्राथमिकीकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले यस वर्ष कार्यान्वयन गरेका योजनाहरुको विवरण देहाए बमोजिम रहेको छ ।

क्र.सं.	विवरण	योजना संख्या	रकम
१	रु १ लाख भन्दा कमको योजना	१४	८२३०००
२	रु १ लाख देखि रू ५ लाख सम्मका योजना	१११	१८७४५०००
४	रु ५ लाख देखि माथि रू १० लाख सम्मका योजना	१०	६३६२०००
५	रु १० लाख देखि माथि रू २० लाख सम्मका योजना	४	५८७८५७२
६	रु२० लाख भन्दा माथिका योजना	१७	११४३२८३९४
	जम्मा	१५६	१४६१३६९६६

उपर्युक्त विवरण अनुसार पालिकाले १ लाख भन्दा कमका योजना १४ ,१ लाख देखि ५ लाख सम्मका योजना १११, ५ लाख देखि १० लाख सम्मका योजना १०, १० लाख देखि २० लाख सम्मका योजना ४ र २० लाख देखि माथिका योजना १७ गरी १५६ योजनामा १ करोड ४६ लाख १३ हजार विनियोजन गरि साना र वितरणमुखी योजनाहरु सञ्चालन गरेको देखिन्छ । जसले गर्दा सञ्चालित योजनावाट दीर्घकालीन प्रतिफल प्राप्त नहुनुका साथै चालु प्रकृतिका खर्चमा बृद्धि हुदै जाने हुनाले गरिबी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुग्ने, जनताको जीवनस्तर र रोजगारी बढ्ने, दिगो बिकास, वातावरणीय संरक्षण, सामाजिक समावेशीकरण अभिबृद्धि हुने योजना छनौट गरी प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनु पर्दछ।

१९ ठेक्का बन्दोवस्त :

कार्यालयले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार कार्यालयबाट भएको खरिद व्यवस्थापन सम्बन्धि संक्षिप्त विवरण देहाय अनुसार रहेको छः

कार्यक्रम/ शीर्षक	खरिद सम्झौता								यस बर्ष सम्पन्न	
	कुल जम्मा		प्रथम चौमासिक		दोस्रो चौमासिक		तेस्रो चौमासिक			
	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम
बोलपत्रबाट	६	४७१५१६३९	४	३९८७६९६२	२	७२७४६७६	०	०	५	३७७००३७९

उल्लेखित विवरण अनुसार यो वर्ष पालिकाले विभिन्न कार्यको लागि रू ४ करोड ७१ लाख ५१ हजार लागतको ६ ठेक्का वन्दोवस्त गरेकोमा प्रथम चौमासिकमा रु ३ करोड ९८ लाख ७६ हजारको ४ ठेक्का, दोश्रो चौमासिकमा रु ७२ लाख ७४ हजारको २ ठेक्का व्यवस्थापन भएको देखिन्छ । ठेक्का व्यवस्थापन मार्फत ५ वटा योजनाहरुमा रु ३ करोड ७७ लाख खर्च भई आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्ममा ५ ठेक्का सम्पन्न भई १ योजना सम्पन्न हुन बाँकि देखिन्छ।समयमानै बाँकी कार्य सम्पन्न गर्नु गराउनु पर्दछ ।

२० ठेक्का प्रतिस्पर्धा :

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ९ मा खुला रुपमा वोलपत्र आह्वान गरी खरिद गर्ने सम्वन्धी व्यवस्था छ । पालिकाले वोलपत्र मार्फत प्रतिस्पर्धी आपूर्तिकर्ता छनौट गरी वार्षिक कार्यक्रम अनुसारका सडक निर्माणका योजना कार्यान्वयन गर्दै आएको छ । यस्ता योजना लागत अनुमान भन्दा २१.७९ देखि ४५.११ प्रतिशत सम्म घटीमा कबोल गर्ने योजना कार्यान्वयन गराएको पाइयो । पालिकाको स्वीकृत नर्म्सका आधारमा तयार भएको लागत अनुमान भन्दा धेरै घटीमा सोही गुणस्तरको कार्य गर्न कबोल गरी अधिकांश योजना निर्माण सम्पन्न गरी भुक्तानी फरफारक गरेको देखिन्छ। यस्ता योजनाको भुक्तानी गर्दा निर्माण सामग्री र निर्माण कार्यको गुणस्तर परीक्षण गरेको पाईएन । लागत अनुमानको तुलनामा उल्लेख्य प्रतिशत घटीमा गर्ने गरी कबोल तथा सम्झौता भएका केही योजनाको विवरण देहायमा उल्लेख छ ।

क्र स	योजनाको नाम	प्रतिस्पर्धी गर्ने संख्या	लागत अनुमान (भ्याट बाहेक)	कबोल रकम	घटी प्रतिशत	ठेक्का परेको बोलपत्रदाता
१	सुके चुरी बरुण सडक स्तरोन्नती	२४	१९१९९७२६.३८	१०५४६०१५.६	४५.०७	श्री एस.जी कन्स्ट्रक्सन प्रा.लि., दुधौली- ०१, सिन्धुली
२	ठूलो गर्दुवा खलङ्ग कार्तिके सडक स्तरोन्नति	१५	१९१९२०४४.८५	१०५३४५३५.४	४५.११	श्री लक्की वान विल्डर्स एण्ड सप्लायर्स प्रा.लि., कमलामाई- ०५, सिन्धुली
३	कल्पवृक्षय स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण	२१	१९१८२६१३.९२	१२१२९९९७.४	३६.७७	श्री बिर.बिर गणेश कन्स्ट्रक्सन, कमलामाई- ०६, सिन्धुली
४	ठूलो गर्दुवा खलंगा कार्तिके सडक मरिण गा.पा १ र २ स्तरोन्नति कार्यको (१ + ३००देखि २ + २००)	१०	११९८९७८१.६१	६६६६४१३.९५	४४.४	श्री संजोग कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स प्रा.लि., कमलामाई- ०६, सिन्धुली
५	मैनासाल र खारखोला खानेपानी आयोजना	२	८५२५२७९.६	५८३८१३०.५५	३१.५२	श्री प्रयण कन्स्ट्रक्सन, खडक.न.पा.- ०५, सप्तरी
	कपिलाकोट रेडक्रम भवन निर्माण		१८३६८०४.२१	१४३६५४६.१८	२१.७९	श्री बिल बहादुर लामा निर्माण कम्पनी प्रा.लि., हरिहरपुरगढी- ०५, सिन्धुली

यसरी लागत अनुमानको तुलनामा २१.७९ देखि ४५.११ प्रतिशत सम्म घटी कबोल गर्दा कामको गुणस्तर र दिगोपनमा समेत ध्यान दिनुपर्दछ ।

२१ निर्माण कार्य व्यवस्थापन :

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ३१ बमोजिम सार्वजनिक निकायले २० लाख रुपैयाँ भन्दा बढी लागत अनुमान भएको निर्माण कार्य बोलपत्रको माध्यम तथा नियम ९७ बमोजिम उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराउन सकिने व्यवस्था रहेको छ। पालिकाले ठेक्का र उपभोक्ता समिति मार्फत गरेको योजनाहरु देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

योजना संख्या	ठेक्का मार्फत		उपभोक्ता समिति मार्फत	
	संख्या	रकम	संख्या	रकम
१४७	११	४६१६५२६८.१०	१३६	३०००६६८१.४०

यस आर्थिक वर्षमा पालिकाले सञ्चालन गरेका कुल १४७ योजना मध्ये ठेक्का मार्फत ११ वटा योजनामा रु ४ करोड ६१ लाख ६५ हजार खर्च गरेको छ भने उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालित १३६ योजनामा रु ३ करोड ६ हजार खर्च गरेको छ । अर्थात १४७ योजनामा भएको खर्च रु ७ करोड ६१ लाख ७२ हजार मध्ये ६०.६० प्रतिशत ठेक्का प्रक्रिया मार्फत र ३९.४० प्रतिशत रकम उपभोक्ता समिति मार्फत् खर्च गरेको देखिन्छ । पालिकाले यस वर्ष संचालित योजनाहरुमा सडक ढलान १.९ किलोमिटर सडक ग्रावेल ०.९२ किलोमिटर नयाँ ट्र्याक १७ किलोमिटर खोल्ने कार्य गरेकोमा सो निर्माण कार्य गर्दा प्रतिस्पर्धात्मक प्रणाली, निर्माण कार्यको

गुणस्तर, सोको दिगोपन, उपभोक्ता समितिको क्षमता, निर्माण कार्यको प्रकृति लगायतका कुराहरु समेत विचार गरी निर्माण कार्य सञ्चालन एंव व्यवस्थापन गर्नु गराउनु पर्दछ ।

२२ **ठेक्का अभिलेख :**

सार्वजनिक निर्माण कार्य गर्ने हरेक निकायले ठेक्का अभिलेख म.ले.प.फा.न.५०७ को ढाँचामा अद्यावधिक गरी राख्नुपर्ने व्यवस्था छ। निर्माण कार्यको विस्तृत अभिलेखांकनको लागि प्रयोग गरिने ठेक्का सम्बन्धी अभिलेखले कुल गर्नुपर्ने कार्य, हाल सम्म भएको कामको परिमाण मूल्य कार्य सम्पादन जमानत पेस्की ग्यारेन्टीको अवस्था काम सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति भेरिएशन लगायतको जानकारी उपलब्ध हुन्छ। तर यस पालिकाले उक्त विवरण देखिने गरी अभिलेख राखेको देखिएन।अतः स्वीकृत ढाँचा अनुसार सवै विवरण खुल्ने गरी ठेक्का अभिलेख अद्यावधिक गरी राख्नुपर्दछ।

२३ **परामर्श तथा डीपीआर खर्च :**

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा २९ (क) मा परामरर्श सेवा खरिद गर्दा सम्वन्धित सार्वजनिक निकायमा उपलव्ध जनशक्तिवाट कुनै काम हुन नसक्ने भएमा परामर्श सेवा खरिद गर्न सकिने व्यवस्था रहेको छ । बजेट व्यवस्था भई कार्यान्वयन हुने आयोजनाको मात्र गुरुयोजना डीपीआर लगायतको अध्ययन गरी प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्दछ । यस स्थानीय तहले यो बर्ष स्वीकृत बार्षिक कार्यक्रम अनुसार देहायका परामर्शदाता कम्पनीलाई रु ३८,३५,१२१ परामर्श शुल्क बापत भुक्तानी गरेकोमा सो अध्ययनबाट निर्धारण भएको आयोजनाको लागत रकम रु २,५३,०८,७५,९०६।- रहेको छ ।

कार्य विवरण	परामर्शदाता	स्वीकृत रकम	खर्च रकम	अध्ययनबाट निर्धारण भएको आयोजनाको लागत
ल्याण्ड फिल्ड साइटको डिपिआर निर्माण	श्री गोल्डेन एण्ड डायमण्ड इन्जिनियरिङ्ग कन्सल्टेन्सी प्रा.लि.	४५८७८०	४५८७८०	८५१६०७८५
मरिण बसपार्क परियोजना डिपिआर निर्माण	श्री सिभिक इन्जिनियरिङ्ग कन्सल्टेन्सी प्रा.लि.	६६१४६०	६६१४६०.१९	८१८०१५४२४
फूलबारी मरिण डाईभर्सन सर्भे डिजाइन एवं डिपिआर निर्माण	श्री ग्याल्बो इन्जिनियरिङ्ग कन्सल्टेन्सी प्रा.लि.	९६०५००	९६०५००	२९३९६९६५१
बरुण बृहत् खानेपानी आयोजना डिपिआर निर्माण	श्री ग्लोबल इम्प्याक्ट्स प्रा.लि.	४९५१०९.५	४९५१०९.५	९०२११८३१
भगवती खोला करिडोर डिपिआर निर्माण	श्री मरिण इन्जिनियरिङ्ग कन्सल्टेन्सी	३६७२५०	३६७२५०	१५७३९४६९०
विभिषण मार्ग डिपिआर निर्माण	श्री भेक्टर इन्जिनियरिङ्ग सर्भिसेज प्रा.लि.	४८०२५०	४८०२५०	७०५३५८४४९
देउजोर दाहालडाँडा सडक डिपिआर निर्माण	श्री आर.आर.डि.एस. इन्जिनियरिङ्ग कन्सल्टेन्सी प्रा.लि.	४८००००	४११७७१	३८०७६५०७४
जम्मा:		३९०३३४९	३८३५१२१	२५३०८७५९०६

यस्तो अध्ययन कार्य गराउँदा लाग्ने खर्चको लागत अनुमान तयार गर्दा स्वीकृत बजेट बमोजिम कै रकम खर्च गरेको उपयुक्त देखिएन । यस्ता डिपिआर पालिकाकै जनशक्तिवाट गराउने र सोको पर्याप्त विश्लेषण गरि कार्यान्वयन योग्य आयोजनाहरुको मात्र डिपिआर तथा गुरुयोजना बनाउनुपर्दछ । यसरी तयार भएका डि.पि.आर अभिलेखाङ्कनको रुपमा लेखाङ्कन गरीनुपर्दछ।

२४ **न्यायिक समिति :**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ । समितिमा परेको उजुरीमध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद दर्ता भएको ३ महिनाभित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ ।

लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार मुद्दा दर्ता र फछ्र्यौट कारवाही देहाय बमोजिम रहेको छ ।

गत वर्षबाट सरेका विवाद	यस वर्ष दर्ता भएको	जम्मा	फछ्र्यौट/कारवाही भएका विवाद	फछ्र्यौट/कारवाही हुन बाँकी विवाद
२७	२२	४९	२१	२८

उपरोक्त विवरण अनुसार गतवर्षबाट जिम्मेवारी सरी आएका २७, यस वर्ष २२ नयाँ मुद्दा दर्ता भई ४९ मुद्दा रहेकोमा २१ मुद्दा फर्स्यौट भई यस आर्थिक वर्षको अन्त्यमा २८ मुद्दाको कारबाही हुन बाँकी देखिन्छ। बाँकी मुद्दाको समेत समयमानै टुङ्गो लगाउनु पर्दछ ।

२५ **कानुन निर्माण :**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरुले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधीनमा रही नियम निर्देशिका कार्यविधि र मापदण्ड बनाउनुपर्नेमा पालिकाले हालसम्म देहाय बमोजिम कानून निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ ।

सि.नं.	**विवरण**	**संख्या**	**यो वर्ष बनेका संख्या**
१	ऐन	३५	८
२	नियमावली	७	२
३	कार्यविधि	८०	१६
४	निर्देशिका	७	२
५	मापदण्ड	९	०
६	आचारसंहिता	१	०
७	रणनीति	१	०
८	मार्गदर्शन	१	१
	जम्मा	**१४१**	**२९**

पालिकाले यस वर्षसम्म आफ्नो क्षेत्राधिकार भित्रका ३५ ऐन, ७ नियमावली, ८० कार्यविधि,७ निर्देशिका, ९ मापदण्ड,१ आचारसंहिता,१ रणनीति तथा १ मार्गदर्शन गरी जम्मा १४१ वटा कानुन निर्माण गरी स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशन गर्ने गरेको छ । सोही ऐन को दफा १०२ को (४) अनुसार यसरी बनाइएका ऐन नियमावली कार्यविधि पालिकाले प्रदेश सरकार र नेपाल सरकारमा पठाउनु पर्नेमा पठाएको पाईएन।

२६ **सेवा प्रवाहको स्थिति :**

पालिकाले यस आर्थिक वर्ष जन्मदर्ता ९०५, मृत्यु दर्ता २४१ , बसाईसराई दर्ता ११०, विवाह दर्ता ३८१, सम्बन्ध विच्छेद ३० गरी १६६७ जनालाई पञ्जिकरण सेवा प्रवाह गरेको छ भने भूमिहिन दलित ४८ भुमिहिन सुकुम्वासी २३७ अव्यवस्थित बसोवास ४११० गरी ४३९५ जना भूमिहिन दलित र सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबासको लगत संकलन गरेको छ । अन्य क्षेत्रमा पनि सेवा प्रवाह बृद्धि गरी अभिलेखिकरण समेत गरीनु पर्दछ।

२७ **नक्सा दर्ता र पास :**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा २७(१) मा गाउँपालिका/नगरपालिकाबाट नक्सा पास नगराई भवन निर्माण गर्न नहुने व्यवस्था छ । पालिकाको भवन निर्माण ईजाजात शाखाबाट भएको नक्शा दर्ता संख्या तथा नक्सापास संख्याको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छः

क्र.सं.	**आर्थिक वर्ष**	**नक्सा दर्ता संख्या**	**नक्सापास संख्या**	**नक्सा अभिलेखिकरण**
१	**२०८०।०८१**	४	१	०

उपरोक्त विवरण अनुसार यस वर्षको अवधिमा पालिकाले जम्मा ४ वटा नयाँ नक्सा दर्ता र १ वटा नक्सापास गरेको छ भने नक्सा अभिलेखिकरणको काम भएको छैन। त्यसैगरी पालिकाले नक्सा दर्ता र पास गर्दा भवन संहिताको प्रभावकारी पालना र कार्यान्वियनलाई ध्यान दिंदै नक्सा पास र अद्यावधिक तथा अभिलेखीकरणको कार्य लाई व्यवस्थित बनाउनु पर्ने देखिन्छ।

२८ **उपभोक्ता समिति परिचालन र व्यवस्थापन सम्बन्धमा :**

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ अनुसार उपभोक्ता समितिबाट कार्य गराउँदा सोही नियमावलीका प्रावधान अनुसार कार्य गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले केही योजना हरु वाहेक १० लाख भन्दा मुनिका योजना हरु उपभोक्ता समिति वाट गराउने गरेको पाइयो । यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोराहरु निम्नानुसार छन् ।

(क) खर्चको अनुमोदन - नियमावलीको नियम ९७ मा उपभोक्ता समितिले हरेक किस्ताको कामको प्राविधिक मूल्यांकन बील भरपाई र खर्च प्रमाणित गर्ने अन्य कागजात त्यस्तो समितिको बैठकबाट अनुमोदन गराई सम्वन्धित सार्वजनिक निकायमा पेश गर्नुपर्ने उल्लेख छ । उल्लिखित निर्माण कार्य गर्न सम्झौता भएका उपभोक्ता समितिको कामको प्राविधिक मूल्यांकनको आधारमा मात्र भुक्तानी दिने गरेको देखिन्छ । नियमावलीमा व्यबस्था भए बमोजिमको बील भरपाई र खर्च प्रमाणित गर्ने कागजात समितिको बैठकबाट अनुमोदन गराई कार्यालयमा पेश गर्ने गरेको पाईएन ।

ख) प्राविधिक विल र कार्यसम्पन्न - सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२३(१) मा खरिद सम्झौता अनुसार सार्वजनिक निकायले रनिङ बिल वा अन्य कुनै बिल बिजकको भुक्तानी गर्दा प्राविधिक नापजाँच गरी नापी कितावमा उल्लेख भएको वास्तविक कार्यसम्पादनको आधारमा भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । उपभोक्ता समितिहरुबाट सञ्चालित योजनाको ठेक्का बिलहरुमा लागत अनुमान र वास्तविक कामको मूल्याङ्कनमा बरावर परिमाण र रकम उल्लेख भएको देखिन्छ । लागत अनुमान बरावर नै मूल्याङ्कन भएको देखिएकाले वास्तविक काम कति भएको हो भन्ने सम्बन्धमा आश्वस्त हुन सक्ने अवस्था देखिएन । प्राविधिकले पेश गर्ने कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनमा कार्य सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति र कार्य सम्पन्न भएको मिति लगायतका इन्जिनियरिङ नर्म्स अनुसार बिलमा खुलाउनुपर्ने तथ्याङ्क उल्लेख गरेको पाईएन । यसले गर्दा कुन काम कहिले सम्पन्न गर्नुपर्ने र तोकिएको अवधिमा सम्पन्न भए/नभएको विषयमा एकिन हुन नसकिएको हुँदा प्राविधिकले इन्जिनियरिङ नर्म्स अनुसारको उपभोक्ता समितिको बिल बनाउँदा नापजाँचलाई वास्तविक कार्यसम्पादनमा आधारित बनाउनुपर्दछ ।

ग) उपभोक्ता समितिबाट भएका निर्माण कार्यको गुणस्तर - सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४, को नियम ९७ को उपनियम ३ (ख) मा उपभोक्ता समितिसँग गरिने सम्झौतामा निर्माण कार्यको गुणस्तर नियन्त्रण सम्बन्धी प्रावधान राख्नुपर्ने उल्लेख छ । पालिकाले उपभोक्ता समितिहरुसँग गरेका सम्झौतामा गुणस्तर नियन्त्रण सम्बन्धी प्रावधान राखेको पाईएन । उपभोक्ता समिति मार्फत् कार्यान्वियन तथा सञ्चालन हुने निर्माण कार्यको गुणस्तर सुनिश्चित गरी दिगोपना कायम गर्न विभिन्न निर्माण सामग्रीको प्रयोगशाला परीक्षण गर्ने गराउने गाह्रो लगाउने तथा ढलानको कार्यको गुणस्तरका लागि सिमेण्ट मोर्टार तथा कंक्रिट क्यूब टेष्ट फलामे डण्डीको टेन्साइल टेष्ट गराउने जस्ता कार्य गराएको पाईएन । जसले गर्दा निर्माण कार्यमा आवश्यक गुणस्तर कायम भएको सम्बन्धमा आश्वस्त हुन सक्ने अवस्था छैन । अतः कार्यविधिमा उल्लेख भए अनुसार निर्माण कार्यको गुणस्तर सुनिश्चितता गर्न आवश्यक पहल हुनुपर्दछ ।

घ) हेभी इक्विपमेण्टको प्रयोग - सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ को उपनियम (९) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायबाट सञ्चालित हुने निर्माण कार्यमा डोजर एक्साभेटर लोडर रोलर ग्रेडर जस्ता हेभी मेशिनरी प्रयोग गर्न नमिल्ने व्यवस्था छ । सो नियमावलीको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश मा लागत अनुमान तयार गर्दा को समयमा हेभी मेशिन प्रयोग गर्नुपर्ने जटिल प्रकृतिको कार्य भनि उल्लेख भएको रहेछ भने सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिशमा सार्वजनिक निकायबाट सहमति लिई त्यस्ता मेशिन प्रयोग गर्न सकिने उल्लेख छ । पालिका अन्तर्गत सञ्चालित अधिकांश सडक निर्माण तथा स्तरोन्नतिसँग सम्बन्धित योजनाका उपभोक्ता समितिहरुले डोजर एक्साभेटर लगायतका हेभी मेशिन प्रयोग गर्ने गरेको पाइएता पनि नियमावलीको व्यवस्था बमोजिम सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिश गराई सार्वजनिक निकायबाट सहमति लिएको पाईएन ।

ङ) लागत सहभागिता - पालिकाले आयोजना/कार्यक्रम छनौट गर्दा उपभोक्ता समितिको तर्फबाट नगद लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनुपर्ने नगद सहभागिता तोकिएको अवस्थामा सहभागिता बापतको रकम सम्बन्धित स्थानीय तहको खातामा दाखिला गरी सोको भौचर प्राप्त भएपछि मात्र उपभोक्ता समितिसँग योजना सम्झौता गर्नुपर्दछ । तर पालिकाले लागत सहभागिता सहितका लागत अनुमान तयार गरेको देखिएन् । अतः नगद लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनु पर्दछ

।

च) आयोजना हस्तान्तरण - सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ अनुसार यस वर्ष कार्यसम्पन्न भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरु उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्नु पर्नेमा गरेको पाईएन ।

२९ **तलबी प्रतिवेदन पारित बेगर तलब भत्ता भुक्तानी :**

स्थानीय सेवा गठन तथा सञ्चालन ऐन २०७९ को दफा ६९(५) अनुसार प्रदेश किताबखाना वा प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय वा इकाई कार्यालबाट तलबी प्रतिवेदन पारित नगराई तलब भुक्तानी गर्न नहुने व्यवस्था छ । तर पालिकाले यस वर्ष तलबी प्रतिवेदन पारित नगरी स्वास्थ्य तर्फका २३ जनाको रु १,३७,८१,८९५।- र पालिका तर्फका २२ जनाको रु १,२५,१६,५८८।- सहित ४५ जना कर्मचारीलाई रु २,६२,९८,४८३।- तलब भुक्तानी गरेको छ ।तलबी प्रतिवेदन पारित नगरी खर्च लेख्न पाउने भन्दा बढी तलब भत्ता ग्रेड भुक्तानी हुन सक्ने तथा लेखापरीक्षणको क्रममा भुक्तानीको तुलना गर्न नसकिने भएकोले तलबी प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र तलब भत्ता भुक्तानी गर्नुपर्दछ ।

३० **अवकास कोष :**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९१ बमोजिम स्थानीय तहले स्थानीय सेवाका कर्मचारीले निजको सेवा शर्त सम्बन्धी कानुन बमोजिम अवकाश हुदा योगदानमा आधारित उपदान वा निवृतिभरण औषधि उपचार लगायतको सुविधा उपलब्ध गराउनका लागि दरबन्दीमा कार्यरत प्रत्येक कर्मचारीको खाइपाई आएको तलवबाट १० प्रतिशत कट्टा गरी अवकाश कोषको व्यवस्था गरीने भनिएता पनि पालिकामा अवकाश कोष स्थापना भएको पाईएन।

३१ **प्रशासकीय संगठन र जनशक्ति व्यवस्थापन :**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ८३ बमोजिम स्थानीय तहको कार्यबोझ राजस्व क्षमता खर्चको आकार र स्थानीय आवश्यकता समेतलाई ध्यानमा राखी कर्मचारी समायोजन भएपछि मात्र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणका आधारमा स्थानीय तहमा संगठन संरचना कायम हुने व्यवस्था छ । पालिका अन्तर्गत कृषि पशु स्वास्थ्य शाखा सहित ४८ दरबन्दी स्वीकृत रहेकोमा लेखापरीक्षण अवधि सम्म २७ स्थायी र १२ करार सहित ३९ जना पदपूर्ति भएको देखिन्छ । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार कार्य व्यवस्थापनका दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण मानिएका प्रशासन अधिकृत लेखा सहायक लगायत गरि ९ पदहरु रिक्त रहेका छन् । दरबन्दी बमोजिम जनशक्तिको पूर्णता नहुँदा विषयगत कार्यक्रम सञ्चालन सेवा प्रवाह तथा पालिकाको समग्र कार्य सम्पादनमा असर परेको स्थिति छ । तसर्थ रिक्त पदहरु पूर्ति गरी सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउनु पर्दछ।

३२ **कर्मचारी व्यवस्था :**

स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र र कार्यबोझको विश्लेषण गरी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणको आधारमा स्थायी प्रकृतिको काममा सेवा करारबाट लिने कर्मचारीको दरबन्दी प्रस्ताव गर्नुपर्ने र विना प्रस्ताव दरबन्दी सृजना गर्न नसकिने व्यवस्था रहेको छ। स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ८३ (८) मा नगर प्रहरी, सवारी चालक, सयस बगैंचे, प्लम्बर लगायतका पद तथा सेवामा बाहेक करारमा नियुक्त गर्न पाइने व्यवस्था छैन। पालिकाले उल्लेखित पदहरुमा बाहेक ३२ कर्मचारी करारमा नियुक्त गरी रु १,४१,८०,४०७।– तलब भत्ता भुक्तानी गरेको पाइयो ।जस मध्ये १ कम्प्यूटर अपरेटर र ६ कार्यालय सहायकको दरबन्दी स्वीकृत छैन ।यसरी पालिकाले स्वीकृत दरबन्दि भन्दा बाहिर ७ जना कर्मचारी भर्ना गरी तलब भत्ता बापत रु ३०,८७,८४६ ।- भुक्तानी गरेको नियमित नदेखिएको रु

पद	नियुक्ति संख्या	मासिक तलव भत्ता दर रु.	वार्षिक तलब भुक्तानी रु.	कैफियत
इन्जिनियर	१	४३६८९	५७७९५७	दरबन्दी भित्र
सव इन्जिनियर	१	३४७३०	४६१४९०	
सहायक पाँचौ	१	३४७३०	५९०८६८	
कृषि प्राविधिक	१	३२९०२	४३७७२६	
सहायक चौथो।अहेव ।अनमि	१७	३२९०२	७४४१३४२	
अमिन	१	३२९०२	४३७७२६	
मनोसामाजिक परामर्शकर्ता	१	२००००	२७००००	
ल्याब असिष्टेन्ट	१	३२९०२	४३७७२६	
कार्यालय सहायक	१	३२९०२	४३७७२६	
कम्प्यूटर अपरेटर	१	३४७३०	४६१४९०	दरबन्दी बाहिर
कार्यालय सहायक	६	३२९०२	२६२६३५६	
जम्मा			१४१८०४०७	

अनियमित भएको	३०,८७,८४६

३३ **सहकारी नियमन :**

सहकारी ऐन, २०७४ को दफा ७३ अनुसार मासिक, चौमासिक, वार्षिक प्रतिवेदन बुझाउनु पर्ने र सहकारी नियमावली, २०७५ को नियम २८(४), सहकारी संस्थाहरुको सुपरिवेक्षण, निरीक्षण तथा अनुगमन निर्देशिका, २०७८ को दफा ३ मा मासिक प्रतिवेदन प्रत्येक महिना ७ गते भित्र एकीकृत सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (COPOMIS) दाखिला गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले उपलव्ध गराएको विवरणअनुसार पालिका भित्र ३० वटा सहकारी संस्था रहेका छन् ।पालिका भित्रका सहकारी संस्थाहरुले एकीकृत सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (COPOMIS) बाट विवरण दाखिला गरेको पाईएन । त्यसैगरी पालिकाबाट अनुगमन निरीक्षण गरी तयार गरिएको प्रतिवेदन समेत लेखापरीक्षणका क्रममा पेश भएन । जसले गर्दा सहकारीको सञ्चालन अवस्था बारे अध्ययन गर्न सकिएन । तसर्थ ऐन, नियमावली र निर्देशिका अनुसार प्रणालीमा विवरण दाखिला गर्न लगाई सोको प्रभावकारी अनुगमन गर्नु पर्दछ ।साथै पालिकामा संस्थागत रुपमा सहकारी शाखाको व्यवस्था भएता पनि पालिकाले तोकिए बमोजिम विवरण एकीकृत सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (COPOMIS) दाखिला नगरेको र सहकारी संस्थाहरुको नियमित अनुगमन गरेको छैन । सहकारी सदस्यहरुको हित र वचत रकमको सुरक्षा तथा लगानीमा हुन सक्ने दुरुपयोग रोक्न प्रचलित कानुनी व्यवस्था अनुरुप त्यस्ता संस्थाहरुको नियमित अनुगमन गरिनु पर्दछ ।

३४ **आर्थिक सहायता :**

पालिकाले स्पष्ट मापदण्ड र कार्यविधि तर्जुमा गरी तथा बजेट विनियोजन गरेर मात्र आर्थिक सहायता वितरण गर्नु पर्दछ। पालिकाले यस वर्ष विपन्न असहाय विपद व्यवस्थापन लगायतमा रु.१०,००० देखि रु.२५,००० सम्म अध्यक्षको तोक आदेशको आधारमा र रु.२५,००० माथिको कार्यपालिकाको निर्णयले यस वर्ष ९५ जनालाई आर्थिक सहायता प्रदान गरी रु.१७,०८,०००।- आर्थिक सहायता वितरण गरेको छ । जुन आन्तरिक आयको ११.०१ प्रतिशत हुन आउन्छ। निश्चित विधि र मापदण्ड वेगर आर्थिक सहायता वितरण गर्ने प्रक्रियामा नियन्त्रण हुनु पर्दछ ।

३५ **अन्य संस्था सहायता :**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ मा स्थानीय तहको रकमबाट आर्थिक सहायता चन्दा पुरस्कार एवं संस्थागत अनुदान वितरण गर्न पाउने व्यवस्था रहेको देखिंदैन। पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार पालिकाले यस वर्ष रु २६ लाख ५० हजार देहायका संस्थालाई अनुदान दिएको देखियो ।यसरी अनुदान दिँदा जनताको जीवनस्तरमा सुधार हुने र रोजगारी सृजना हुने कार्यमा स्पष्ट मापदण्ड निर्धारण

गरि अनुदान दिनुपर्ने देखिन्छ ।

संस्थाको नाम	प्रयोजन/कार्यक्रम	रकम
नेपाल मगर संघ मरिण गापा	माघे सक्रान्ती कार्यक्रम	२५००००
नेपाल माझी उत्थान संघ	लदी पूजा	२०००००
नेपाल तामाङ घेदुङ जिल्ला कार्य समिति	तामाङ कार्यक्रम	१०००००
उद्योग वाणिज्य संघ सिन्धुली	मरिण महोत्सव	१००००००
नेपाल माझी उत्थान संघ	तेस्रो राष्ट्रिय माझी गोल्डकप फुटवल कार्यक्रम	६०००००
नेपाल रेडक्रस सोसाइटी सिन्धुली	ब्लड बैंक स्थापना	५०००००
जम्मा		२६५००००

यस्ता खर्चको पारदर्शिता र जवाफदेहीता र प्रवर्द्धनको लागि अन्य संस्थालाई दिएको सहायता रकम वेभसाइटबाट सार्वजनिकरण गर्नु गराउनु पर्दछ।

३६ **पेस्की बाँकी -**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ५१ अनुसार सरकारी रकम पेस्की लिने कर्मचारी वा अन्य जुनसुकै व्यक्तिले नियमावलीमा तोकिएको म्याद भित्र पेस्की फर्स्यौट गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले विभिन्न प्रयोजनको लागि निम्नानुसारका व्यक्तिलाई दिएको म्याद नाघेको पेस्की रु.२६,१०,०००।- र म्याद ननाघेको निर्माण व्यवसायीको पेस्की रु ६७,४१,२००।- गरी जम्मा रु.९३,५१,२००।- पेस्की आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्म पनि फर्स्यौट नभई बाँकी देखिएकोले नियमानुसार फर्स्यौट हुनुपर्ने रु.

सि.नं.	पेस्की लिनेको विवरण	आर्थिक वर्ष	पेस्की लिनुको उद्देश्य	म्याद नाघेको रु.	म्याद ननाघेको रु.	जम्मा रु.
१	नमोबुद्ध निर्माण सेवा	२०७९।८०	महेश्वता हरिहरपुरगढी सडक	१११००००	०	१११००००
२	सिद्धकाली / दाहाल जेभि	२०८०।८१	फुटवल रंगशाला निर्माण साहान	०	६७४१२००	६७४१२००
३	मरिण गाउँपालिका स्तरीय युवा तथा खेलकुद विकास समिति	२०८०।८१	अध्यक्षकप रनिङ शिल्ड खेलकुद प्रतियोगिता संचालन व्यवस्थापन	१५०००००	०	१५०००००
जम्मा				२६१००००	६७४१२००	९३५१२००
					पेश्की	२६,१०,०००

३७ **अन्य निकायको खर्च :**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन २०७६ को दफा १८ मा बजेट निकासा सम्बन्धी व्यवस्था छ । सोही ऐनको दफा १८ (४) मा एक मन्त्रालय वा निकाय मातहतको कार्यालय मार्फत कार्यक्रम संचालन गरी खर्च गर्न आवश्यक भएमा विनियोजन भएको निकायको सचिवले सम्बन्धित मन्त्रालय वा निकायको सचिवलाई खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । उक्त व्यवस्थाको पालना वेगर कार्यालयले छुट्टै बजेट र अस्तित्व भएको देहायका कार्यालयलाई निम्नानुसार भुक्तानी गरेको छ।

भौनं मिति	कार्यालयको नाम	विवरण	रकम
२७१।२०८०।९।२	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	नागरिकता अभिलेख व्यवस्थापन बापत न्यू सिद्धबाबा अफसेट प्रेसलाई भुक्तानी	२०००००
४१२।२०८०।११।१३	जिल्ला समन्वय समिति	सवारी साधन मर्मत	१२४८०८
४८३।२०८०।१२।१९	कल्पवृक्ष रेडक्रस	एम्बुलेन्स मर्मत बापत जोशी ट्रेडलिंक एण्ड वर्कशप प्रालि	२४२६३५
२०९।२०८१।३।१३	उद्योग बाणिज्य संघ	भवन निर्माण	४६४६०६
२२२।२०८१।३।१९	रेडक्रस कार्यालय कपिलाकोट	भवन निर्माण	१३६२३१७
जम्मा			२३९४३६६

३८ **सामाजिक सुरक्षा कोषः**

संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको च.नं. २१७ मिति २०७४।१।२५ पत्र र संघीय सरकार अर्थ मन्त्रालयको मिति २०७९/१/२१ को परिपत्र अनुसार अस्थायी/करार सेवामा कार्यरत कर्मचारीलाई उपलब्ध गराउने थप सेवा/सुविधा बारे उल्लेख गरिएको छ । कार्यपालिकाको निर्णयानुसार सामाजिक सुरक्षा कोष ऐन २०७४ तथा सामाजिक सुरक्षा संचालन कार्यविधि २०७५ तथा संघीय सरकारको आर्थिक बर्ष २०७७/७८ बजेट वक्तव्यको बुँदा नं. २८६ को व्यवस्थालाई आधार लिई पालिकामा कार्यरत करार सेवाका कर्मचारीको तलबबाट ११ प्रतिशत रकम कट्टा गरी उक्त रकममा तलबको २० प्रतिशत रकम पालिकाले थप गरी हुन आउने तलबको ३१ प्रतिशत रकम सामाजिक सुरक्षा कोषमा दाखिला गर्नको लागि श्रावण देखि माघ सम्म ९९ जना करार कर्मचारीहरुको तलब बाट रु २२४७५२० र पालिकाले थप गर्ने २० प्रतिशत रु ३८८२०८० गरी जम्मा रु ६१२९६०० कट्टा गरेकोमा उक्त रकम सामाजिक सुरक्षा कोषमा दाखिला नगरी कट्टि रकम पालिकामा नै राखेको देखिन्छ। प्रचलित कानुनी व्यवस्था एवं संघीय र प्रदेश सरकारले अवलम्वन गरेको अभ्यास अनुकुल समेत देखिएन । त्यसैगरी पालिकाले यस्तो निर्णय गर्दा त्यसले संघीय सरकार प्रदेश सरकार र अन्य स्थानीय तह समेतलाई पार्न सक्ने आर्थिक दायित्व र ती निकायहरुको क्षमता समेतका आधारमा विश्लेषण हुनु पर्दछ। त्यसैले उक्त खर्च लेख्ने सम्बन्धमा पालिकाले आधार पेश गर्नुपर्ने अन्यथा कर्मचारीको तलबबाट कट्टा गरेको रकम हिसाब गरि सम्बन्धित कर्मचारीलाई फिर्ता गर्नु पर्दछ ।

३९ **धरौटी :**

धरौटी सम्बन्धमा देखिएका व्यहोराहरु निम्नानुसार छन् ।

३९.१ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ६२,६४, ६६ र ६८ धरौटी सम्बन्धी व्यवस्था छ।जस अन्तर्गत धरौटीको रकम बैंकमा दाखिला गरेपछि एक प्रति बैंक भौचर सम्वन्धित कार्यालयमा बुझाई सोको नगदी रसिद लिनुपर्ने, जुन कामको लागि धरौटी राखिएको सो काम समाप्त भएको एक वर्षभित्र धरौटी रकम फिर्ता पाउन सम्बन्धित कार्यालयमा नगदी रसिद (कार्यालय आफैंले काटेर राखेको बाहेक) साथ निवेदन दिनुपर्ने र कार्यालय प्रमुखले आफ्नो कार्यालयको धरौटी खातामा जम्मा भएको धरौटी रकमको लेखा अनुसूची १० अनुसारको ढाँचामा गोश्वारा धरौटी खाता (म ले प फा नं। ६०२), अनुसूची ११ अनुसारको व्यक्तिगत धरौटी खाता (म ले प फा नं ६०१), छुट्टै बैंक नगदी किताव राख्नुपर्ने र म्यादभित्र फिर्ता लिन नआएमा राजस्वमा आम्दानी बाँध्नु पर्ने उल्लेख छ । तर कार्यालयले व्यक्तिगत धरौटी खाता राखेको छैन साथै धरौटीको बैक अनुसारको आम्दानी र पालिकाको श्रेस्ता अनुसारको आम्दानी समेत फरक रहेको छ।अतः व्यक्तिगत धरौटी खाता नराखी धरौटी रकम फिर्ता गर्दा सम्बन्धित फिर्ता लिन पाउने व्यक्तिले नै धरौटी फिर्ता लिएको छ भनि एकिन हुन नसक्ने भएकोले कानुनबमोजिम पालिकाले धरौटी अद्यावधिक गरी राख्नुपर्दछ।

३९.२ सार्वजनिक खरीद नियमावली, २०६४ को नियम १२४(२) अनुसार रिटेन्सन मनिको रकम फिर्ता गर्दा आपुर्तीकर्ता, निर्माण व्यवसायी वा सेवा प्रदायकले सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा कर विवरण पेश गरेको प्रमाण कागजात पेश गरेपछि भुक्तानी दिनुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले जि.एस.सि. श्रीकृष्ण, दाहाल निर्माण सेवा जे.भी (६१७०४४२७३) लाई धरौटी रकम फिर्ता गर्दा कर विवरण पेश नगरि भुक्तानी दिएकोले कर विवरण पेश गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	९,०५,२७३

४० **सफ्टवयेर खरिद :**

नेपाल सरकारको सूचना प्रविधि प्रणाली (व्यबस्थापन तथा सञ्चालन) निर्देशिका २०७१ को बुँदा नं.४.१ मा कुनै सरकारी निकायले आफ्नो कार्य विद्युतीय माध्यमबाट सञ्चालन गर्नका लागि प्रयोग गर्ने सूचना प्रविधि प्रणालीको निर्माण गर्दा त्यस्तो प्रणाली सम्बन्धी कागजात तयार गरी मानक अनुरुप भए नभएको निर्धारण गर्न सूचना प्रविधि विभागबाट स्वीकृत गराउन पर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले यस वर्ष मेडिको सफ्टवयेर खरिद बापत रु ५,००,०००।- र योजना सम्वन्धी सप्टवयेर नवीकरण बापत रु ९९,८९२।- गरी रु ५,९९,८९२।- भुक्तानी गरेको छ। सो सफ्टवेयरको पूर्ण उपयोग गरिनु पर्दछ साथै सुचना प्रविधि विभाग बाट स्वीकृत लिनुपर्दछ।

४१ **प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम तर्फ:**

स्थानीय तहमा स्वीकृत बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगारी प्रत्याभूत गराउन एवम् सामुदायिक पूर्वाधारहरुको बिकास मार्फत नागरिकको जीवनयापनमा सुधार ल्याउने उद्देश्यले स्थानीय तहभित्र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ । प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका २०७५ को दफा २(१) बमोजिम पालिकाले बेरोजगारको तथ्यांक अद्यावधिक गरेर सूचीमा समावेश भएकाहरुलाई प्राथमिकीकरण गरी प्राथमिकता क्रम अनुसार कामका लागि रोजगार कार्यक्रममा संलग्न गराई रोजगारी दिनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारित सामुदायिक आयोजना (सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि २०७७ को सि.नं. ४ अनुसार श्रममूलक आयोजना छनौट गर्दा स्थानीय तहको बार्षिक योजना तर्जुमाका सबै चरण पूरा गरि आयोजना बैंक तयार गरी सोही आयोजना बैंक अनुसार प्राथमिकता क्रममा रहेका बेरोजगार व्यक्तिको आधारमा पालिकाले योजना सञ्चालन गर्नुपर्ने हुन्छ । पालिकामा यस वर्ष सूचीकृत बेरोजगार २८९५ जना मध्ये १७८ जनाले यस आ.व. मा पालिका अन्तर्गतका ७ वटा वडामा ६० वटा कार्यक्रम सञ्चालन भई रू. ५८,४६,७१९।- खर्च भएको र ३ जना कर्मचारीहरुलाई तलब भत्तामा रु.१५,०२,०००।- खर्च भएको छ । सञ्चालित योजनाको संख्या तथा रोजगार संख्याको व्यहोराहरु निम्नानुसार छन् ।

वडा नं.	कार्यक्रम/योजना संचालन	रोजगारसंख्या	कुल खर्च रकम	रोजगार संयोजक प्रा. स लगायतको तलब चाडपर्व र पोशाकमा खर्च भएको रकम
१	५	१६	७७४९४६.६९	१५०२०००
२	११	४१	१२८३५५४.१	
३	११	४२	१४००९८७.१७	
४	५	१५	४०१३१९.५४	
५	७	२३	६९४४५३.३३	
६	१३	३९	७०३७९९.८८	
७	८	२४	५८७६५८.२४	
कुल खर्च रकम	६०	१७८	५८४६७१९	

यसरी प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत पालिकाले यस आर्थिक वर्षमा बेरोजगार रहेका १७८ जनालाई रोजगारी दिएर रु ५८,४६,७१९।- खर्च गरेको देखिन्छ। निर्देशिका बमोजिम योजना बैंक अनुसार प्राथमिकता क्रममा रहेका बेरोजगार व्यक्तिलाई रोजगारी दिनुपर्दछ ।

४२ **पेस्की सम्बन्धमा:**

सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को ५२(क) मा सार्वजनिक निकायले खरिद सम्झौता पश्चात सेवा प्रदायक बाट अग्रिम बैक जमानत लिई पेस्की दिन सकिने व्यवस्था रहेको छ। पालिकाले भूमिहिन दलित, भूमिहिन सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबासी हरुलाई जग्गा

उपलब्ध गराउने प्रयोजनार्थ ऐलानी जग्गा अभिमूखिकरण कार्यका लागि राअस इन्जिनियरिङ्ग कन्सल्टेन्सी सँग मिति २०७९।१०।१४ मा रु ३०११४५०। को सम्झौता भएको र सम्झौता अनुसार १७० दिन भित्रमा कार्य सम्पन्न गर्न भनिएकोमा कार्यपालिकाको निर्णय अनुसार मिति २०८२।३।२४ सम्म म्याद थप भएको छ। निजलाई राष्ट्रिय वाणिज्य बैकको अग्रिम जमानी पत्र (REP-1/MRM/2079-080) को अग्रिम भुक्तानी जमानत पत्रका आधारमा निजलाई रु ५३३०००। भौचर नम्बर ३८२ मिति २०७९।३।१७ मा पेस्की दिएकोमा निजलाई दिएको पेस्की भौचर नम्बर ७३१ मिति २०८१।३।१७ मा फस्योंट गरेको छ भने बैक ग्यारेण्टीको म्याद मिति २०८०।५।२ सम्म रहेको अवस्थामा पेस्की जमानतको म्याद समाप्त भएपछि पनि पेस्की फस्योंट गरेको छ। यसरी कानूनमा व्यवस्था भए बमोजिम पेस्की जमानतको म्याद थप नगरी जमानत म्याद समाप्त भएको ३१४ दिन ढीला गरी पेस्की फस्योंट गरेको छ। पेस्की दिदा पेस्कीको म्याद समाप्त भएपछि पुनः पेस्की जमानत को म्याद थप गरिनुपर्दछ।

४३ **प्रमाण पेश गर्नुपर्ने :**

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ७२ मा बीस लाख रुपैया भन्दा कम रकमको परामर्श सेवा ऐनको दफा ६(क) बमोजिमको सूचीमा रहेका परामर्शदाताबाट लिखित रुपमा प्राविधिक र आर्थिक प्रस्ताव माग गरी खरिद गर्न सकिने छ भन्ने व्यवस्था रहेको छ। पालिकाले सामुदायिक विद्यालयका शिक्षक तथा सरोकार वालाहरुलाई शैक्षिक गुणस्तर सुद्बढ एंव क्षमता अभिबृद्धि गर्न हिमाल मल्टिपल प्रपोज रिसर्च एण्ड डेभलभमेन्ट प्रा.ली सँग ३.५ महिना भित्रमा कार्य सम्पन्न गर्ने गरी मिति २०८०।११।२१ मा रु १९,४४,६५६।- सम्झौता भएको छ। निज प्रा.ली ले तोकिएको समयमा कार्य सम्पन्न हुन नसकेको भनि सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२० अनुसार म्याद थप मागेकोमा पालिकाले २० दिन म्याद थप गरि मिति २०८१।३।२४ सम्म म्याद थप भएको छ। निजलाई भौचर नम्बर ३२ मिति २०८१।३।२१ मा सम्झौता बमोजिम रु १९,४४,६५६।- भुक्तानी भएकोमा तालिम संचालन बाट भएको उपलब्धि प्रतिवेदन तथा निजलाई भुक्तानी भएको बील पेश नभएको रु.

प्रमाण पेश नगरेको	१९,४४,६५६

४४ **सम्झौता भन्दा बढी भुक्तानी :**

२०८।२०८१।३।१४ सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ मा निमार्ण कार्यको भुक्तानी दिदा कार्यस्वीकार/कार्यसम्पन्न प्रतिवेदनमा उल्लेख भए बमोजिम भुक्तानी दिनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। पालिकाले मिति २०८०।१०।१७ मा भदौरे चुक्ते खानेपानी तथा सरसफाई आयोजनाको लागि नेपाल स्वास्थ्यको लागि पानी (NEWAH) नामक गैर सरकारी संस्थासंग सम्झौता गरी कुल लागत रु ९०,१८,४८९।- मध्ये उपभोक्ता समितिले जनश्रमदान बापत रु १७,८९,७७९।- नेवाको योगदान रु ५०,०५,९३७।- र पालिकाको योगदान रु २२,२२,७७३।- हुने गरी सम्झौता गरेको देखिएको छ । काम सम्पन्न भएपश्चात प्राविधिक नापजाँच सहितको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन र सम्झौतामा उल्लेख भएको रकम अनुरुप भुक्तानी दिनुपर्नेमा कुल आयोजना को ज्याला भुक्तानी रकम भनि रु २४,८१,७२७.३९ भुक्तानी दिएको देखिएको छ । भदौरे चुक्ते खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना उपभोक्ता समितिको नाममा भुक्तानी भएको रकम २४,८१,७२७.३९ मध्ये बढी भुक्तानी नभएको प्रमाण पेश गर्ने अन्यथा असुल गर्नुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	२,५८,९५४

४५ **सोझै खरिद सम्बन्धमाः**

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ८५ को उपनियम १(क) मा दश लाख रुपैयाँसम्मको लागत अनुमान भएको निर्माण कार्य वा मालसामान सोझै खरिद गर्न सकिने व्यवस्था छ। साथै सोही नियमको १(ख) मा एक आर्थिक वर्षमा एकै पटक वा पटक-पटक गरी उल्लेखित सिमाभन्दा बढी रकमको एउटै व्यक्ति, फर्म, कम्पनी वा संस्थाबाट सोझै खरिद गर्न नसकिने व्यवस्था छ। पालिकाले अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा घोषणा कार्यक्रम अन्तर्गत विभिन्न स्टेशनरी तथा ड्रेस खरिद गरेकोमा एउटै आपूर्तिकर्ता श्री हाम्रो सप्लायर्स (११६९३३४३०) बाट रु ११,१३,११७.५५ को सामान सोझै खरिद गरी भौचर नम्बर ८ मिति २०८१।३।२२ बाट भुक्तानी दिएकोले नियमावली बमोजिम खरिद कारबाही नियमसम्मत नदेखिएको रु.

अनियमित भएको	११,१३,११७

४६ **सवारी साधन मर्मत सम्भार सम्बन्धमाः**

७७३ मिति २०८१।३।२१ सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ८५ को क(२) मा कम्पनीको आधिकारिक र्मेमत वा सर्भिस सेन्टरबाट गरिने सवारी साधन, मेशिनरी औजार, इलेक्ट्रिक डिभाइसको पाँच लाख रुपैया सम्मको मर्मत सम्भार कार्य सोझै गर्न सकिने व्यवस्था छ रहेको छ। पालिकाले पालिकाको स्कारपियो गाडी नं ज १ झ ४२२ मर्मत गरेको भनि वालाजु अटोवक्स प्रा.ली लाई रु १४५७१७९। भुक्तानी दिएको छ। नियमावलीले तोकेभन्दा बढीको मर्मत कार्य गरी एउटै फर्मलाई भुक्तानी दिएकोमा मर्मत गर्दा लागत अनुमान तयार नगरी, के कुन सामान परिवर्तन गरिएको स्टेटमेन्ट तयार नगरी मर्मत अभिलेख किताब नराखी एउटै पार्टिलाई एक आर्थिक वर्षमा एउटा मात्र सवारी मर्मत खर्च लेखेको देखिएकोले नियम सम्मत देखिएन।

४७ **गैर सरकारी संस्थासंग साझेदारीः**

सार्वजनिक खरिद ऐन,२०६३ को दफा ४६ मा गैरसरकारी संस्थाबाट काम गराउने सकिने व्यवस्था अन्तर्गत जन चेतना सम्बन्धी तालिम,अभिमुखिकरण,सबलीकरण,मूल प्रवाहीकरण जस्ता कार्य गैरसरकारी संस्थाबाट गराउँदै छिटो छरितो,प्रभावकारी र मितव्ययी हुने भएमा सार्वजनिक निकायले गैरसरकारी संस्थाबाट तोकिए बमोजिमको प्रकृया अपनाई त्यस्तो कार्य गराउन वा सेवा प्राप्त गर्न सक्ने व्यवस्था छ।त्यसैगरी सार्वजनिक खरिद नियमावली,२०६४ को नियम ९९(१) मा ऐनको दफा ४६ बमोजिम गैरसरकारी संस्थाबाट काम गराउनको लागि त्यस्तो कामको आवश्यकता,किसिम,समायवधि,कामको गुणस्तर,जनशक्ति,कार्य सञ्चालनको विधि सहितको कार्यक्षेत्रगत शर्त र लाग्ने रकमको मोटामोटी अनुमान तयार गर्नुपर्ने र ९९(२) मा सार्वजनिक निकायले दश लाख रुपैया सम्मको काम गराउनको लागि त्यस्तो काम गर्ने उदेश्य राखी प्रचलित कानुन वमोजिम दर्ता भएका मौजुदा सूचीमा समावेश भएका गैरसरकारी संस्थालाई कम्तीमा पन्ध्र दिनको अवधि दिई राष्ट्रियस्तर वा स्थानीयस्तरको दैनिक समाचारपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी सो संस्थाबाट प्रस्ताव माग गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले आ व २०८०।८१ मा निम्नानुसारका खानेपानी आयोजना सञ्चालन गर्न नेपाल स्वास्थ्यको लागि पानी (NEWAH) नामक गैर सरकारी संस्थासंग संस्थाकै प्रस्तावना बमोजिम सम्झौता गरी आयोजनाको कुल लागत अनुमान को तयार गरेर दक्ष मिस्त्री ज्याला, सामग्री खरिद,बालुवा ढुवानी ज्याला,जडान,पाईपलाईन जस्ता सामानमा खर्च पालिकाले व्यहोर्ने गरी सम्झौता गरेको देखिएको छ । कार्यसम्पन्न पश्चात भुक्तानी क्रममा पालिकाले लागत व्यहोर्ने कार्यको मात्र कार्यसम्पादन प्रतिवेदन पेश गर्ने गरेको देखिएकोले पुरै कामको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्दछ ।

आयोजना	कुल लागत	जनश्रमदान	नेवा योगदान	पालिका योगदान	कुल भुक्तानी
भदौरे चुक्के खानेपानी आयोजना	९०१८४८९	१७८९७७९	५००५९३७	२२२२७७३	२४८१७२७.३९
कटहन डाँडाँ खानेपानी आयोजना	३१७७३७८	७०७७८८	१७४९७०३	७१९८८७	७१५२२०
ज्यामिरे बडला चिसापानि खानेपानी आयोजना	१००४६४०३	२८५२४१५	५०७७१३२	२११६८५८	१८१६१३२.५४

४८ **कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनः**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-८** को निर्णयले रू **१९९,९६३** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

प्रमाण पेश नगरेको	०

४९ **निर्माण व्यवसायिबाट कामः**

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७(१०) मा उपभोक्ता समितिले पाएको काम आफैँले सम्पन्न गर्नुपर्ने र कुनै निर्माण व्यवसायी वा सब-कन्ट्रयाक्टरबाट गराउन नसकिने व्यवस्था रहेको छ।उपभोक्ताले लागत अनुमानको न्यूनतम १० प्रतिशत व्यहोर्ने गरी सम्झौता गरी पालिकाले आ व २०८०।८१ मा सञ्चालित सडक मर्मत तथा स्तरोन्नती गर्ने योजनाको नमूना परीक्षण गर्दा योजनाको कार्य निर्माण व्यवसायिबाट गराएको देखिएको छ,जसमा उपभोक्ता समितिलाई रु.३८,२७,४५३।- भुक्तानी भएकोमा निर्माण व्यवसायि लाई रु.३६,०९,४२६।- भुक्तानी भएको छ ।

गो भौ नं र मिति	उपभोक्ता समिति	खर्च रकम	निर्माण व्यवसायि	भुक्तानी रकम
३०।२०८०।१०।४	भण्मे तिलवारी मोटरबाटो निर्माण उ स	१४२७३२	बि एल कन्ट्रक्शन एण्ड सप्लायर्स	१५८६५२
३२।२०८०।१०।८	गाँउपालिकास्तरीय विभिन्न सडक मर्मत उ स	१८०११२३	पि बि एम कन्ट्रक्शन प्रा लि	१३३९३८९
			रिम्पोक्ष कन्ट्रक्शन प्रा लि	३२६४५७
९६।२०८१।१।१२	वडा नं ३ का विभिन्न पूर्वाधार मर्मत	२३७५५१	पि बि एम कन्ट्रक्शन प्रा लि	१९८३१५
९७।२०८१।१।१३	लहरे फेदी देखि लहरे सम्म बाटो निर्माण उ स	२३६८९८	मरिण कन्ट्रक्शन प्रा लि	२७६२८५
१०२।२०८१।१।१३	सुकेखोल मगरडाँडाँ मोटरबाटो स्तरोन्नती	३५५२००	रिम्पोक्ष कन्ट्रक्शन प्रा लि	८८८२८
११२।२०८१।१।१८	कार्तिके मा वि खेल मैदान उ स	३८२४४२	प्रख्यात कन्ट्रक्शन प्रा लि	४२७२२४
११३।२०८१।१।१८	ज्यामिरे मादले खेल मैदान उस	१९२०००	प्रख्यात कन्ट्रक्शन प्रा लि	२२८६५५
१२१।२०८१।२१	खलंगा कात्तिके बाटो सडक उ स	४७९५०७	प्रख्यात कन्ट्रक्शन प्रा लि	५६५६२१
जम्मा		३८२७४५३		३६०९४२६

५० **सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणः**

सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत भत्ता वितरण गर्दा सामाजिक सुरक्षा ऐन, २०७५ सामाजिक सुरक्षा नियमावली २०७६, सामाजिक सुरक्षा भत्ता संचालन कार्यविधि २०७७ को प्रावधान वमोजिम गर्नु पर्ने व्यवस्था छ।यस आर्थिक बर्षमा पालिकाले देहायका लाभग्राहीलाई देहाय अनुसार पहिलो र दोस्रो किस्ता बैंक मार्फत र अन्य किस्ता लाभग्राहीको खातामा ई.एफ.टी गरी भत्ता वितरण गरेको छ।

सि.नं.	सा.सु किसिम	प्रथम त्रैमासिक		दोस्रो त्रैमासिक		तेस्रो त्रैमासिक		चौथो त्रैमासिक	
		संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम
१	जेष्ठ अन्य	१३५०	१६०६६६४०	१३५९	१६२५१७०७	१३७१	१६३१९९८०	१३९४	१६५८९६९०
२	जेष्ठ दलित	९८	७५५४४०	९८	७७९३८०	९९	७८४७००	१००	७८७३६०
३	जेष्ठ एकल महिला	१८२	१४३१०८०	१८०	१४३६४००	१८१	१४३५८६८	१६८	१३३३९४७
४	विधवा	३०५	२४०७३००	३१८	२४९२४२०	३२५	२५५६२६०	३२९	२६०४१४०
५	पूर्ण अपाङ्ग	५९	७०६२३०	६३	७३८१५०	६३	७५४११०	६४	७५०१२०
६	अति अशक्त अपाङ्ग	१३३	८२९९२०	१३२	८४२६८८	१३३	८४२६८८	१३६	८५७५८४
७	दलित वालवालिका	१८१	२८१९९४	१९०	२८१२७१	१८८	२८८४३७	१९४	२९४९५३
८	लोपन्मुख जाति	३७	४३८९००	३७	४४२८९०	३७	४४२८९०	३७	४४२८९०
जम्मा		२३४५	२२९१७५०४	२३७७	२३२६४९०६	२३९७	२३४२४९३३	२४२२	२३६६०६८४
कुल जम्मा						९३२६८०२७			

५१ **मृत्य भएका लाभग्राहीलाई भत्ता वितरण :**

सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ को दफा नं. २६ को उपदफा ३ अनुसार एक आर्थिक वर्षसम्म एकपटक पनि रकम नझिकेका लाभग्राहीको विवरण सेवा प्रदायक बैङ्कबाट अनुसूची-११ बमोजिमको ढाँचामा प्राप्त गरी त्यस्ता लाभग्राहीका सम्बन्धमा

स्थानीय तहले आवश्यक छानविन गरी कुनै लाभग्राहीको मृत्यु भएको वा कुनै कारणले भत्ता प्राप्त गर्न योग्य नभएको पाइएमा सम्बन्धित बैङ्कबाट लगत कट्टा हुने मितिसम्मको रकम सम्बन्धित लाभग्राहीलाई भुक्तानी गरी सो मितिभन्दा पछिको रकम सम्बन्धित हकवालालाई भुक्तानी गरी सो मिति भन्दा पछिको रकम फिर्ता गरी संघीय कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार निम्नानुसार मृत्य भएका लाभग्राही नाममा समेत भत्ता वितरण भएकोले उक्त रकम असुल गरी संघीय सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने रु

क्र.सं.	परिचय नं.	नाम	वडा	लगत कट्टा लागू मिति	निकासा भएको	निकासा हुनुपर्ने	बढी निकासा	बढी निकासा भएको त्रैमासिक
१	१९९००३१०००५३३	रत्न बहादुर मुक्तान	३	२०८-०९-०७	१२०००	८९३५	३०६५	दोस्रो
२	१९९९१२१६००३१८	चन्द्रमाया माझी	७	१४/०१/२०८१	१२०००	२०००	१००००	चौथो
३	२०२०१००७०१०८१	मैली माया थिङ	७	२९/११/२०८०	११९७०	७९८०	३९९०	तेस्रो
४	२००६०३१४००२५७	छेसाङ डोल्मा गोल	७	०९/०३/२०८१	१२०००	९१६१	२८३९	चौथो
जम्मा							१९८९४	

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-६** को निर्णयले रू **८,६६५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-६** को निर्णयले रू **१९,२००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	१९,८९४

५२ **इन्टरनेट शुल्कः**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-८** को निर्णयले रू **१२,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-८** को निर्णयले रू **१२,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-८** को निर्णयले रू **१२,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-८** को निर्णयले रू **१२,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-८** को निर्णयले रू **१२,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-९** को निर्णयले रू **१२,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

५३ **स्वास्थ्य तर्फको दरबन्दी पदपुर्ती :**

पालिकामा आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा संचालनमा रहेका स्वास्थ्य संस्थाको दरबन्दी पदपूर्ति र सेवा प्रवाहको अवस्था देहाए बमोजिम रहेको छ ।

स्वास्थ्य संस्थाको किसिम	स्वास्थ्य संस्थाको संख्या	दरबन्दी	पदपूर्ति		सेवाग्राही संख्या
			स्थायी	करार	
अस्पताल	१	२५	९	१६	५७७३८
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	६	१८	-	१८	
स्वास्थ्य चौकी	२	१६	१०	६	
जम्मा	९	५९	१९	४०	

उक्त विवरण अनुसार पालिकामा १ अस्पताल, ६ आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र र २ स्वास्थ्य चौकी गरी जम्मा ९ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरु रहेकोमा अस्पतालमा २५ दरबन्दी रहेको मध्ये हाल ९ पद स्थायी र १६ पद करार मार्फत सेवा सञ्चालन भएको, आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रमा १८ दरवन्दी रहेकोमा १८ जना कर्मचारीबाट र २ स्वास्थ्य चौकीमा १६ दरबन्दी मध्य १० स्थायी र ६ करारबाट पदपूर्ति गरी यस वर्ष ५७७३८ जना सेवाग्राहीलाई स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्ने गरेको देखिन्छ ।

५४ **औषधि खरिद सम्बन्धमाः**

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ८५ को उप नियम १(क) मा २५ लाख रुपैया सम्मको औषधि जन्य मालसामान नेपालमा उत्पादित उत्पादकले राष्ट्रिय स्तरको समाचारपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोकेको विक्री मूल्यमा सोझै खरिद गर्न सकिने छ भन्ने व्यवस्था रहेको छ। पालिकाले टेण्डरबाट औषधि खरिद गर्न औषधिको लागत अनुमान रु ३२,८७,०००।- तयार गरी सूचना प्रकाशन गरी सबैभन्दा कम दररेट पेश गर्ने हेल्पिङ्ग हेल्थ पोलिक्लिनिङ प्रा.ली ले पेश गरेको दररेट अनुसार निजबाट रु १७,४०,०००।- औषधि खरिद गरि भुक्तानी दिएको छ बाँकि रहेको रकममा पुनः पालिकाले औषधि मौज्दात कम भएको र शुन्य मौज्दात भएकोले आवश्यक औषधि सामग्रीको लागि सोही आपूर्तिकर्ता बाट सोही दररेटका आधारमा खरिद गर्ने निर्णय गरी भौचर नम्बर ७३६ मिति २०८१।३।१८ मा रु ८,८२,०९८।- को खरिद गरी भुक्तानी दिएको छ र यस आपूर्तिकर्तालाई सिलबन्दी दरभाउको आधारमा खरिद गरी कुल रु २६,२२,०९८।- खर्च लेखेको छ। यस बाट आपूर्ति हुने औषधि डब्लु एच ओ सटिफाइड हुनुपर्ने, औषधिको उत्पादन मिति, ब्याच नं, म्याद समाप्त हुने मिति उल्लेख गरी सम्बन्धित वीज्ञ बाट मुचुल्का उठाई राख्ने नगरेको, आपूर्ति भएका औषधि एवम सर्जिकल सामान स्टोर दाखिला हुनु अघि स्पेशिपिकेशन अनुसार भए नभएको नखुलाएका कारण औषधिको गुणस्तर र म्याद सम्बन्धमा एकिन हुन सकिएन। औषधि खरिदको आपूर्ति दाखिला तथा खर्चको विवरण अध्यावधिक हुने गरी अभिलेख राख्ने तथा आर्थिक वर्षको अन्त्यमा बाँकि रहेको औषधिको जिम्मेवारी सारी अभिलेख व्यवस्थित गरिनु पर्दछ।

५५ **शीर्षक फरक पारी खर्च सम्बन्धमाः**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३८ को उप नियम २(क) मा खर्च गर्ने अधिकार प्राप्त गर्ने अधिकारीले स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रम र सम्बन्धित शीर्षकमा परेको एकिन गरेर मात्र खर्च गर्नपर्ने व्यवस्था रहेको छ। पालिकाले निम्नानुसारमा पारित बजेट खर्च शीर्षक फरक पारी खर्च गरेको नियमसम्मत नदेखएको रु.

भौचर नं. र मिति	भुक्तानी भएको	भुक्तानी हुनुपर्ने	रकम
३२।२०८०।१०।८	फर्निचर तथा फिक्चर	मर्मत सम्भार कोष	१८०११२३
जम्मा			१८,०१,१२३

अनियमित भएको	१८,०१,१२३

५६ **तलव भत्ता बढी भुक्तानीः**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-६** को निर्णयले रू **४३,६९६** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

५७ **प्रमाण पेश गर्नुपर्ने:**

२९०।२०८०।९।१७ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ नियम ३९ (१०) मा जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी रकमको खर्च लेख्नुअघि त्यस्तो रकम खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आवश्यक बिल भरपाई र कागजात संलग्न भए वा नभएको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।मरिण पालिका स्तरीय युवा तथा खेलकुद समितिलाई अन्तर पालिकास्तरीय पुरुष फुटवल प्रतियोगितामा सहभागि हुनको लागि रु.२५,०००।- उक्त समितिको खातामा पैसा दाखिला गरेकोमा लेखापरीक्षणमा पुरुष फुटवल प्रतियोगितामा सहभागीको विवरण तथा खर्चको विल भरपाई पेश नभएकोले खर्चको बिल भरपाई पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुल गर्नुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	२५,०००

५८ **अनुगमन भत्ताः**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-९** को निर्णयले रू **२,५५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **२,५५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **२,५५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **२,५५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **२,५५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-९** को निर्णयले रू **२,५५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **२,५५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **२,५५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

५९ **बढी दरमा भत्ता भुक्तानी :**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-८** को निर्णयले रू **२,१२५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

६० **बढि दरमा बैठक भत्ता:**

स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यको सुविधा सम्बन्धी ऐन २०७५ लाई संशोधन गर्न बनेको ऐन २०७७ को अनुसुचि १ (क) मा पदाधिकारीले प्रति बैठक रु १००० का दरले बैठक भत्ता पाउने व्यवस्था उल्लेख छ । पदाधिकारीको संयोजकत्वमा आर्थिक वर्ष २०७९।८० तथा यस वर्षमा बसेको विभिन्न बैठक भत्ता भुक्तानी दिँदा रु १५०० का दरले पदाधिकारी तथा कर्मचारीलाई भुक्तानी गरेको देखिएको छ ।ऐनमा तोकिएको भन्दा बढी दरमा भुक्तानी भएको रकम कर बाहेक असुल हुनुपर्ने रु.

क्र स	बैठक	नाम थर	पद	बैठक संख्या	बढी भुक्तानी दर	बढी भुक्तानी रकम
१	विधेयक समितिको बैठक १३।२०८०।५।२१	शान्ता आछामे उपस्थित नरहेको		१	१२७५	१२७५
२	राजस्व परामर्श समिति १५९।२०८०।६।३०	वेनुप राज उप्रेती	उद्योग बाणिज्य प्रतिनिधि	१	४२५	४२५
		शान्ता अछामे	लेखा सहायक	४	४२५	१७००
३	दररेट निर्धारण समिति १६१।२०८०।६।३०	जगदिश खनाल	कोलेनिका प्रतिनिधि	२	४२५	८५०
		भगवान माझी	उद्योग वाणिज्य प्रतिनिधि	२	४२५	८५०
		श्रीलाल माझी	सिन्धुली निर्माण व्यवसायी प्रतिनिधि	२	४२५	८५०
४	आर्थिक विकास समिति १६२।२०८०।६।३०	सुरक्षा सापकोटा	आमन्त्रित	२	४२५	८५०
		शान्ता आछामे	आमन्त्रित	१	४२५	४२५
५	नवप्रवर्द्धन साझेदारी कोष कार्यान्वयन समिति २७३।२०८०।९।३	सुरक्षा सापकोटा	सदस्य सचिव	३	४२५	१२७५
६	सार्वजनिक सेवा तथा क्षमता विकास समिति २७५।२०८०।९।३	शान्ता आछामे	आमन्त्रित	१	४२५	४२५
७	विधेयक समिति २८५।२०८०।९।३	शान्ता आछामे	आमन्त्रित	७	४२५	२९७५
८	रसायनिक मल समिति २८५।२०८०।९।३	शान्ता आछामे	आमन्त्रित	३	४२५	१२७५
९	शिक्षा समितिको बैठक १६३।२०८०।६।३०	तेज बहादुर गुर्मछान	सदस्य	३	४२५	१२७५
		रुद्रवर्ण राना	सदस्य	३	४२५	१२७५
		अनिता माझी	सदस्य	२	४२५	८५०
		दुर्गाराज श्रेष्ठ	सदस्य	२	४२५	८५०
कुल जम्मा						१७४२५

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **१,७००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **१०,६२५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-८** को निर्णयले रू **१३,१७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **११,९००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **११,९००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-९** को निर्णयले रू **११,९००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **११,९००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **६,३७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **६,३७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **६,३७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **६,३७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **१,२७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-९** को निर्णयले रू **१,२७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **१,२७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-९** को निर्णयले रू **१,७००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **१,२७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-९** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **१,२७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **१,२७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **१,२७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **१,२७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-९** को निर्णयले रू **१,२७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **२,९७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **२,९७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **२,९७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **२,९७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **२,९७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-९** को निर्णयले रू **२,९७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-९** को निर्णयले रू **१,७००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-९** को निर्णयले रू **१,२७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **४२५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-९** को निर्णयले रू **१,२७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-९** को निर्णयले रू **४२५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **४२५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **४२५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **४२५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **४२५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-९** को निर्णयले रू **४२५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **१,२७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **१,२७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **२,१२५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **२,१२५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **२,१२५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **२,१२५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **२,१२५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	१७,४२५

६१ **गाँउसभाको बैठक भत्ताः**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-६** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-८** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-८** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण

गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-८** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-९** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-८** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण

गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-९** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-९** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-८** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-८** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-८** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-८** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-९** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

६२ **न्यायिक समिति भत्ताः**

१५।२०८०।५।२१ र ७११।२०८१।३।१४ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ४६ मा न्यायिक समिति सम्बन्धी रहने व्यवस्था रहेको छ साथै स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यको सुविधा सम्बन्धी ऐन २०७५ लाई संशोधन गर्न बनेको ऐन २०७७ को दफा ४ (क) मा न्यायिक समितिका सदस्यले अनुसूची १ (ग) बमोजिमको भत्ता पाउने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले न्यायिक समिति बाहेकका देहाय बमोजिमका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुलाई आमन्त्रित गरि न्यायिक समितिको बैठक भत्ता भुक्तानी भएकोले असुल गर्नुपर्ने रु.

कर्मचारीको नाम	पद	बैठक संख्या	करबाहेक दर	भुक्तानी कर
नानीमाया विष्ट	न्यायिक सहजकर्ता	१०	८५०	८५००
शान्ता अछामे	आमन्त्रित	१	८५०	८५०
नानीमाया विष्ट	न्यायिक सहजकर्ता	३	८५०	२५५०
			जम्मा	११,९००

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **३,४००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-९** को निर्णयले रू **८,५००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	११,९००

६३ **संचार खर्च भुक्तानीः**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-९** को निर्णयले रू **८,८६५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

प्रमाण पेश नगरेको	०

६४ **बढी दरमा बैठक भत्ताः**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-६** को निर्णयले रू **४२५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **४२५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **४२५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **४२५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **४२५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **१,२७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **४२५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **४२५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

६५ **खरिद समितिको बैठकः**

आ व २०८०।८१ मा पालिका मा गठित खरिद समितिको संयोजक इन्जिनियर श्री विनित ओझा सहित ३ जनाको समिति रहेको छ । पालिकाले यस आ व मा खरिद समितिको बैठक ३३ पटक बसि २ जना सदस्यलाई आमन्त्रित गरि सोही अनुरुप भत्ता वितरण गरेकोमा खरिद समितिका संयोजक इन्जिनियर श्री विनित ओझा ७ वटा बैठक बसेको समयमा कार्यालयको काम काजले कार्यालय भन्दा बाहिर गई दैनिक भ्रमण भत्ता भुक्तानी भएको देखिएकोले कार्यालयमा नै उपस्थित नभएको समयको पनि बैठक भत्ता भुक्तानी भएको रकम असुल गर्नुपर्ने रु ३५७०० मध्ये ४ जनाको रु ३०६०० असुल भई आएको र बाँकी रकम शान्ता अछामेबाट असुल गर्नुपर्ने रु.

क्र स	नाम थर	जम्मा बैठक संख्या	नपाउने बैठक संख्या	दर	रकम करबाहेक
२	शान्ता अछामे	१९	४	१५००	५१००
जम्मा					५१००

(..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-९** को निर्णयले रू **८,९२५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	५,१००

६६ **बढी संख्यामा बैठक भत्ताः**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व सम्बन्धी नियमावली २०७७ नियम ३५ (१०) मा जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी रकमको खर्च लेख्नुअघि त्यस्तो रकम खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आवश्यक बिल भरपाई र कागजात संलग्न भए वा नभएको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले २०८०।८१ मा गठित बोलपत्र मूल्याङ्कन समितिको संयोजक प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सहित ५ जनाको समिति रहेको छ । पालिकाले यस आ.व. मा बोलपत्र मूल्याङ्कन समितिको बैठक ९६ पटक बसेकोमा ९८ वटा बैठक भत्ता बापत वितरण गरेको देखिएको छ।शान्ता अछामेलाई बढी भुक्तानी भएको २ वटा बैठकको रु १५०० का दरले कर बाहेक असुल गर्नुपर्ने रु.

(..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-९** को निर्णयले रू **२,५५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	२,५५०

६७ **मूल्याङ्कन समितिको बैठकः**

बोलपत्र मूल्याङ्कन समितिको संयोजक प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सहित ५ जनाको समिति रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०८०।८१ बोलपत्र मूल्याङ्कन समितिको बैठक ९६ पटक बसेकोमा ९८ वटा बैठक भत्ता बापत रु ७,३५,०००।- वितरण गरेको देखिएकोमा ४७ वटा बैठक बसेको देखिएको हुँदा बोलपत्र मूल्याङ्कन समितिको संयोजक अनुपस्थित भएको अवस्थामा पनि बैठक भत्ता भुक्तानी भएको देखिएको हुँदा कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीको दैनिक भ्रमण भत्ता तथा बैठक भत्ता भुक्तानीका सम्बन्धमा पालिकाले नै एकिन गरी असुल गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

६८ **उपस्थिति बिना बैठक भत्ता:**

३६१।२०८०।१।२९ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व सम्बन्धी नियमावली २०७७ नियम ३५ (१०) मा जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी रकमको खर्च लेख्नुअघि त्यस्तो रकम खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आवश्यक बिल भरपाई र कागजात संलग्न भए वा नभएको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाका लेखापाल श्री शान्ता अछामेले आर्थिक वर्ष २०७९।८० को कार्य सम्पादन मुल्याङ्कन समितिको बैठक प्रदेश मुख्य सचिवको संयोजकत्वमा हेटौंडामा मिति

२०८०।५।१८, २५ र २६ मा २ वटा का दरले ६ वटा बैठकको कर बाहेक रु १७०० का दरले ६ बैठकको रु.१०,२००।- भुक्तानी लिएकोमा उक्त दिनको बैठक माइनुट परीक्षण गर्दा निजको उपस्थिति नदेखिएकोले उपस्थिति बिना लिएको बैठक भत्ता असुल गर्नुपर्ने रु.

असुल गर्नुपर्ने	१०,२००

६९ **विविध खर्च :**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ६१ बमोजिम श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण गरि बजेट अनुमान आन्तरिक आयको परिधि भित्र रहि औचित्यताको आधारमा विविध खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले विविध खर्च शीर्षकबाट यस वर्ष गाउँसभामा रु १,६९,८२३।- र अतिथि सत्कार खाजा खाना तथा अन्यमा रु १३,२२,८६१।- गरी कुल रु १४,९२,६८४।- खर्च गरेको छ । जुन आन्तरिक आयको ९.६२ प्रतिशत हुन आउन्छ। यस्तो खर्च गर्दा स्पष्ट खर्चको मापदण्ड निर्धारण गरि यस्तो खर्चमा नियन्त्रण गरिनु पर्दछ ।

७० **बढी भुक्तानी :**

२६०।२०८०।८।२७ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ नियम ३५ (१०) मा जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी रकमको खर्च लेख्नुअघि त्यस्तो रकम खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आवश्यक बिल भरपाई र कागजात संलग्न भए वा नभएको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाबाट सञ्चालित न्यायिक समिति अन्तर्गत कानुनी सचेतना सम्बन्धी अन्तरक्रिया कार्यक्रम मिति २०८०।६।२४ देखि २९ सम्म सात वटै वडामा सञ्चालन गरी न्यायिक सहजकर्ता नानीमाया विष्टले पेश गरेको कागजात परीक्षण गर्दा रु.२,४१,१००।- को बिल भरपाई पेश गरेकोमा रु.२,४९,५००।- भुक्तानी भएकोले बढी भुक्तानी भएको रकम असुल गर्नुपर्ने रु.

असुल गर्नुपर्ने	८,४००

७१ **नमूना संसद कार्यक्रमः**

३५८।२०८१।३।२२ नमूना गाँउ नगर सभाको लागि राष्ट्रिय युवा परिषदबाट प्रशिक्षण लिएको २ जना सहजकर्ता लाई पूर्णकालिन सहजकर्ताको रुपमा प्रयोग गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। राष्ट्रिय युवा परिषदले खटाएका २ जना सहजकर्ता को लागि नियमानुसार दैनिक भ्रमण खर्चको लागि दिन हिसाब गर्दा आँउदा जाँदा लाग्ने बाटोको दिन तथा कार्यक्रम तयारीको लागि सुरुहुनु भन्दा अगाडी २ दिन समेत हिसाब गर्नुपर्नेछ ।युवा परिषदबाट बाट मनोनित भई आउनु भएका प्रशिक्षक श्री तुलसि राम न्यौपाने र चेतना प्याकुरेल लाई तोकिएको दिन भन्दा १ दिन बढी भुक्तानी भएको रकम असुल गर्नुपर्ने रु.

असुल गर्नुपर्ने	३,२००

७२ **युवा स्वयम सेवक सम्बन्धमाः**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ४७ बमोजिम पेस्की दिने र फर्स्यौट गर्न सकिने व्यवस्था रहेको छ। मिति २०८१ जेठ २० र २१ गते सञ्चालित युवा स्वयमसेवक विकास र परिचालन सम्बन्धी २ दिने अभिमुखिकरण कार्यक्रममा पालिकाले ८ वटा सेसनको मात्र भुक्तानी दिनुपर्नेमा १६ बटा सेसनको भुक्तानी दिएको देखिएकोले नियम विपरित भुक्तानी भएको ८ वटा सेसनको प्रति सेसन रु.१५०० का दरले हुन आउने रकम करबाहेक रु.१०,२०० पेस्की फछ्यौट गर्ने श्री यज्ञबहादुर श्रेष्ठबाट असुल गर्नुपर्ने रु.

असुल गर्नुपर्ने	१०,२००

७३ **प्रदेश शर्सत बजेट सम्बन्धमाः**

प्रदेश सशर्त अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९ को दफा १२(२) मा चालु आर्थिक बर्ष सञ्चालनमा रहेका आयोजना तथा कार्यक्रमहरुको अनुदान बापतको रकम आर्थिक बर्षको अन्त्यसम्ममा खर्च हुन नसकेमा वा आयोजना तथा कार्यक्रम सम्पन्न भई रकम बचत भएमा स्थानीय तहले सो रकम प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय वा प्रदेश लेखा नियन्त्रक ईकाई कार्यालय मार्फत प्रदेश संचित

कोषमा फिर्ता गर्नुपर्ने कुरा उल्लेख छ।एक स्थानीय तहवाट सञ्चालन गरिने सशर्त अनुदान अन्तर्गतका कार्यक्रम कार्यान्वयन मार्गदर्शन २०८०।८१ अन्तर्गत एक प्रदेश निर्वाचन क्षेत्र एक अस्पताल सुद्रढीकरण कार्यक्रम अन्तर्गत पालिकालाई रु २५ लाख अनुदान प्राप्त भएको छ। सोही मार्गदर्शनमा उल्लेख गरेको सञ्चालन प्रक्रियाको बुदा नं २ मा रु २५ लाख प्राप्त गर्ने स्थानीय तहले स्वास्थ्य संस्था/ अस्पतालहरुले बुदा नं १ को क्रम संख्या १ वा २ मध्ये आवश्यकता अनुसार निर्णय गरी जनशक्ति व्यवस्थापन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। सोही बमोजिम पालिकाले बुदा नं १ को क्रम संख्या २ बमोजिम जनशक्ति व्यवस्थापन गरेको छ। जस अन्तर्गत निम्नानुसार स्वास्थ्यकर्मि नियुक्त गरी तलबभत्ता बापत रु.२२,१३,७९७।- खर्च लेख्नुपर्नेमा पालिकाले आफ्नो तर्फ बाट नियुक्त कर्मचारीलाई समेत सोही शीर्षकबाट तलब भुक्तानी गरी रु.२४,९२,३४६।- खर्च लेखेकोले तोकिएको भन्दा बढी खर्च गरेको रकम प्रदेश संचित कोषमा फिर्ता गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.

क्र.सं	नाम	पद	भुक्तानी रकम	कैफियत
१	डा. सुभाष प्रसाद साह	मेडिकल अधिकृत	३७५९४३	श्रावण देखि पौष सम्म र चाडपर्व
२	डा. शेखर चन्द्र शाह	मेडिकल अधिकृत	२२६४४८	चैत्र देखि असार सम्म र पोशाक
३	सविना माझी	स्टाफ नर्स	३५७३००	चैत्र मसान्तसम्म
४	कमला लाकान्दी	स्टाफ नर्स	४६१४९०	
५	ज्ञान जिम्बा	हे.अ	४६१४९०	
६	सम्भु मल्लिक	सरसफाइकर्मी	३३११२६	
जम्मा			२२१३७९७	

प्रमाण पेश नगरेको	२,७८,५४९

७४ **कृषी पशु अनुदानः**

कृषि क्षेत्रको रुपान्तरण कृषि तथा पशुपन्छीजन्य व्यवसाय प्रवर्धन लगायतका कृषि पशुपन्छी बालीनाली मत्स्य आदि सम्बन्धी अनुदान उपलब्ध गराउने कार्यक्रमबाट विभिन्न व्यक्ति तथा समूहलाई अनुदान दिएको देखिन्छ । यस्ता कार्यक्रम संघका साथै प्रदेश तथा स्थानीय तह मार्फत तिनका समेत स्रोत साधनको सम्लग्नतामा सञ्चालन गर्न विभिन्न नीति कार्यविधि तथा निर्देशिका नेपाल सरकार प्रदेश सरकार र स्थानीय तहबाट समेत तर्जुमा भएको देखिन्छ । सोही बमोजिम लक्षित कृषक वर्गलाई अनुदान वितरण बापत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार यस वर्ष पालिकाबाट १०१६ जनाको लागि रु ६० लाख ४९ हजार खर्च भएको व्यहोरा निम्नानुसार देखिन्छ । यस्ता खर्चको पारदर्शीता र जवाफदेहिता प्रवर्धनको लागि यसरी अनुदान प्राप्त गर्ने कृषकको नाम ठेगाना र अनुदानको किसिम तथा रकम वेभसाइटबाट सार्वजनिकीकरण गर्नु गराउनु पर्दछ ।

क्र.सं.	अनुदानको किसिम	व्यक्ति संख्या	रकम
	कृषि तर्फ		
१	उत्पादन तथा बिक्रीमा आधारित नगद वितरण कार्यक्रम	५२	१००००००
२	धान प्रवर्द्धन कार्यक्रम	३६७	८०००००
३	मकै पकेट निरन्तरता	२७४	४९८०००
४	रैथाने बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम वीउ तथा मेशिनरी औजार वितरण	२९३	५०००००
	जम्मा	९८६	२७९८०००
	पशु तर्फ		
१	आ.व. २०७९/८० मा स्थापना भएको बाख्रा पकेट बिकास कार्यक्रमको निरन्तरता बाख्रा पालन तथा खोर निर्माण	२८	७०१०००
२	कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म प्रवर्दन कार्यक्रम	१	२५०००००
३	मा.वि. खलंगा पोखरी माछापालन	१	५००००
	जम्मा	३०	३२५१०००
	कुल जम्माः	१०१६	६०४९०००

७५ **न्यायिक सहजकर्ता सम्बन्धमाः**

बागमति प्रदेश सरकार आन्तरिक मामिला कानुन मन्त्रालयको चलानी नम्बर ३८३ मिति २०८०।७।१४ को परिपत्रमा मिति २०८०।५। १२ मा प्रकाशित करार सेवा लिने सम्बन्धी सूचना अनुसार न्यायिक सहजकर्ता (सहायकस्तर पाँचौ) पद पदसंख्या १ छनौट गरी श्री राज कुमार श्रेष्ठलाई सिफारिस गरेर पालिकामा उम्मेदवारलाई नियुक्त तथा करार सम्झौता गरी मन्त्रालयलाई जानकारी दिन अनुरोध गरेको छ। सोही बमोजिम पालिकाले २०८०।७।२० गतेबाट लागू हुने गरी करार सम्झौता गरेकोमा सम्झौताको बुदा नं ३ मा प्रत्येक महिना व्यतित भएपछि सहायक स्तर पाँचौ वा सो सरहको शुरु तलब स्केल बापत प्रचलित कानुन बमोजिम सामाजिक सुरक्षा कर कट्टा गरी मासिक पारिश्रमिक उपलब्ध गराउने उल्लेख छ। सोही बमोजिम पालिकाले कार्तिक २० देखि असारमसान्त सम्म चाडपर्व र पोशाक भत्ता सहित रु.३,३५,३०४।- खर्च लेख्नुपर्नेमा पालिकाले रु.४,१६,७६०।- खर्च लेखेकोले बढी खर्च भएको रकम प्रदेश संचित कोषमा दाखिला गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	८१,४५६

७६ **किसान सूचीकरण कार्यक्रमः**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-६** को निर्णयले रू **२६,५५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

प्रमाण पेश नगरेको	०

७७ **पकेट विकास कार्यक्रमः**

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण कार्यक्रम अन्तरगत पालिका अन्तरगत पकेट विकास कार्यक्रम छनौट भई सञ्चालित गरिएका पकेट विकास कार्यक्रमको निरन्तर अनुगमन गरी त्रैमासिक रुपमा अनुगमन प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेको छ ।पालिकामा आ व २०८०।८१ मा निम्नानुसारका पकेट विकास कार्यक्रममा मा निम्नानुसारका सहकारीलाई अनुदान दिएकोमा सोको अनुगमन प्रतिवेदनको पेश हुन आएन । अनुगमन प्रतिवेदन पेश नहुदाँ खर्चको उपयोगिता सुनिश्चित गर्ने आधार समेत देखिएन।

क्र स	कार्यक्रम	समूह	अनुदान रकम
१	बाख्रा पकेट विकास कार्यक्रम	साहस लघुउद्यम कृषि सहकारी संस्था	३५१०००
२	बाख्रा पकेट विकास कार्यक्रम	ठाकुरेश्वर सहकारी संस्था	३५१०००
३	धानवाली प्रवद्धन कार्यक्रम	दिपज्योती कृषक समूह	४०००००
४	धानवाली प्रवद्धन कार्यक्रम	संकल्प बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था	४०००००
५	मकै पकेट निरन्तरता कार्यक्रम	ठाकुरेश्वर महिला उद्यमी सहकारी र साहस लघुउद्यम कृषि सहकारी संस्था	४९८०००
६	रैथाने बालि प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२९३ जना किसान	५०००००

७८ **कृषि तथा पशु विकासमा आधारित साना किसान तथा युवा उद्यमशीलता कार्यक्रमः**

कृषि तथा पशुवस्तुहरुको उत्पादन वृद्धि गरी रोजगारमूलक उद्यमशील र मर्यादित कृषि व्यवसायको विकास गर्न लाभग्राहीहरुलाई स्वावलम्वी समूहहरुमा बाख्रा व्यवस्थापन र उन्नत प्रविधिहरुको अनुसरणवाट उत्पादन, उत्पादकत्व र उद्यमशीलता अभिवृद्धि गर्नु र बिषयगत क्षेत्रको विकासका लागि संस्थागत संयन्त्र निर्माणार्थ पशु खरिद, वागवानी तथा ढुवानी, कृषि सामग्री तथा यन्त्र उपकरण, तालिम तथा अनुगमनका लागि कृषि तथा पशु विकासमा आधारित किसान तथा युवा उद्यमशीलता साझेदारी परियोजना" (हेफर प्रोजेक्ट नेपाल) र पालिका वीच रु ३ करोड ४२ लाख ८५ हजार ७१४ को लागत साझेदारीमा मिति २०८३।०३।३२ सम्म कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गरी मिति २०८०।८।१८ मा सम्झौता भएको छ । यस वर्ष को रु ९५ लाख ६१ हजार २३४ लागत मध्ये ७३ प्रतिशतले हुने रकम रु ७० लाख पालिकाले र बाँकी २७ प्रतिशतले हुने रकम रु २५ लाख ६१ हजार २३४ हेफरले व्यहोर्ने व्यवस्था गरेको छ। यस परियोजना अन्तर्गत यस पालिकाबाट हेफर प्रोजेक्ट नेपाललाई आ.व. २०८०।८१ मा रु ५३,०७,३५८।- भुक्तानी भएको छ । हेफर इन्टरनेशनलसँग बहु वर्षीय दायित्व सिर्जना गर्ने गरी सम्झौता गर्नु बजेट नीति तथा सिद्धान्त बमोजिम देखिएन । पालिका र हेफर प्रोजेक्ट नेपाल नामक गैर सरकारी संस्था सँग देहायका उदेश्य राखी मिति २०८३।०३।३२ सम्म कार्य अवधि रहेको कृषि तथा पशु विकासमा आधारित साना किसान तथा युवा उद्यमशीलता कार्यक्रम संचालन गर्न कुल बजेट रु ३ करोड ४२ लाख ८५ हजार ७१४ को प्रथम वर्ष ७३ प्रतिशत र अन्य वर्ष ७० प्रतिशतले हुने रु २ करोड ४० लाख पालिकाले व्यहोर्ने र बाँकि रु १ करोड ०२ लाख ८५ हजार ७१४ हेफर प्रोजेक्टले व्यहोर्ने गरि मिति २०८०।०८।१८ मा सम्झौता भएको पाइयो।

• आवद्द लाभग्राहीलाई स्वालम्बी समूहहरु तथा सहकारीमा आवद्ध गर्दै सामाजिक पूँजिको अभिवृद्धि गर्नु,

• व्यवसायिक कृषि तथा तरकारी उपजहरुको उत्पादन तथा उत्पादकत्वमा अभिवृद्धि गर्न तथा बजार व्यवस्थापनमा सुधार गर्नु,

• सुधारिएको बाख्रा व्यवस्थापन र उन्नत प्रविधिहरुको अनुशरणबाट बाख्राको उत्पादन, उत्पादकत्व र उद्यमशीलता अभिवृद्धि र बजार व्यवस्थापनमा सुधार गर्नु,

• बाख्रा विषयगत क्षेत्रको विकासका लागि संस्थागत संयन्त्र निर्माणार्थ सकारात्मक वातावरण सृजना गर्नु रहेको छ।

सो परियोजना व्यवस्थापनको नेतृत्व र कार्यान्वयनको जिम्मेवारी ३० प्रतिशत अंश व्यहोर्ने हेफर प्रोजेक्ट नेपालको रहने र हेफर प्रोजेक्ट नेपालले परियोजना साझेदार संस्था अर्थात पालिका अन्तर्गत कृषि तथा पशुहरुको गुणस्तर सुनिश्चितता गर्ने गरी सम्झौता गरी कार्य गरेकोमा पालिकाले सो प्रोजेक्टको नाममा आर्थिक बर्ष २०८०।८१ मा रु ५३,०७,३५८।– पेस्की सहित खर्च लेखेको छ। परियोजनाको सम्झौता सोको कार्यन्वयनको अवस्था कार्य सञ्चालन गरेको विधि र प्रक्रिया स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा २५ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ४६ तथा आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को परिपालना भएको देखिएन। यस सम्बन्धमा व्यहोरा निम्नानुसार रहेका छन।

७८.१ (क) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४(८) मा स्थानीय तहले सार्वजनिक नीजि साझेदारीमा कुनै योजना सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्न सक्ने व्यवस्था भए पनि गैर सरकारी संस्था सँग स्थानीय तहले खर्च व्यहोर्ने गरी कुनै योजना साझेदारी गर्न सक्ने प्रावधान रहेको छैन। स्थानीय तहले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन,२०७४ को दफा २५ बमोजिम गैर सरकारी संस्थाले स्थानीय तहसँग समन्वय गरी सञ्चालन गर्न सक्ने व्यवस्था गरेको छ। गैर सरकारी संस्थावाट कार्य गराउने सन्दर्भमा सार्वजनिक खरिद ऐन,२०६३ को दफा ४६ मा जनचेतना सम्बन्धी तालिम, अभिमुखीकरण, सबलीकरण, मूलप्रवाहीकरण जस्ता कार्य छिटो, प्रभावकारी

र मितव्ययी हुने भएमा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९९ वमोजिमको प्रक्रिया अपनाई त्यस्तो कार्य गराउन वा सेवा प्राप्त गर्न सक्ने व्यवस्था छ। सो नियमावलीको नियम ९९ मा गैर सरकारी संस्थाबाट दश लाख रुपैया सम्मको काम गराउनको लागि त्यस्तो कामको आवश्यकता , कामको गुणस्तर, कार्य सञ्चालन विधि सहितको कार्य क्षेत्रगत शर्त तयार गरी कम्तीमा १५ दिनको अवधिको सूचना मार्फत कम रकमको प्रस्ताव पेश गर्ने योग्य संस्था सँग सम्झौता गर्न सकिने व्यवस्था गरेको छ। स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन मा स्थानीय तहले खर्च व्यहोर्ने गरी कुनै योजनाको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गैर सरकारी संस्थाले गर्ने गरी साझेदारी गर्न सक्ने व्यवस्था नगरेको अवस्थामा पनि कृषि तथा पशु उद्यमशीलता परियोजना सञ्चालनका लागि पालिकाले जम्मा लागत मध्ये रु २ करोड ४० लाख व्यहोर्ने गरी लागत साझेदारीको नाममा हेफर प्रोजेक्ट नेपाल सँग सम्झौता गरेको तथा सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ४६ मा निर्दिष्ट क्षेत्र सँग अमिल्दो तथा सोही नियमावलीको नियम ९९(८) मा दश लाख रुपैया भन्दा वढी लागत अनुमान भएको काम गराउनको लागि नियम ७० बमोजिम खुला रुपमा आशयपत्र माग गरी परामर्श सेवा खरिदको प्रक्रिया अवलम्बन गर्नुपर्नेमा सो समेत गरेको देखिएन।

७८.२ (ख) योजना तथा कार्यक्रमका लागि बजेट तयार गर्दा बढी प्रतिफल वा उपलब्धि प्राप्त हुने, तुलनात्मक लाभ बढी भएका र सामाजिक लाभ उच्च भएका आर्थिक विकास तथा गरिबी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुग्ने, जनताको जीवनस्तर, आम्दानी र रोजगारी बढ्ने, स्थानीय श्रोत,साधन र सीपको अधिकतम प्रयोग हुने, योजना तथा कार्यक्रम प्रस्ताव गर्नुपर्दछ। योजना सञ्चालनको प्रथम वर्षमा पालिकाको ७३ प्रतिशतमा पशु खरिद तथा ढुवानीमा रु १४ लाख ७२ हजार ५ सय, वागवानी तथा ढुवानीमा रु ९ लाख ३७ हजार ५ सय, कृषि सामग्री तथा यन्त्रमा रु १५ लाख ३३ हजार २० , तालिममा रु १६ लाख ८२ हजार ५ सय, प्राविधिक सेवा तथा मूल्याङकनमा रु ११ लाख ११ हजार ७७० र पूजीगत खर्चमा रु २ लाख ६२ हजार ७१० गरी जम्मा रु ७० लाख विनियोजन गरिएकोमा रु ५३ लाख ०७ हजार ३५८ पेस्की सहित खर्च गरेको छ। पालिका मातहत नै आफ्ना योजना तथा कार्यक्रम सञ्चालनका लागि कृषि, पशु, प्राविधिक लगायतका विषयगत क्षेत्र हेर्ने संगठनात्मक संरचना र जनशक्ति रहेको अवस्थामा पालिकाले आफैँ सो परियोजना सञ्चालन गर्न सक्ने ज्ञान, सीप र क्षमताको विश्लेषण र मूल्याङकन नै नगरी कार्य गैर सरकारी संस्थाबाट गराउनु जवाफदेही र औचित्यपूर्ण रहेको पुष्टि हुन सकेन। हेफर प्रोजेक्टले सो परियोजनाका लागि रु १ करोड ०२ लाख ८५ हजार ७१४ खर्च व्यहोर्ने उल्लेख गरे तापनि ती खर्च कार्यक्रममा संचालन सँग सम्बन्धित रहेको र संचालन खर्चको सीमा उसैको नियन्त्रणमा रहेकोले सो खर्चको मितव्ययिता र दक्षता बिश्लेषण गर्न सकिएन।

७८.३ (ग)आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ५०, सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११३ मा कुनै फर्म, संस्था वा कम्पनीलाई पेस्की दिँदा प्रचलित कानुन वमोजिम बैंक जमानत लिनुपर्ने व्यवस्था विपरित कृषि तथा पशु विकासमा आधारित साना किसान तथा युवा उद्यमशीलता कार्यक्रम संचालनार्थ हेफर प्रोजेक्ट नेपाललाई सम्झौताको सि.नं. ७.२.२ वमोजिम पेस्की दिएको पाइयो। सम्झौताको उक्त दफामा पहिलो पक्ष पालिकाले दोस्रो पक्ष हेफर प्रोजेक्ट नेपाललाई पहिलो किस्तामा कुल रकमको २५ प्रतिशत, दोस्रो किस्तामा ५० प्रतिशत र तेस्रो किस्तामा २५ प्रतिशत रकम निकासा गर्ने उल्लेख छ। वर्षान्तमा जमानत वेगर भौचर नम्बर ६७७।२०८१।३।५ बाट रु.१५ लाख पेस्की दिएको फर्स्यौट गर्न बाँकि रु.

पेश्की	१५,००,०००

७८.४ (घ)सम्झौताको सि.नं. ७.२.४ मा आयकर निर्देशिका २०६६ अनुसार भुक्तानीमा अग्रिम कर कट्टी गरी सोको दाखिला गर्ने जिम्मेवारी दोस्रो पक्षको हुने भन्ने र दोस्रो पक्षलाई सम्झौतामा उल्लेखित किस्ता रकम अग्रिम कर कट्टी नगरी उपलब्ध गराउनुपर्ने छ भन्ने व्यवस्था अनुरुप हेफर प्रोजेक्ट लाई यस वर्ष रु रु ३८,५०,४७९।- खर्च गरेकोमा के कुन विषयमा अग्रिम कर कट्टा गरेको छ सोको विवरण पेश हुन सकेन।

७८.५ (ङ) सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ८४ मा सार्वजनिक निकायले स्वीकृत कार्यक्रम र खरिद योजना अनुसार २० लाख सम्म लागत अनुमान भएको जुनसुकै सेवा सिलबन्दी दरभाउपत्र मार्फत खरिद गर्न सकिने व्यवस्था रहेको छ। हेफर प्रोजेक्ट लाई

दिएको रकममा पशु खरिद तथा ढुवानीमा रु ०, वागवानी तथा ढुवानीमा रु ७,२९,६९०।-, कृषि सामग्री तथा यन्त्रमा रु २३,४८,२२९।-, तालिममा रु ४,३०,०३४।- र प्राविधिक सेवा तथा मूल्याङकनमा रु ३,४२,५२६।- गरी रु ३८,५०,४७९।- खर्च गरेकोमा खरिद तथा ढुवानीमा खर्च गरेको विवरण पेश गरेकोमा कति सामग्री खरिद गरिएको हो सो खरिद गर्दा सार्वजनिक खरिद नियमावली प्रयोग गरेको पाईएन।

(च)कर सम्बन्धमाः आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८८(१) बमोजिम सेवा शुल्क भुक्तानिमा १५ प्रतिशतका दरले कर कट्टी गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। पालिकाले उद्यमशीलता परियोजनाका लागि यो बर्ष हेफर प्रोजेक्ट लाई रु३८,५०,४७९।- खर्च लेखेकोमा हेफर प्रोजेक्ट नेपालले मूल्य अभिवृद्धि कर जारी नगरेको अवस्थामा ऐन बमोजिम लाग्ने १५ प्रतिशतका दरले कर कट्टा नगरी भुक्तानी दिएको छ।

७८.६ (छ) हेफर प्रोजेक्ट सँग यस वर्ष विभिन्न शीर्षक अनुसार खर्च गर्ने गरी कृषि समाग्री तथा यन्त्रमा रु. १५ लाख ३३ हजार २० विनियोजन गरेको छ तर हेफरलाई रु. २३ लाख ४८ हजार २२९ खर्च गरेको प्रतिवेदन पेश गरी भुक्तानी गरेकोले विनियोजन भन्दा बढी रु. ८ लाख १५ हजार २०९ खर्च लेखेको अनियमित देखिएको रु.

अनियमित भएको	८,१५,२०९

७९ **सुत्केरी आमा छोरी कार्यक्रमः**

पालिकाले स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को प्रयोग गरी मातृशिशु सुरक्षण तथा संरक्षण कार्यविधि २०७९ को सि.नं. ६ मा लैङ्गिक समानता को लागि छोरी जन्माउने सुत्केरी महिला हरुलाई पोषण भत्ता वितरण गर्ने कार्यविधि अनुसार प्रत्येक सुत्केरीलाई रु ५,०००।– का दरले भुक्तानी दिने गरी कार्यविधि निर्माण गरी पालिका अन्तर्गतका वर्थिङ सेन्टरमा ७२ जना र पालिका भन्दा बाहिर सुत्केरी भएपनि सोही पालिकाको नागरिक भएको आधारमा १२ जना गरी ८४ महिलाहरुलाई छोरी जन्माएको आधारमा पोषण भत्ता बापत रु ४,२०,०००।- खर्च गरेको छ।

८० **एकल पुरुष भत्ता :**

पालिकाले यस वर्ष मरिण गाउँपालिकाको एकल पुरुषलाई निर्वाह भत्ता वितरण सम्बन्धी कार्यविधि,२०७९ पहिलो संशोधन २०८० बमोजिम यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने ५० वर्ष पूरा गरेका तर ६८ वर्ष नपुगेका तथा दलित वर्गको हकमा ५० वर्ष पूरा गरेको तर ६० वर्ष नपुगेका (अविवाहित रहेको पुरुषको हकमा ४५ वर्ष पूरा तर ६० वर्ष नपुगेका) पुरुष जो अविवाहित रहेको वा श्रीमतीको मृत्यु भएको वा अन्यत्रै बिवाह गरी गई एकल हुने पुरुषलाई मासिक रु २००० का दरले यस वर्ष एकल पुरुषलाई रु २७,५३,२६६।- खर्च गरेको छ । जुन पालिकाको आन्तरिक आय रु १,५५,००,४२८।३७ को १७.७६ प्रतिशत हुन्छ। यस्तो भत्ता वितरण गर्दा एकल भएकै आधार मात्र नहेरी निजको आर्थिक अवस्था, पारिवारिक अवस्था, आन्तरिक श्रोत जस्ता विषयमा विश्लेषण गरी भत्ता वितरण गर्नु गराउनु पर्दछ।

८१ **गत वर्षको भुक्तानी :**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन,२०७६ को दफा ९ मा बहुवर्षीय खरिद र विशेष परिस्थितिबाट सृजित दायित्वमध्ये आगामी वर्ष भुक्तानी गर्नुपर्ने बाँकी रकम समावेश गरेर बजेट बनाउने व्यवस्था छ। पालिकाले गतवर्षको भुक्तानी दिन बाँकीको खाता तथा कच्चावारी (म.ले.प.फा.नं. २२१) प्रमाणित तथा यस वर्षको बजेटमा समेत गत वर्षको भुक्तानी दिन बाँकीको व्यवस्था नगरी रु १,२५,९८३।४५ भुक्तानी दिएको छ। गत वर्षको भुक्तानी प्रमाणित गरेर मात्र खर्च गरिनु पर्दछ ।

८२ **अनुगमन भत्ताः**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-८** को निर्णयले रू **१,२७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **२,५५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-८** को निर्णयले रू **१,२७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-८** को निर्णयले रू **१,२७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **१,२७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **१,२७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **१,२७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-४** को निर्णयले रू **१,२७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

८३ **प्रशिक्षक भत्ता सम्बन्धमाः**

अर्थमन्त्रालयको कार्यसंचालन निर्देशिका २०७७ को ७.१.१५ को ४ मा तालिम केन्द्र बाहेक अन्य निकायबाट संचालित सबै प्रकारका तालिमका स्रोत व्यक्ति/प्रशिक्षकको पारिश्रमिक सरकारका तह अनुसार छुट्टा छुट्टै निर्धारण गरेको छ।सम्बन्धित कार्यालयको स्रोत व्यक्ति भएको अवस्थामा कक्षा लिए बापतको पारिश्रमिक नपाउने तर कार्यपत्र बापतको रकम रु ८०० पाउने व्यवस्था रहेकोमा मा पालिकामा सञ्चालित कार्यक्रममा प्रशिक्षकहरुले प्रति सेसन रु १५०० का दरले प्रशिक्षक भत्ता लिएको हुँदा निर्देशिका विपरितको रकम असुल गर्नुपर्ने रु.

क्र स	कार्यक्रम	प्रशिक्षकको नाम	सेसन	पाउने दर	भुक्तानी दर	बढी रकम करबाहेक
३५७।२०८१।३।२२	आइटी स्रोत शिक्षकका लागि सूचना प्रविधि सम्बन्धी क्षमता विकास तालिम	रमा श्रेष्ठ	१६	८००	१५००	९५२०
जम्मा						९५२०

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-९** को निर्णयले रू **१,१९०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-९** को निर्णयले रू **३,५५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	९,५२०

८४ **शिक्षक दरबन्दी मिलान र विद्यालय समायोजनः**

पालिकाको औषत शिक्षक विद्यार्थी अनुपात १:२४ रहेकोमा सार्वजनिक विद्यालय समायोजन एवं एकीकरण कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि २०७७ र शिक्षक दरबन्दी (मिलान तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि २०७६ अनुसार संघीय कानूनले तोके बमोजिम विद्यालय समायोजन एवं शिक्षक दरबन्दी मिलानको कार्य गरेको पाईएन । त्यसैले आवश्यकता र औचित्य समेतलाई विचार गरी प्रचलित कानून अनुसार विद्यालय समायोजन एवं शिक्षक दरबन्दी मिलान गरी पठन पाठन गर्नु गराउनु पर्दछ ।

८५ **प्रति विद्यार्थी लागतः**

पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को प्रति विद्यार्थी लागत देहाय बमोजिम रहेको छ ।

बजेट विवरण	बजेट रकम	खर्च रकम	विद्यार्थी संख्या	प्रति विद्यार्थी लागत
शिक्षा क्षेत्रको कुल बजेट	२५४१४८८८१	२२३०९७३३९.६	७६५९	२९१२९

उपरोक्त विवरण अनुसार पालिकाको सामुदायिक विद्यालयको वाल विकास देखि कक्षा १२ सम्म प्रति विद्यार्थी लागत रु.२९१२९।- रहेको छ।

८६ **संस्थागत विद्यालयको छात्रवृत्तिः**

मरिण पालिकाको शिक्षा ऐन २०७५ को दफा २८(१) बमोजिम संस्थागत विद्यालयले कुल विद्यार्थीको १० प्रतिशत छात्रवृत्ति विपन्न एवं सिमान्तकृत विद्यार्थीलाई उपलब्ध गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । साथै दफा २८(२) को ४ बमोजिम समितिले छात्रवृत्तिको लागि छनौटको नतिजा आधार सहित सार्वजनिक गर्नुपर्ने उल्लेख छ । पालिका अन्तर्गत सञ्चालित ४ संस्थागत विद्यालयमा ६५१ जना विद्यार्थीहरु अध्ययन रत रहेको विवरण प्राप्त भएको छ जस अनुसार ६५ जना विद्यार्थीहरुले छात्रवृत्ति प्राप्त गर्नुपर्नेमा सो बमोजिम छात्रवृत्ति प्रदान गरेको विवरण पेश गरेको छ।

८७ **शैक्षिक गुणस्तरः**

पालिका अन्तर्गत रहेका विद्यालयहरुको २०८० सालको एस.ई.ई. परीक्षामा जम्मा ४२३ विधार्थीको सहभागी भएकोमा नतिजाका आधारमा सामुदायिक विद्यालयको उत्तिर्ण संख्या देहाय बमोजिम रहेको छ ।

क्र.स.	जि.पि.ए.	सहभागी विद्यार्थी संख्या	उत्तिर्ण विधार्थी संख्या	उत्तिर्ण प्रतिशत
१	३.६१ - ४.००	४२३	०	०
२	३.२१ - ३.६०		८	१.८९
३	३.२१ भन्दा कम		१६३	३८.५३
	जम्मा		१७१	४०.४२

उल्लेखित तालिका अनुसार सामुदायिक विद्यालयबाट सहभागी ४२३ जना विद्यार्थी मध्ये ३.६१ - ४.०० जि.पि.ए. ल्याउने विद्यार्थी छैनन ३.२१ - ३.६० जि.पि.ए.ल्याउने ८ जना र ३.२१ भन्दा कम जिपिए ल्याउने १६३ जना गरी १७१ जना विद्यार्थी उत्तिर्ण भएको देखिन्छ ।जसअनुसार सामुदायिक विद्यालयको प्रति विद्यार्थी लागत रु २९१२९।– रहेकोमा उत्तिर्ण प्रतिशत न्यून रहेकोले शैक्षिक गुणस्तरमा थप सुधार गर्नुपर्ने देखिन्छ।

८८ **शैक्षिक सुदृढीकरण अनुदानः**

पालिकाले शैक्षिक सुदृढीकरण अनुदान मार्फत ६ विद्यालयका निजी स्रोतका शिक्षकको तलब भत्ता बापत समानीकरण अनुदानबाट रु.२६,५०,०००।०० भुक्तानी गरेको छ । पालिकाले शिक्षकको आवश्यकता, शिक्षक विद्यार्थी अनुपात एवं विद्यालय समायोजन तथा दरबन्दी मिलानको कारबाही नगरी विद्यालयबाट नियुक्त निजी स्रोतका शिक्षकहरुको तलब भत्ता भुक्तानी गरेको छ। यसरी समानीकरण अनुदानबाट नीजि शिक्षकको तलब भत्ता भुक्तानी गर्नु नियम सम्मत देखिएन।

८९ **दिवा खाजाः**

शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयबाट स्वीकृत कार्यक्रम कार्यान्वियन पुस्तिका २०८०।८१ को क्रियाकलाप नं. २.७.११.१ को क्रियाकलाप ७.१ बमोजिम स्थानीय तहले विद्यालय खुलेको आधारमा विद्यालयको विद्यार्थी दैनिक हाजिरी पुस्तिका(परिक्षामा सामेल भएको दिन समेत) को प्रतिलिपि विद्यालयको प्रधानाध्यापक र विव्यस अध्यक्षबाट प्रमाणित गराई संख्या एकिन भए पश्चात मात्र प्रारम्भिक बालविकास कक्षादेखि कक्षा ५ सम्म अध्यनरत बालबालिकाहरुका लागि रु.१५/- का दरले १८० दिनका लागि त्रैमासिक

रुपमा निकासा गर्ने र त्रेस्रो त्रैमासिकमा अनुदान निकासा गर्दा पहिलो र दोस्रो त्रैमासिकमा निकासा गरिएको रकम सदुप्रयोग भएको सुनिश्चित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।पालिकाले यस आ.व. २०८०।८१ मा प्रथम त्रैमासिकमा रु.२३,३५,२३० दोस्रो त्रैमासिकमा रु.१५,००,८१० तेस्रो त्रैमासिकमा रु.१६,५८,८०५ र चौथो त्रैमासिकमा रु.२०,३०,७०० गरी वर्षभरिमा जम्मा रु.७५,२५,५४५ खर्च गरेको देखिएको छ। दिवा खाजा विद्यार्थीको स्वास्थ्य संग प्रत्यक्ष जोडिएको हुँदा सोको नियमित अनुगमन गर्नुपर्दछ।

९० **स्यानीटरी प्याडः**

शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयबाट स्वीकृत कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०८०।८०१ को कम्पोनेन्ट २.७.१३.२३ मा सामुदायिक विद्यालयका कक्षा ६ देखि १० सम्मका छात्राहरु तथा आवश्यकतानुसार अन्य कक्षाका छात्राहरुको कम्तिमा १० महिनालाई पुग्ने स्यानीटरी प्याड निशुल्क रुपमा वितरण गर्ने व्यवस्था रहेको छ । यस पालिकामा रहेका ४८ विद्यालय मध्ये कक्षा ५ देखि माथि अध्यापन गराईने १६ विद्यालयका ११३९ छात्रालाई मासिक रुपमा आवश्यक पर्ने सेनेटरी प्याड व्यवस्थापनको लागि आ व २०८०।८१ मा कोटेशन विधिबाट श्री हेल्थ एण्ड हाइजिन प्रोडक्ट प्रा.ली मार्फत ३०९०० प्याकेट प्रति प्याकेट रु १९.४२ का दरले खरिद गरी रु ६७८०८८।१४ भुक्तानी गरेको देखिएको छ ।यसरी यस आर्थिक वर्षमा जम्मा ३०९०० प्याकेट प्याड खरिद गरेकोमा २९३१६ प्याकेट प्याड मात्र विद्यालयमा वितरण गरेको भरपाई पेश हुन आएकोले बाँकी प्याड १५८४ थान पालिकाको जिन्सी शाखामा नै मौज्दात रहेको छ। यस्ता सामानहरु खरिद गरी वितरण गर्दा गुणस्तर परिक्षण गरेर वितरण गरीनुपर्दछ।

९१ **विद्यालय र विधार्थी संख्याः**

पालिकाले तयार पारेको शैक्षिक सत्र २०८० चैत्रको विवरण अनुसार देखिएका व्यहोराहरु देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

क्र.सं.	विद्यालयको किसिम	विद्यालय संख्या	विधार्थी संख्या
१	सामुदायिक विद्यालय	५६	७६५९
२	संस्थागत विद्यालय	४	६५१
	जम्मा	**६०**	**८३१०**

उपरोक्त विवरण अनुसार पालिकाभित्रका ६० विद्यालयमा जम्मा विधार्थी संख्या ८३१० रहेकोमा ९२.१६ प्रतिशत सामुदायिक र ७.८३ प्रतिशत विधार्थी संस्थागत विद्यालयमा अध्यनरत रहेको देखिन्छ ।

९२ **शिक्षक विद्यार्थी अनुपातः**

शिक्षा विभाग शिक्षा तथा मानव श्रोत विकास केन्द्र सानोठिमी भक्तपुरबाट प्रकाशित कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०८०।८१ मा गरिएको व्यवस्था अनुसार शिक्षक विद्यार्थी अनुपात हिमाली भेगमा १:४० पहाडी भेगमा १:४५ र तराई भेगमा १:५० रहने व्यवस्था छ । पालिकाबाट प्राप्त २०८० चैत्रको विवरण अनुसार पालिका अन्तरगतका केही विद्यालयको शिक्षक विद्यार्थी अनुपातको अवस्था देहाय बमोजिम छ ।

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	शिक्षक संख्या	विद्यार्थी संख्या	शिक्षकविद्यार्थी अनुपात
१	श्रीमाध्यमिक विद्यालय कार्तिके	१४	३१८	१:२३
२	श्रीठाकुरेश्वर आ.वि. बेतपानी	७	१८९	१:२७
३	श्रीमाध्यमिक विद्यालय खलङ्गा	८	२०६	१:२६
४	श्रीआधारभूत विद्यालय मधुवनी	५	१२९	१:२६
५	श्रीआधारभूत विद्यालय भदौरे	४	९५	१:२४
६	श्रीमा.वि. सिन्दुरे रातमाटा	१२	२५८	१:२१
७	श्रीसिर्जनसिल आ.वि. सखौरी	७	१०३	१:१५
८	श्रीज्ञानोदय आ.वि. सिर्थौली	९	२०२	१:२२
९	श्रीबालसाक्षर मा.वि. मुडग्रेदोभान	१०	३१८	१:३२
१०	श्रीआधारभूत विद्यालय भोगटेनी	३	२५	१:८
११	श्रीजनज्योति आ.वि. शिखरडाँडा	५	१३१	१:२६
१२	श्रीआधारभूत विद्यालय पाङ्ग्रेखोला	४	५९	१:१५
१३	श्रीचचुलाईदेवी आ.वि. सिन्दुरेदोभान	१	६	१:६
१४	श्रीजनकल्याण आ.वि. ठूलोगर्दुवा	१	८	१:८
१५	श्रीकुशेश्वर मा.वि. नकली	१३	३६२	१:२८
१६	श्रीबरुणेश्वर मा.वि. बरुणसिस्नेरी	१४	३५०	१:२५
१७	श्रीसुकेश्वर आ.वि. चनौटे	८	१९३	१:२४
१८	श्रीजनज्योति आ.वि. बरुणसिरटोल	४	१०६	१:२६
१९	श्रीप्राङ्बो समाजकल्याण आ.वि. बरुण	४	१११	१:२८
२०	श्रीजनजागृती आ.वि. मथौली	३	४४	१:१५
२१	श्रीआधारभूत विद्यालय ठूलीनेटो	३	२४	१:८

२२	श्रीमा.वि. मरिण खयरशाल	१७	७३२	१:४३
२३	श्रीमा.वि. ठूलीदमार आँपचौर	१४	२५५	१:१८
२४	श्रीमिलीजुली आ.वि. साहान	३	२९	१:९
२५	श्री आ.वि.कुडुलेमौरिदमार	५	९४	१:१९
२६	श्री आ.वि.लामिदमारफुलबारी	४	५९	१:१५
२७	श्रीजलकन्या आ.वि. गंगटे खारखोला	४	६६	१:१६
२८	श्रीजनसहभागिता आ.वि. चौकीटार	७	९०	१:१३
२९	श्रीभुमेश्वरी आ.वि. सुनखानीटार	७	९१	१:१३
३०	श्रीमा.वि. तल्लो खन्जनी घाटा	८	१९९	१:२५
३१	श्रीजनजाती आ.वि. बेतिनी	२	३४	१:१७
३२	श्रीपञ्चकन्या आ.वि. घलानचौर	४	९७	१:२४
३३	श्रीचुरेमाता आ.वि. अम्बास	१	९	१:९
३४	श्रीआधारभूत विद्यालय देउराली	८	१९६	१:२४
३५	श्रीनवज्योति आ.वि. धमिले	९	१८७	१:२१
३६	श्रीजनसाक्षर आ.वि. सालुभञ्ज्याङ	२	१९	१:९
३७	श्रीआधारभूत विद्यालय भालुवाटार	३	३०	१:१०
३८	श्रीआधारभूत विद्यालय भुताहा	३	२६	१:८
३९	श्री नमूनाआ.वि. कपिलाकोट	३	५४	१:१८
४०	श्रीआधारभूत विद्यालय लहरेमाइस्थान	३	३२	१:११
४१	श्रीकपिलाकोट मा.वि. छाप-महेश्वता	२८	१२०१	१:४३
४२	श्रीगौरीशङ्कर मा.वि. जयमङ्गल	१४	३९४	१:२८
४३	श्रीजनकल्याण आ.वि. बाह्रविसे	८	१६४	१:२१

४४	श्रीअन्नपूर्ण आ.वि. दाहालडाँडा	२	३०	१:१५
४५	श्री जनताआ.वि. अठुवा	२	३५	१:१७
४६	श्रीआधारभूत विद्यालय भुडिफोरा	४	६४	१:१६
४७	श्री आ.वि.गैरीगाउँ थामीटोल	३	३४	१:११
४८	श्रीकालिदेवी आ.वि. दधिदमार	४	८१	१:२०
४९	बालकल्याणबालविकास केन्द्र मुड्ग्रेभस्मे	१	१९	१:१९
५०	दुखिलाबालविकास केन्द्र सुके	१	१८	१:१८
५१	खोलाघारीबालविकास केन्द्र नकली	१	८	१:८
५२	बालकल्याणप्रगतिशिल बा.वि.के. घ्याल्पे	१	२१	१:२१
५३	प्रारम्भिकबालविकास केन्द्रकुरेनी	१	१२	१:१२
५४	सुनौलोप्रारम्भिक बा.वि.के.छतिवन	१	१३	१:१३
५५	नवज्योतिप्रारम्भिक बा.वि.के.तेर्से	१	१५	१:१५
५६	योञ्जनटोलबालविकास केन्द्रमरुवाशिर	१	१४	१:१५
	जम्मा	३१९	७६५९	१:२४

पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार पालिका अन्तर्गत रहेका ५६ वटा विद्यालयमा ३१९ जना शिक्षक र ७६५९ जना विद्यार्थी रहेकोमा औषत शिक्षक विद्यार्थी अनुपात १:२४ रहेको छ । श्रीमा.वि. मरिण खयरशाल र श्रीकपिलाकोट मा.वि. छाप-महेश्वताको शिक्षक विद्यार्थी अनुपात १:४३ रहेको छ भने श्रीचचुलाईदेवी आ.वि. सिन्दुरेदोभानको शिक्षक विद्यार्थी अनुपात १:६ रहेको छ । कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका बमोजिम शिक्षक विद्यार्थी अनुपात मिलाउनु पर्दछ ।

९३ **छात्रवृत्ति वितरणः**

शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयबाट स्वीकृत कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०८०।८१ को क्रियाकलाप नं. ७.२.१.१ को क्रियाकलाप ४.२ बमोजिम विद्यालयहरुलाई IEMIS को तथ्याङ्कको आधारमा कक्षा १ देखि ८ सम्मका विद्यार्थीहरुको संख्या एकिन गरी स्थानीय तहले गैर आवासीय छात्रवृत्ति निकासा गर्ने र निकासा प्राप्त गरेपछि विद्यालयहरुले छात्रवृत्ति प्राप्त गर्ने विद्यार्थी संख्या, छात्रवृत्ति बुझेको भर्पाई र छात्रवृत्ति प्राप्त गर्ने विद्यार्थीहरुको नामनामेसी सहितको विवरण पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले सामुदायिक विद्यालयहरुका छात्रा तथा दलित छात्र छात्राहरुलाई प्रति विद्यार्थी रु.४००।- र सिमान्तकृत छात्र छात्राहरुलाई प्रति विद्यार्थी रु ५००।- का दरले भौ.नं. १०२।२०८०।१०।७ बाट रु.१३,०३,८००।- निकासा गरेकोमा छात्रवृत्ति वितरण गरेको भर्पाई तथा छात्रवृत्ति प्राप्त गर्ने विद्यार्थीहरुको नामनामेसी सहितको विवरण परीक्षण गर्दा कपिलाकोट माध्यामिक विद्यालयले ५ जना

सिमान्तकृत र १५ जना छात्रा तथा दलित छात्र छात्रालाई वितरण गरेको भरपाई पेश नगरेकोले भरपाई पेश गर्ने अन्यथा असुल गर्नपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	८,५००

९४ **सामुदायिक विद्यालयको दरबन्दी र पद्पुर्तीः**

आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा पालिका भित्रका ५६ वटा सामुदायिक विद्यालयको शिक्षक दरबन्दी र पदपूर्तिको अवस्था देहाए बमोजिम रहेको छ ।

विद्यालयको किसिम	दरबन्दी संख्या	स्थायी पदपूर्ति	पदपूर्ति मध्ये राहत/करार	रिक्त दरबन्दी
सामुदायिक	३१९	९७	२२०	१

उक्त विवरण अनुसार पालिकामा जम्मा ३१९ दरबन्दी रहेकोमा ९७ जना स्थायी पदपूर्ति र २२० जना राहत/करारमा नियुक्त गरी पदपूर्ति गरेको छ भने १ पद रक्त रहेको देखिन्छ । पालिकाले विद्यालय संख्याका आधारमा सृजना गरेका पदहरुमा स्थायी पदपूर्ति गरी सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तरमा सुधार गर्नु गराउनु पर्दछ ।

९५ **राजश्व अभिलेख :**

पालिकाले राजस्वको अभिलेख अध्यावधिक गरी सोको लेखापरीक्षण गराउने जिम्मेवारी कार्यालय प्रमुखको हुने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाबाट विद्युतिय रसिद ठेलिहरु छपाई गरेर वडा कार्यालयमा पठाउने गरेकोमा सोको पूरा अभिलेख पालिकामा आएको देखिएन । अघिल्लो आ.व.को बाँकी के कति छन एकिन गर्न सकिएन। पालिकाले आन्तरिक राजश्व तर्फ रु १,१२,००,४१७।८१ र अन्य राजस्व तर्फ रु ४३,००,०१०।५६ गरि जम्मा रु १,५५,००,४२८.३७ आम्दानी देखाएको छ भने प्राप्त भएको राजस्व र प्राप्त हुनुपर्ने राजस्व सम्बन्धमा परीक्षण भिडान गर्ने पद्धतिको विकास भएको पाईएन। पालिकाले म.ले.प.फा.नं. १०१ देखी ११५ सम्मका फारामहरु प्रयोग गर्ने र पालिकाबाट सवै वडाहरुमा स्वचालित प्रणाली जडान गरी राजस्व सङ्कलन गर्ने र सोको अद्यावधिक गर्दै आगामी दिनमा नियन्त्रण तथा राजश्व असूलीलाई स्वचालित प्रणाली मार्फत अभिलेख व्यवस्थित गरिनुपर्दछ ।

९६ **कर संकलनः**

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ५५ ५७ ५८ र ५९ मा एकीकृत सम्पत्ति कर, घरजग्गा कर, घरजग्गा वहाल कर, व्यवसाय कर र वहाल विरौटी शुल्क उठाउने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाको यस वर्ष आन्तरिक आयको अनुमान रु २,४३,९२,५१०।- गरेकोमा असुली रु १,५५,००,४२८.३७ भएको छ ।जुन अनुमानको तुलनामा ६३.५४ प्रतिशत हुन्छ । राजस्व संकलनको प्रक्षेपण गर्दा अनुमान र संकलन को विश्लेषण गरी गरीनुपर्दछ। अतः पालिकाले संघीय र प्रदेश सरकार प्रतिको निर्भरता घटाउँदै आन्तरिक आयको हिस्सा बढाउन के कस्ता कर संकलनका सम्भाव्यता छन तिनीहरुको पहिचान गरिनुपर्दछ। विभिन्न शीर्षकमा असुली गरेको विवरण निम्नानुसार रहेको देखिन्छ ।

क्र.सं.	राजस्व शीर्षक	अनुमान रु	रकम रु
१	सम्पती कर	१०१०००	३,१२५.००
२	भूमिकर/मालपोत	१८१८०००	४५,४०,४०८.७८
३	वहालकर	३०३०००	६,६४,२५३.९०
४	वहालविटौरी कर	५०५०००	१,८७,६१६.००
५	पूर्वाधारसेवाको उपयोगमा लाग्ने कर	०	४,४३,७२८.००
६	कृषिउत्पादनको बिक्रीबाट प्राप्त रकम	५०५००००	६,४६,५७५.००
७	अन्यसेवा शुल्क तथा बिक्री	२०२००००	५,८००.००
८	न्यायिकदस्तूर	१०१०	५,४५०.००
९	परीक्षाशुल्क	५०५००	१,९३,०००.००
१०	अन्यप्रशासनिक सेवा शुल्क	२०२००००	३,६७,७६६.८८
११	नक्सापासदस्तुर	४०४०००	३९,६९४.७८
१२	सिफारिशदस्तुर	१०१००००	१८,३९,६७८.४७
१३	व्यक्तिगतघटना दर्ता दस्तुर	१०१०००	५,५७,३००.००
१४	नाताप्रमाणित दस्तुर	०	१७,८५०.००
१५	अन्यदस्तुर	३०३०००	११,५३,१९७.२६
१६	व्यावसायरजिष्ट्रेशन दस्तुर	६०६०००	१,२१,६००.००
१७	जलस्रोतसम्बन्धी अन्य दस्तुर	०	८,९००.००
१८	प्रशासनिकदण्ड, जरिवाना र जफत	०	२८,६६१.००
१९	अन्यराजस्व	०	४४,०३,६७२.३०
२०	व्यवसायकर	०	९,१००.००
२१	बेरूजू	०	२,६३,०५१.००
२२	घरजग्गा राजिष्ट्रेशन दस्तुर	१०१०००००	०
जम्मा		२४३९२५१०	१,५५,००,४२८.३७

पालिका भित्र रहेका करदाताहरूको अभिलेख व्यवस्थित नरहेको एवं बुझाउन ल्याएको अवस्थामा मात्र कर एवं शुल्क बुझ्ने परिपाटी रहेकोले उल्लिखित असुली यथार्थ मान्न सक्ने अवस्था देखिएन ।तसर्थ आफ्नो क्षेत्रभित्र करदाताको अभिलेख अद्यावधिक गरी करको दायरामा ल्याउनु पर्दछ।

९७ **व्यवसाय कर :**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ५८ मा पालिकाले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न व्यवसाय गर्ने व्यक्तिबाट व्यवसाय कर उठाउनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । यस वर्ष पालिकाले व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण शुल्क बापत रु ९१०० कर सङ्कलन गरेकोमा पालिकाको क्षेत्रभित्र रहेका व्यवसायीहरुको अभिलेख अध्यावधिक गरेको छैन। जसबाट पालिकाले सङ्कलन गरेको व्यवसाय कर यथार्थ मान्न सक्ने अवस्था देखिएन । तसर्थ पालिकाले क्षेत्र भित्र सञ्चालनमा रहेका सम्पूर्ण व्यवसायीको अद्यावधिक अभिलेख राखी करको दायराभित्र ल्याउनु पर्दछ ।

९८ **फोहरमैला व्यवस्थापन :**

फोहरमैला व्यवस्थापन ऐन २०६८ को दफा ३ र ४ बमोजिम पालिका भित्रको फोहरमैलाको प्रबन्ध र व्यवस्थापन गर्ने ऐनको दफा १३(१) अनुसार यस ऐन बमोजिम स्थानीय तहको अनुमति नलिई कसैले पनि फोहरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी काम गर्न वा गराउन नसक्ने व्यवस्था रहेकोमा हालसम्म पालिकाबाट कसैले पनि फोहरमैला व्यवस्थापन कार्यको अनुमति लिएको छैन । तर हाल पालिकाले आफ्नै सवारी साधनको प्रयोग गरेर फोहोर मैला ब्यबस्थापन गरेको छ ।

९९ **ढुगा गिटी वालुवा संकलन तथा विक्रिवितरण सम्बन्धमाः**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-८** को निर्णयले रू **४५६,६९३** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

प्रमाण पेश नगरेको	०

१०० **इन्धन खर्चः**

स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यले पाउने सुबिधा सम्बन्धी ऐन, २०७७ को दफा ४(२) बमोजिम सवारी साधन उपलव्ध गराएकोमा अनुसूचीमा उल्लेख भए बमोजिम अध्यक्षले तथा उपाध्क्षले मासिक ८० लिटर ईन्धन र ५ लिटर मोविल वडा अध्यक्षलाई मासिक २० लिटर ईन्धन र १ लिटर मोविल पाउने उल्लेख छ । त्यस्तै प्रदेश सरकारको प्रदेश खर्च मापदण्ड निर्देशिका २०७७ को दफा १७ अनुसार अनुसूची ४ बमोजिम कार्यालय प्रमुखले मासिक ७० लिटर र राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणी वा सो सरहका कर्मचारीले मासिक १० लिटर ईन्धन पाउने उल्लेख छ । पालिकाले यस वर्ष पदाधिकारी कार्यालय प्रयोजन/अन्य प्रयोजन समेत ५ वटा चार पाङ्ग्रे र २३ वटा दुई पाङ्ग्रे सवारी साधन सहित २८ सवारीको लागि बार्षिक रु ३७,०६,३३९।०५ ईन्धनमा खर्च गरेकोमा लगबुक राखेको पाईएन भने ऐन र नियममा भएको ईन्धन सुविधाको सिमाको समेत पालना गरेको देखिएन । पालिकाले ईन्धन खर्च सम्वन्धी मापदण्ड तयार गरी ईन्धन खर्चमा मितव्ययीता कायम गर्न उल्लेखित ऐन र खर्च मापदण्ड निर्देशिकाको पालना गर्नुपर्दछ।

१०१ **सवारी साधन मर्मत खर्च :**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९ (१०) मा जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी रकमको खर्च लेख्नु अधि त्यस्तो रकम खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आवश्यक बिल भरपाई र कागजात संलग्न भए वा नभएको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नु पर्ने उल्लेख छ । पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार ५ वटा चार पाङ्ग्रे र २३ वटा २ पाङ्ग्रे सवारी साधन मर्मत गरेबापत वार्षिक रू ३९,६८,३०४।- खर्च गरेको छ ।

१०२ **प्रदेश सरकार समपुरक योजना सम्बन्धमाः**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१-९** को निर्णयले रू **५,३७०,३९२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

प्रमाण पेश नगरेको	०

१०३ **पालिकाको छत प्रयोग गर्ने सम्बन्धमाः**

पालिका र नेपाल टेलिकम बीच पालिकाको छत प्रयोग गर्ने सम्बन्धमा मिति २०७८।५।१ मा सम्झौता भई नेपाल टेलिकमले पालिका कार्यालयको छत प्रयोग गरे बापत मासिक रु.७०००। दोस्रो पक्ष (पालिका) लाई बुझाउने गरी सम्झौता भएको र सम्झौताको सि.नं.२(ख) मा घर भाडा २/२ वर्षमा १० प्रतिशतका दरले थप गरिने र अधिकतम १० वर्ष सम्म हुने गरी सम्झौता भएकोमा सि.नं. २(घ) मा पहिलो पटक घरमा उपकरण जडान कार्य प्रारम्भ भएको शुरु पौष/आषाढ मसान्त सम्मको भाडा रकम अग्रिम रुपमा भुक्तानी गर्नेछ र उक्त अवधि भुक्तान भएको १ महिना भित्र अर्को ६ महिनाको लागि अग्रिम भाडा भुक्तानी गरी क्रमिक रुपमा ६/६ महिनाको भाडा भुक्तानी गर्ने छ भन्ने व्यवस्था भएता पनि नेपाल टेलिकम सँग सम्झौता अनुसारको घर भाडा पुनः नवीकरण भएको छैन साथै आर्थिक वर्ष २०७८।०७९ र ०७९।०८० मा कति रकम बुझाएको छ सो एकिन हुन नसकेको ले के कति वाँकि छ एकिन गरी भाडा प्राप्त

गर्नुपर्दछ भने आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को मासिक रु.७,०००।- का दरले हुने रु.८४,०००।- असुल गर्नपर्ने रु.

असुल गर्नुपर्ने	८४,०००

१०४ **ग्रावेल विच्छयाउने कार्य:**

२२०।२०८१।३।१९ सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ उपभोक्ता समितिले सम्पन्न गरेको निमार्ण कार्यको भुक्तानी दिदा कार्यस्वीकार/कार्यसम्पन्न प्रतिवेदनमा उल्लेख भए बमोजिम भुक्तानी दिनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ।पालिकाले नयाँ वडा कार्यालय जाने बाटोमा ग्रावेल विच्छयाउने कार्यको लागि सडक विभागको नम्स अनुसार लुज ग्रावेल बाटोमा विच्छयाउने कार्यको लागि दर विश्लेषणमा १ घनमिटर ग्रावेल विच्छयाउदा २० प्रतिशत बढी ग्रावेल लाग्ने गरी दर विश्लेषण गरेको र सो बापत लाग्ने दहत्तर बहत्तरको शुल्क समेत प्रति घनमिटर रु ३५८ दररेट विश्लेषणमा नै समावेश गरी भुक्तानी दिएको देखिएको छ ।कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन अनुसार १०३.५८ घनमिटर ग्रावेल विच्छयाउने कार्य भएकोमा उपभोक्ता समितिले पेश गरेको बिल भरपाई परीक्षण गर्दा जम्मा १०५ घनमिटरको मात्र दहत्तर बहत्तर तिरेको रसिद देखिएकोले १०३.५८ घनमिटर को २० प्रतिशत बढी गर्दा १२४.३ घनमिटर लाग्लेमा १९.३ घनमिटरको कम दहत्तर बहत्तर शुल्क तिरेकोले पालिकाबाट बढी भुक्तानी भएको १९.३ घनमिटरको प्रति घनमिटर रकम रु.३५८ का दरले हुन आउने रकम रु.६,९०९।- सम्बन्धित उपभोक्ता समितिबाट असुल गर्नुपर्ने रु.

असुल गर्नुपर्ने	६,९०९

१०५ **फरक दरः**

२५२।२०८०।३।२४ प्रत्येक जिल्लामा जिल्लादरेट अनुसार सामग्रीको मूल्यनिर्धारण गरी खरिद विक्रि गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले कुन्दन फलफूल नर्सरी तथा बागवानी केन्द्रबाट रु.३,००,०००।- को फलफूलका विरुवा खरिद तथा वितरण गरेकोमा निम्नानुसारका फलफूल तथा विरुवामा निर्धारित जिल्ला दररेट भन्दा बढीमा भुक्तानी भएको देखिएकोले जिल्ला दररेट भन्दा बढी भुक्तानी भएको रकम कुन्दन फलफूल नर्सरी तथा बागवानी केन्द्र बाट असुल गर्नुपर्ने रु.

क्र स	विरुवाको विवरण	संख्या	जिल्लादर	किनेको दर	फरक	बढी भुक्तानी
१	तेजपत्ता	१५०	६०.५	९०	२९.५	४४२५
२	कल्की	२००	२४२	२५०	८	१६००
३	अशोकको विरुवा	७००	१८१.५	२२०	३८.५	२६९५०
४	लिचि	३५०	८८	९५	७	२४५०
जम्मा						३५४२५

असुल गर्नुपर्ने	३५,४२५

१०६ **संघीय संचित कोषमा फिर्ता सम्बन्धमाः**

विशेष अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि २०७५ को दफा ८(१) मा प्रदेश तथा स्थानीय तहले विशेष अनुदान रकम खर्च गर्दा जुन आयोजना तथा कार्यक्रमको लागि अनुदान प्राप्त भएको हो सो आयोजना तथा कार्यक्रम मात्र खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। साथै अर्थ मन्त्रालयको चलानी नम्बर १ मिति २०८०।४।१ मा पठाएको आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण कार्यान्वयन सम्बन्धी व्यवस्था र मार्गदर्शन को बुदा नं. १० मा सशर्त समपुरक र विशेष अनुदान को रकम आर्थिक वर्षभित्र खर्च नभई बचत भएमा त्यस्तो बचत रकम संघीय संचित कोषमा फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।

१०६.१(क) ८२।२०८०।८।२७ पालिकाले प्रदेश सरकारबाट नियुक्त न्यायिक सहजकर्तालाई स्वास्थ्यकर्मीहरुको तलब भत्ता शीर्षकबाट २०८० कार्तिक महिनाको तलब भत्ता भुक्तानी गरेको देखिएकोले स्वास्थ्यक्षेत्रमा तोकिएको दरबन्दी भन्दा बाहिरका कर्मचारीलाई भुक्तानी भएको रकम संघीय सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	३४,७३०

१०६.२(ख) संघीय सरकारको स्वास्थ्यकर्मीहरुको तलब भत्ता शीर्षकबाट कार्यालयका कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुलाई भ्रमण भत्ता बापत रु ६,०२,२१०।- र पालिकाबाट करारमा नियुक्त १५ शैयाको अस्पतालमा कार्यरत डाक्टर तथा कर्मचारीलाई भाद्र कात्तिक र मंसिर महिनाको तलब भत्ता बापत रु.५,६७,१८९।- सहित जम्मा रु.११,६९,३९९।- भुक्तानी गरेको देखिएकोले । स्वास्थ्यक्षेत्र तोकिएको क्षेत्र तथा क्रियाकलाप भन्दा बाहिर गई भुक्तानी भएको रकम संघीय सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	११,६९,३९९

अनुसूचीहरू

अनुसूची - १

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्ष: २०८०/८१

कार्यालय र स्थान : मरिण गाउँपालिका, सिन्धुली , मरिण गाउँपालिका , सिन्धुली

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
कार्यालय प्रमुख	Bikash Sundas	२०८१-६-६	हाल सम्म कार्यरत
लेखा प्रमुख	Sanjit Budhathoki	२०८१-६-१०	हाल सम्म कार्यरत

बेरुजु वर्गीकरण:

असूल गर्नुपर्ने	अनियमित भएको	प्रमाणका कागजात पेश नभएको	जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा पेश्की
६१६,९७४	६,८१७,२९५	१८,६३५,५८०.७१	०	०	४,११०,०००
प्रारम्भिक प्रतिवेदनबाट देखिएको बेरुजू रु.					३०,१७९,८४९.७१
प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर फछ्र्यौट गरी संपरीक्षण भएको रकम रु.					६,४५४,७१४
संपरीक्षणबाट थप भएको बेरुजू रु.					०
लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा कायम बेरुजू रु.					२३,७२५,१३५.७१

स्थानीय तह :

गत बर्षको जिम्मेवारी		३०४९३११२.३६	
आम्दानी		खर्च	
संघीय सरकारबाट अनुदान	३३२२९१०००	चालु खर्च	३६७३१२०८६.५२
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	५२२२५०००	पूँजीगत खर्च	१३६६८५१३४.६५
राजश्व बाँडफाँट	१२३९३८७५८.१३	वित्तीय/अन्य व्यवस्था	१३७०१२८२३.९४
आन्तरिक आय	१५५००४२८.३७		
अन्य आय	१०७२२०४२९.९४		
कुल आय	६३११७५६१६.४४	कुल खर्च	६४१०१००४५.११
बाँकी मौज्दात		२०६५८६८३.६९	

अनुसूची - २

सुझाव

स्थानीय तहहरूद्वारा प्रदान गरिने सेवालाई छिटो, सरल, सुलभ र गुणस्तरीय बनाई स्थानीय जनताको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउन यस स्थानीय तहले कानुन तथा नीति निर्माण, साधन स्रोतको प्रभावकारी परिचालन, विकास प्रशासन, राजस्व परिचालन, नियमित सेवा प्रवाह, आर्थिक प्रशासन लगायतका विषयमा तपसिल अनुसारका सुधार गर्नुपर्दछः

- वित्तीय हस्तान्तरण र राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने रकम सम्बन्धित मार्गदर्शनमा तोकिएबमोजिम विनियोजनमा कुशलता, कार्यान्वयनमा दक्षता र अपेक्षित नतिजा प्राप्त हुने गरी बजेट विनियोजन गर्नुपर्दछ।
- आन्तरिक आयका क्षेत्रहरू पहिचान गरी आन्तरिक आय वृद्धि गर्नुपर्दछ। कार्ययोजना तयार गरी विगतका आय बक्यौता असुल गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ।
- पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको सुविधा सम्बन्धी ऐन अनुसार मात्र पदाधिकारीलाई तोकिएको सुविधा व्यवस्था गर्नुपर्दछ। निर्वाचित हुने पद बाहेक राज्यकोषबाट तलव सुविधा बेहोर्ने गरी नियुक्त हुने सबै पदमा योग्यता र मापदण्ड तोकिनुपर्दछ ।
- स्थानीय सेवा ऐन र नियम अनुसार सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणको आधारमा सङ्गठन संरचना निर्माण गरी स्थायी पद सिर्जना, पद दर्ता र पदपूर्ति गरी कर्मचारी व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ।
- भौगोलिक अवस्था, स्रोतको उपलब्धता, सेवा प्रवाहको अवस्थासमेतका आधारमा दरबन्दी पुनरावलोकन गरी जनशक्ति व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ । पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूको क्षमता विकास गरी कार्यसम्पादनमा प्रभावकारिता ल्याउन प्रशिक्षण तथा तालिमको व्यवस्था गर्नुपर्दछ।
- अनुदान दिने विषय, क्षेत्र, वर्ग, समूहबारे कानुनबाट नै स्पष्ट गरी अन्तिम प्रयोगकर्तालाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने तथा उत्पादन र उत्पादकत्वमा वृद्धि हुने गरी अनुदान प्रदान गर्नुपर्दछ । अति विपन्न र न्यून आय वर्गलाई सेवामा पहुँच दिन प्रदान गरिने सुविधा सोही वर्गमा पुगेको सुनिश्चित गर्न सो प्राप्त गर्नेको विवरण सार्वजनिकीकरण गर्नुपर्दछ ।
- एउटै प्रकृतिको काममा समेत लागत अनुमान टुक्र्याई सोझै खरिद गर्ने, पूर्वानुमान गर्न सकिने अवस्थामा पनि लागत अनुमान यथार्थपरक तवरले तयार नगरी भेरिएसनबाट थप कार्य गराउने प्रवृत्तिमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।
- खरिद सम्झौताको निर्धारित समयमा ठेक्काको काम सम्पन्न गर्नुपर्दछ। म्याद थप कार्यलाई वस्तुनिष्ठ र तथ्यमा आधारित बनाउनुपर्दछ। निर्माण व्यवसायी वा उपभोक्ताबाट भएको निर्माण कार्यको विस्तृत विवरण देखिने गरी तोकिएको ढाँचामा अभिलेख राख्नुपर्दछ।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८(५) बमोजिम स्थानीय तहले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई पारदर्शी, उत्तरदायी र जवाफदेही बनाउन सार्वजनिक तथा सामाजिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाइ गर्नुपर्दछ।
- पालिकाले आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही मापदण्डका आधारमा आर्थिक सहायता वितरण गरी प्राप्त गर्नेको नाम सार्वजनिक गर्नुपर्दछ। त्यसैगरी अनुत्पादक र वितरणमुखी कार्यक्रममा गरिने खर्च घटाउनुपर्दछ।
- आधारभूत तथा माध्यमिक तहका विद्यालयहरूमा प्रचलित नियमले तोकेअनुसार शिक्षक विद्यार्थी अनुपातको आधारमा शिक्षक संख्या कायम गरी बढी भएका शिक्षकहरू समायोजन गर्नुपर्दछ।
- एकीकृत शैक्षिक व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा रहेका विद्यार्थी संख्याको आधारमा दिवा खाजा, छात्रवृत्ति, पाठ्यपुस्तक र अन्य अनुदान रकम विद्यालयलाई निकासा दिनुपर्दछ ।
- बजेट तर्जुमा पूर्व नै अनुमान गर्न सकिने शीर्षकमा समेत अर्थ विविध वा अबण्डामा बजेट राख्ने र वर्षान्तमा रकमान्तर गरी खर्च गर्ने परिपाटी नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।
- पूर्व तयारीका कार्य सम्पन्न भएका आयोजनामा मात्र बजेट विनियोजन गर्नुपर्दछ। स्रोतको सुनिश्चितताबेगरका कार्यक्रम/आयोजनामा आगामी वर्षको लागि दायित्व सिर्जना गरी भुक्तानी बाँकी राख्ने कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।
- कार्यालय तथा अस्पताल भवन, सडक, सिँचाइ, खानेपानी जस्ता आयोजनाहरू कार्यान्वयन गर्दा स्पेसिफिकेशनले तोकेको संख्यामा निर्माण सामग्रीहरूको गुणस्तर परीक्षण गराउनुपर्दछ। साथै रनिङ्ग बिलसाथ गुणस्तर परीक्षण प्रतिवेदन संलग्न गरेर भुक्तानी दिनुपर्दछ।
- जटिल प्रविधि तथा उपकरणको प्रयोग हुने निर्माण कार्य र सामग्री खरिद गर्ने कार्य समेत उपभोक्ता समितिबाट गराएकोले सोमा नियन्त्रण हुनुपर्दछ ।

- कृषि, पशु, सहकारी संस्था लगायतलाई विभिन्न प्रयोजनमा अनुदान उपलब्ध गराउँदा किसानको सूचीकरण, वर्गीकरण, परिचयपत्रको व्यवस्था गरी तीनै तहको समन्वयमा दोहोरो नपर्ने व्यवस्था गर्दै एकीकृत विद्युतीय अभिलेख राखी वितरण गर्नुपर्दछ। नाफामूलक संस्थालाई अनुदान वितरण गर्नु हुँदैन।
- सहकारी तथा गरिबी सम्बन्धी व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (कोपोमिस) तथा विद्यमान सहकारी ऐन तथा नियमको आधारमा सहकारी संस्थाहरूको सुपरिवेक्षण गरी उक्त ऐन नियम अनुसार सञ्चालन भए नभएको सुनिश्चित गर्नुपर्दछ।
- आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यविधि तयार गरी कार्यसम्पादनलाई मितव्ययी, पारदर्शी र व्यवस्थित गर्नुपर्दछ। अन्तिम लेखापरीक्षण अगावै आन्तरिक लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी सोबाट देखिएका बेहोरा जिम्मेवार व्यक्तिले फर्स्यौट गर्नुपर्दछ।
- वित्तीय अनुशासन कायम गर्न लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको सार्वजनिकीकरण तथा बेरुजु फर्स्यौटको कानुनी व्यवस्था एवं संयन्त्र तय गरिनुपर्दछ । लेखा समितिको कार्यसञ्चालन सम्बन्धी कानुन तर्जुमा गरी सो समितिलाई प्रभावकारी बनाई बेरुजु फर्स्यौट कार्यलाई व्यवस्थित बनाउनुपर्दछ।
- सरकारी पेश्की बाँकी रहेकालाई सार्वजनिक पदमा नियुक्ति नगर्ने तथा निर्वाचित हुने पदको हकमा उम्मेदवार हुन वञ्चित गर्ने एवं म्याद नाघेको पेश्कीको विवरण सार्वजनिक निकायले आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ७ दिनभित्र सार्वजनिकीकरण गर्ने कानुनी व्यवस्था हुनुपर्दछ ।
- सार्वजनिक पदमा रहेका व्यक्तिको नाममा असुल गर्नुपर्ने बेरुजु कायम रहेकोमा सो फर्स्यौट नगरुञ्जेल वृत्ति विकासमा रोक्का गर्ने तथा नयाँ नियुक्ति नहुने कानुनी व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।
- सार्वजनिक पदमा रहेका व्यक्तिको नाममा बेरुजु कायम भएमा सो व्यक्तिलाई उक्त बेरुजुबारे समयमै जानकारी गराउनुपर्ने र जानकारी नगराउने कर्मचारी उपर विभागीय कारबाही गर्ने कानुनी व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।
- जिन्सी सामग्री, यन्त्र उपकरण तथा औजारहरु आवश्यकता र औचित्यका आधारमा खरिद गरी उपयोगको सुनिश्चितता हुनुपर्दछ । मौज्दातमा रहेका यन्त्र, उपकरण र औजार मर्मत सम्भार गरी उपयोग हुन नसक्ने अवस्था एकीन गरेर मात्र खरिद गर्नुपर्दछ ।
- जुनसुकै तरिकाले प्राप्त गरेको जिन्सी एवं सार्वजनिक सम्पत्तिको अभिलेख अनिवार्य रूपमा सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली (पाम्स) मा अभिलेख राख्नुपर्दछ।
- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा २९ अनुसार कार्यालयको जनशक्तिले गर्न नसक्ने कामको लागि मात्र परामर्श सेवा खरिद गरी परामर्शदाता माथिको निर्भरता कम गर्नु पर्दछ । तयार गरिएका विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन लगायतका प्रतिवेदनहरू क्रमिक रुपले कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ।
- सेवा प्रवाहको प्रभावकारिता लागि नागरिक सचेतना वृद्धि कार्यक्रम गर्नुका साथै नागरिकबाट पृष्ठपोषण प्राप्त गर्ने विधि अवलम्बन गर्नुपर्दछ। समयको उपलव्धता एवं सेवा खरिद गर्ने सामर्थ्य सहितको सेवा प्रवाह तय गरिनुपर्दछ ।
- सेवाग्राही समेतको योगदानमा आधारित रही विभिन्न कोषको स्थापना भएकोमा यस्ता कोषको रकम खर्च गर्दा सेवाग्राहीको हित संरक्षण भएको सुनिश्चितता हुनुपर्दछ ।
- स्थानीय तहहरूमा रहेका भारी यन्त्र उपकरणहरू निःशुल्करूपमा समेत प्रयोग गरेको कारण ती उपकरणबाट प्राप्त आम्दानी भन्दा सञ्चालन खर्च बढी रहेको देखिन्छ। अतः यस्ता उपकरण प्रयोगको शुल्क तोकी प्रयोग गरेको लगबुकको आधारमा शुल्क असुल हुनुपर्दछ ।
- पालिकामा निर्माणाधीन आधारभूत अस्पताल समयमै निर्माण सम्पन्न गर्नुपर्दछ । पालिकामा सञ्चालित आधारभूत अस्पतालको कारोबारको लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन सुत्र प्रणाली बमोजिम गरी पालिकाको वित्तीय विवरणमा खुलासा गर्नुपर्दछ